

Glasnikmira

ISSN 1840-1414

**Pjesma koja je
osvojila svijet –
Tiha noć, sveta noć**

**Isus – molitelj i
učitelj molitve**

**Želje u
novoj godini**

Vjera

Sve je u Božjoj ruci

**Bog u Kristu
postaje mjera vremena**

**Može li se uskladiti
posao i obitelj?**

**Marija – kraljica
patrijarha i proroka**

Gospina škola | Događanja | Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima |
Teološki podlistak | Iz života Crkve | Hrvatsko kršćansko nazivlje | Lectio divine

Draga djeco! Nosim vam svoga sina Isusa koji je Kralj mira. On vam daje mir i neka ne bude samo za vas nego, dječice, nosite ga drugima u radosti i poniznosti. Ja sam s vama i molim se za vas u ovom milosnom vremenu koje vam Bog želi dati. Moja prisutnost je znak ljubavi ovdje dok sam s vama da vas štitim i vodim prema vječnosti. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

Foto Arhiv ICMV

GLASNIK MIRA
Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje
Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba pretplate
Nikolina Šivrić
e-mail: pretplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura
Ana Vulelija
Grafičko oblikovanje
SBD, Mostar

Tisak
Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 130 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.

UPLATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352

Iz Hrvatske u HRK: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR0524070001100663037, SWIFT: OTPVHR2X

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Iz svih zemalja EU u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG (svrha uplate: Glasnik mira), BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044

Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221 (svrha uplate: Glasnik mira)

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH
e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, **Internet:** www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Poštovani, zbog značajnog povećanja poštarine, morali smo, na žalost, povećati i visinu godišnje pretplate (12 brojeva) na naš mjesečnik. Od 2019. godine godišnja pretplata za BiH iznositi će 30 KM, za Hrvatsku 130 HRK, za europske zemlje 40 €, za Švicarsku 60 CHF, za USA, Kanadu i Južnu Ameriku 80 USD te Australiju 120 AUD.

Iz sadržaja

Fotografija na naslovnici Arhiv ICMV

Gospina škola

Pjesma koja je osvojila svijet - **Tiha noć, sveta noć**, FRA T. PERVAN
Isus – Molitelj i učitelj molitve, FRA I. DUGANDŽIĆ

Vjera, FRA G. AZINOVIĆ

Želje u novoj godini, FRA M. ŠAKOTA

Ovo je vrijeme i mjesto obraćenja. Ovdje živimo novu evangelizaciju, S. PEHAR

Pazite kako slušate mons. Hosera!, D. PAVIČIĆ

Bakina Gospa, FRA Z. BENKOVIĆ

Sve je u Božjoj ruci, P. TOMIĆ

Bog u Kristu postaje mjera vremena, FRA M. ŠTEKO

Događanja

Svetkovina Marije Bogorodice u Međugorju

Najbolji učitelj u Gospinoj školi, S. AMABENE

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

Trebaju li nam škole za roditelje u našim župama?, K. MILETIĆ

Može li se uskladiti posao i obitelj?, M. MILETIĆ

Teološki podlistak

Marija – kraljica patrijarha i proroka, FRA T. PERVAN

Iz života Crkve

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Još malo o slavi/velikom Slava Ocu, M. MAMIĆ

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

MEĐUGORJE – „ANTIBIOTIK“ RANJENIM ODLUKAMA

Hodočašćenje u Međugorje je za mnoge kao doček nove godine, kao doček nekog prijelomnog životnog trenutka. Dođu ljudi iz blizine, ali i iz dalekih krajeva svijeta. Toga dana ili tih dana pozele novi početak i promjenu života. Međugorje možemo nazvati i mjestom čvrstih, ali i krhkih odluka, duhovnim ozračjem u kojem se ispituje snaga duše i srca. I upravo o pravim odlukama valja nam razmišljati i na početku 2019.

Znano je da se odluke najčešće donose u dvije životne krajnosti: onda kad je srce očajno i nešto mora odlučiti za spas života, a druga pozitivna krajnost je kad odluke donosimo zbog svoje ljubavi prema Bogu i bližnjemu.

Upravo Međugorje prekriva cijeli taj krug ljudskih traženja i planova i nudi duhovni antibiotik uzdrmanim i ranjenim odlukama. Ponajprije euharistiju i ispovjedaonicu, a onda i ostale sakramente s ponudom dostojne pripreve i pouke o njima. Sve to zadnjih desetljeća snaži sve dobronamjerne promatrače kao i pastoralno osoblje koje ovdje čini velika djela služeći hodočasnici.

Također, zbog duhovnih plodova Međugorju se događa novi početak, jer ruku pomoćnicu upućuje mu sam Sveti Otac Franjo. Među nama danas je njegov izaslanik, apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje nadbiskup Henryk Hoser, koji nas predvodi u jačanju duhovnih temelja i novoj evangelizaciji koja se ovdje vidi kao rijetko gdje po svijetu.

U tom ozračju novog početka valja nam razborito koristiti svoju slobodnu volju, kojom svakodnevno biramo i odlučujemo, jer znamo da odluke nije lako donijeti, osobito one značajne, koje će nas pratiti cijeloga života. Ne možemo predvidjeti što će nam se u životu događati i ne možemo uvijek vladati svojim osjećajima, ali zato možemo svojom voljom. Uz svaku odluku valja nam, stoga, moliti i onda kada nam je najmanje do molitve. Svaka odluka mora proći kroz klance i zamke ovoga svijeta, ali i kroz svojevrstnu pustinju da bi konačno pobijedila. Međugorje je duhovna oaza u toj svjetskoj pustinji, gdje se duše mogu obnoviti, a srce razveseliti, gdje se s psalmistom može uskliknuti: „Svevišnji, kad me strah spopadne, u te ću se uzdati.“ (Ps 52)

Kralj David je dobro znao što znači biti čovjek, ali i što znači donositi dobre i loše odluke. S Golijatom se herojski suočio s običnom pračkom, pet oblutaka i vjerom, ali je poslije jadno pao pod grijehom zbog krivih odluka. Unatoč svemu, poučava nas i kralj David, valja nam se uvijek vraćati Gospodinu i nikad se ne obeshrabriti. Pouzdanje nam ne dolazi samo po sebi. Ono raste kad ga primjenjujemo.

U naše vrijeme Nebo na nas izliva bezbrojne milosti. Vidimo to svakodnevno i ovdje u Međugorju. Zato, na još jednom početku, zazovimo Kraljicu Mira, u ime svoje i ime brojnih hodočasnika, da zauzme još veću ulogu u našim životima kao naša Pomoćnica i Zagovornica. Pod njezin zaštitnički plašt stavljamo i svoje odluke. Povjeravamo joj sebe i svijet u novoj 2019. godini.

PJESMA KOJA JE OSVOJILA SVIJET – TIHA NOĆ, SVETA NOĆ

FRA TOMISLAV
PERVAN

Skromni počeci „Stille Nacht – Heilige Nacht“ u nevoljnim vremenima. Glavni čimbenici – mladi pomoćni župnik na selu, u austrijskim alpskim predjelima, siromašna podrijetla, ali glazbeno nadaren, Joseph Mohr, te seoski učitelj glazbe i orguljaš Franz Xaver Gruber, skladatelj prelijepih melodija. Dvije godine kapelan je već imao gotov tekst (1816.), a prije točno dvjesto godina ponudio je svomu poznaniku i prijatelju da uglazbi njegove riječi, šest kitica danas najpoznatije pjesme na svijetu koja opijeva božićnu noć, dolazak Boga na svijet. Dvjesto godina. Tijekom stoljeća, pa i tisućljeća stotine i stotine pjesama skladano je u čast djeteta Isusa, maloga Boga, Božića. Mnoge su se održale, unišle u svijest i pamćenje vjernika, mnoge su i nestale, ali nijedna nije doživjela toliku proširenost, znamenitost i popularnost kao upravo ova – „Stille Nacht“.

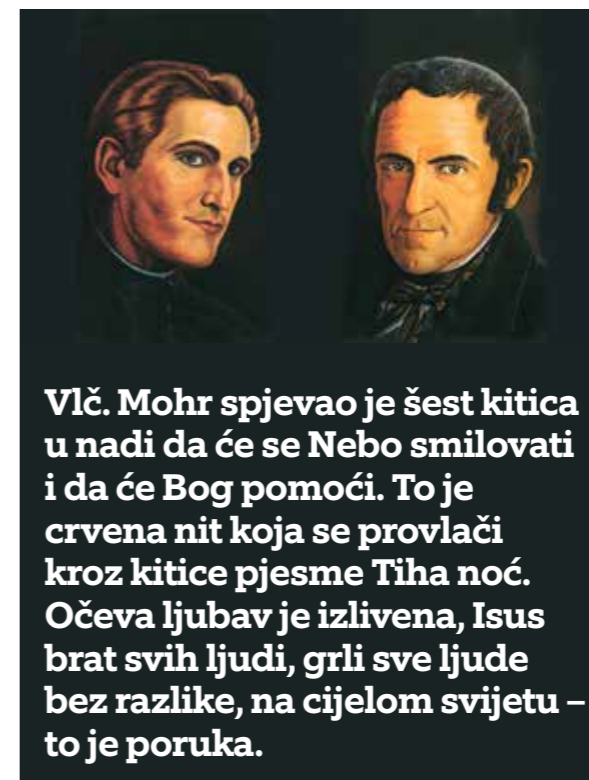
DO DANAS JE PREPJEVANA NA VIŠE OD 320 JEZIKA, POSTALA JE 2011. AUSTRIJSKOM KULTURNOM NEMATERIJALNOM BAŠTINOM POD ZAŠTITOM UNESCA. Ima i svoju internetsku stranicu! Jednostavan napjev, na stotine načina i obrada aranžiran, od klasične orkestralne obradbe do modernih izvedbi „heavy metal“ ili pak raznih „rock“-grupa i izvedbi kod tolikih izvođača i pjevača. Pjevali su je najmoćniji glasovi, najveći pjevači, ženski i muški, onkraj bilo koje vjere. Pjesma je postala trajnim okvirom božićnoga zbivanja diljem svijeta, pa i u zemljama koje s kršćanstvom nemaju nikakve poveznice. Melodija pjesme odzvanja po trgovinama, veletrgovinama, tržnicama, javnim mjestima. Neizostavni je glazbeni okvir Božića i cijeloga siječnja.

POVIJESNO OZRAČJE NASTANKA PJESME
Počeci skromni, mali austrijski gradić u Alpama, u blizini Salzburga. Kako bijaše ozračje u kome je nastala pjesma? Možemo reći, sumorno, kao što je i današnja politička situacija u svijetu. Skoro tri desetljeća minula su od krvave Francuske revolucije, majke svih potonjih revolucija, koja se vodila idejama i mišlju „slobode, bratstva, jednakosti“, a zapravo se pretvorila u krvavi ples, golemo krvoproliće, u kome je prevrat progutao sve protagoniste revolucije, te na površinu izbacio Napoleona, „veličinu“ s nezasitnim ambicijama. Htio je pronijeti francusku slavu diljem svijeta. U revolucionarnim previranjima domogao se vlasti pa je nakon preuzimanja vlasti i proglasio sebe diktatorom i carem. Dvanaest je godina vodio mnoge ratove u Europi i izvan nje. Prema nekim procjenama više od šest milijuna ljudi izgubilo je život u njegovim ratnim pohodima diljem Europe. Za onodobne prilike nepojmljivo mnogo žrtava, ali i popratnih pustošenja u Europi dok konačno nije – kao i Hitler – slomio zube na oštroj zimskoj klimi pred Moskvom i tada je započeo njegov strmoglavi pad.

Napoleon je htio promijeniti politički i društveni zemljovid Europe, upravo kao što je to htio i car August u vremenu kad se Isus rodio. August je doduše osvojio onodobni poznati svijet i stavio pod rimsku vlast te je htio napraviti popis pučanstva kako bi se što više pereznooga novca slije-

valo u rimsku blagajnu, jer je trebalo plaćati velike legije, državni aparat i silnu vojsku da čuva granice carstva. Napoleonu to nije uspjelo jer je podigao protiv sebe cijelu Europu, a 1815., nakon njegova konačnoga sloma, održao se Bečki kongres na kome je donekle ucrtana nova mapa Europe. Svatko je htio za sebe svoj dio kolača, a siromašni svijet je živio u teškoj oskudici i nitko se za nj nije mnogo brinuo.

Dvanaest godina ratovanja s Napoleonom, mnogi porazi u ratovima, iscrpili su austrijsku monarhiju, ratovanje je desetkovalo političku i društvenu strukturu cijele monarhije. Godina 1816. unišla je pak u povijest svijeta kao „Godina bez ljeta“. Što se dogodilo?

Vlč. Mohr spjevao je šest kitica u nadi da će se Nebo smilovati i da će Bog pomoći. To je crvena nit koja se provlači kroz kitice pjesme Tiha noć. Očeva ljubav je izlivena, Isus brat svih ljudi, grli sve ljude bez razlike, na cijelom svijetu – to je poruka.

ERUPCIJA VULKANA U INDOEZIJI

Naime, na drugom kraju svijeta, u Indoneziji – upravo kao i ovih dana – dogodila se erupcija vulkana Tambora na otoku Sumbawa 5. travnja 1815. Erupcija je promijenila klimu na cijelom planetu. Nepojmljivo, ali istinito! Jedna erupcija vulkana mijenja klimatske prilike na planetu! To je dosada najsnažnija i najsmrtonosnija erupcija vulkana zabilježena u povijesti. Deset puta jača od vulkana koji je progutao osamdesetih godina devetnaestog stoljeća otok Krakatau, u Indonezijskom arhipelagu. Osim katastrofalnih posljedica za pučanstvo cijeloga otoka erupcija je imala i strahovite posljedice za cijeli planet zbog plinova i tvari koje je vulkan izbacio u zemljinu atmosferu.

Erupcija je izbacila više od 55 milijuna tona sumpornoga dioksida u stratosferu na visinu od 35–40 km. Sumporni se dioksid uslijed potonjih kemijskih reakcija u stratosferi pretvorio u kapi otrovne sumporne kiseline. U stratosferu je izbačena i vulkanska prašina, kao i prije desetak godina na Islandu, koja je blokirala zračni

promet između Europe i Amerike. Kako se u stratosferi rijetko događaju vremenske promjene koje bi utjecale izravno sa zemlje, kapi sumporne kiseline ostale su u njoj nekoliko godina te su utjecale na planetarnu klimu. Oblaci i kapi sumporne kiseline brzo su se širile zemljinim ekvatorom te su postupno zahvaćale prostore sjeverno i južno od ekvatora. Raspršile su se te su zaustavljale i lomile sunčevu svjetlost. Zbog hlađenja zraka te manjka topline u sjevernoj hemisferi usporen je rast biljaka i žitarica. God. 1816. čak je ljeti pao snijeg, bilo je mrazova koji su uništili ljetinu. Glad, bolesti i epidemije harale su Europom. Sve to bijaše posljedica i ratova, ali i te vulkanske elementarne nepogode. Bijaše to vrijeme kad je i u našim krajevima harala smrtonosna kuga. Kako samo jedna vulkanska erupcija može promijeniti tijek svijeta i povijesti!

Godina 1816. – u njoj je mladi svećenik Joseph Mohr spjevao Stille Nacht – prozvana je „Godina bez ljeta“, vrlo hladna i mrzla, uništena ljetina, posvuda glad sjeverno od ekvatora. Ljudi su čeznuli za pomoći s Neba, za Spasiteljem. Njegova župa siromašna, gladna, svi traumatizirani. Vlč. Mohr spjevao je šest kitica u nadi da će se Nebo smilovati i da će Bog pomoći. To je crvena nit koja se provlači kroz kitice pjesme Tiha noć. Očeva ljubav je izlivena, Isus brat svih ljudi, grli sve ljude bez razlike, na cijelom svijetu – to je poruka.

BLAGOSLOVLJENA I PLODNA SURADNJA

Pomoćni župnik J. Mohr bio je premješten 1817. u župu sv. Nikole u Oberndorfu, južnije od Salzburga, uz rijeku Salzach. Župnik je svirao gitaru i violinu, a prijatelj Franz Xaver Gruber bijaše učitelj i orguljaš u mjesnoj crkvi. Župnik ga je zamolio da napiše note za tekst. Prvi put otpjevali su u božićnoj noći 1818. spomenutu melodiju. Orguljaš je svirao na orguljama, a kapelan pratio pjesmu na gitari. Dakle, prije točno dvjesto godina.

Pjesmu su župljani očito dobro prihvatili. Bili su to mahom mali brodari koji su gradili brodice i prodavali sol jer trgovina solju (odatle ime Salzburg: Grad soli; Salz=sol, a rijeka Salzach) bijaše glavni izvor finansijskih prihoda u cijelom kraju.

Melodija slijedi tzv. barokni sicilijanski napjev, u svojoj melodioznosti jest zapravo uspavanka, kao da se

Pjesma je postala znamenita i po povijesnom događaju iz Prvog svjetskog rata, kad je dva dana trajalo „primirje“ među zaraćenim stranama u Flamanskoj (Flandrija). Njemački i engleski vojnici, njih oko stotinu tisuća, na fronti dugoj pedeset kilometara odložili su u božićnoj noći vojničke kape, položili oružje, zajedno pjevali *Stille Nacht* na „ničijoj zemlji“ – između ukopanih rovova.

njiše kolijevka, zipka, u taktu od šest osminka. Oponaša kolijevku, ali i protok vode i valovlja, u naizmjeničnom ritmu, jer su stanovnici navikli na plovidbu malim brodicama. Na taj način Gruberova melodija i glazba reflektira svakodnevn život župljana koji su živjeli i zarađivali kruh uz rijeku Salzach. Pa kad uzme mo i mnoge skladane misne dijelove, u mnogim ćemo pronaći kod riječi „sišao s nebesa i utjelovio se... te postao čovjekom“ upravo „kaskadno“ skladanje, postupni silazak s visina na zemlju, a onda „uspavanku“ malo-me Isusu u taktu od 12 osminka...

TIHA NOĆ OSVAJA SVIJET

Dokora je pjesma odjeknula u obližnjem Tirolu te je osvojila Tirol i njihove putujuće pjevače. Napose u prodolini Zillertal u kojoj je bilo mnogo obitelji koje su pjevale pučke, narodne napjeve. Dvije obitelji, Strasser i Rainer, pjevale su pjesmu dokora u Leipzigu, Njemačka, te već 1839. i na Wall Street-u u New Yorku. Njemački su misionari pjesmu sa sobom nosili u misije pa

Tekst pjesme nosi sa sobom značajnu poruku Božića u svim kršćanskim zajednicama diljem svijeta. Zanosna melodioznost, koja nadilazi vrijeme i prostor, razlike među ljudima i vjerama, melodija koja ljude sjedinjuje u veliku bratsku zajednicu Božje djece. Nadilazi ona vjere i kulture, običaje i narode. To je moć, to je nadvremenska poruka i ove pjesme.

je imamo prevedenu sredinom devetnaestoga stoljeća na kineski, tibetanski, ali i na Aljaski, u lokalnim narječjima i prijevodima.

Tekst pjesme nosi sa sobom značajnu poruku Božića u svim kršćanskim zajednicama diljem svijeta. Zanosna melodioznost, koja nadilazi vrijeme i prostor, razlike među ljudima i vjerama, melodija koja ljude sjedinjuje u veliku bratsku zajednicu Božje djece. Nadilazi ona vjere i kulture, običaje i narode. To je moć, to je nadvremenska poruka i ove pjesme.

TIHA NOĆ - PRIMIRJE NA BOŽIĆ

Pjesma je postala znamenita i po povijesnom događaju iz Prvog svjetskog rata, kad je dva dana trajalo „primirje“ među zaraćenim stranama u Flamanskoj (Flandrija). Njemački i engleski vojnici, njih oko stotinu tisuća, na fronti dugoj pedeset kilometara odložili su u božićnoj noći vojničke kape, položili oružje, zajedno pjevali *Stille Nacht* na „ničijoj zemlji“ – između ukopanih rovova. Odigrali su čak i nogometnu utakmicu. Pisali su svojim doma, suprugama, obiteljima: „Ne biste vjerovali! Neprijateljski se vojnici rukovali!“ Pjesma je ispisala povijest usred rata. Rat je bjesnio punih pet mjeseci, na zapadnoj fronti palo je već oko milijun vojnika. Prvi svjetski rat bio je prva istinska i prava doslovce „industrija smrti“, dvadesetak milijuna ljudi izgubilo je živote tijekom te velike svjetske klaonice, a onda i u krvavome Oktobru u Rusiji.

Od početnoga oduševljenja kojim su se vojnici javljali na frontu nije ostalo ništa do kraja 1914. Papa Benedikt XV., „mirovni papa“, zaklinjao je svjetske

vođe da prestanu s ratovanjem. Papa je 7. prosinca 1914. uputio apel zaraćenim stranama da barem u božićnoj noći umukne oružje na frontama, u noći kad su anđeli, nebeski glasnici, pjevali pjesmu mira novorođenom Isusu i cijelom svijetu. Papinu su molbu ignorirali politički i vojni vrhovnici, rat ni onako nisu iskusili, nisu bili na prvoj crti fronte. Oni koji su odlučivali o ratu i miru ionako su živjeli na sigurnom odmaku od doma- ta ubojitih metaka ili granata.

Slikar i ratni dragovoljac Otto Dix zabilježio u svoj ratni dnevnik sljedeće: „Uši, štakori, bodljikava žica, buhe, granate, bombe, rupe, rovovi, leševi koje grizu štakori, krv, rakija, rum, miševi, mačke, plinovi, topovi, izmet, kugle, minobacači, vatra, čelik – sve je to rat – sve to jest istinsko đavolsko djelo“. Vojnici ukopani u rovove, nitko na zapadnoj fronti nije napredovao do kraja prve godine ratovanja. Kušali su slaviti Božić u rovovima, uz svijeće i božićna drvca. Pjevali su svatko na svom jeziku božićne pjesme, a između fronta bila je „ničija zemlja“.

Walter Kirchoff, tenor iz Berlin- ske opere najednom je izišao iz rova i

U Betlehemu, nezatnu mjestu, u štali, rodio se Bog i čovjek koji je preokrenuo ljudsku povijest. Negdje u austrijskim Alpama, nepoznati župnik i orguljaš, stvorili su besmrtnu melodiju koju svira cijeli svijet, svejedno, teisti ili ateisti, agnosticisti. Mali počeci, a koliki učinci!

počeo na njemačkom „Stille Nacht“, a potom na engleskom. Hladna, vedra božićna noć, njegov je glas odjekivao daleko. Najednom je prestalo oružje, pjesma je odzvanjala. Englezi su prihvatili melodiju te počeli također pjevati. Negdje ujutro, kad se već razdanilo, britanski su vojnici izvjesili bijelu zastavu na kojoj je stajalo „Sretan Božić“. S druge strane njemački je časnik uzdignuo visoko platno na kome je stajalo „Hvala vam“. Međusobno su se pozdravili. Vojnici su se našli i okupili na „ničijoj zemlji“, pjesma je imala snažan dojam na vojnike. Rukovali su se, razmjenjivali slike, cigarete. Spoznali su da su onkraj rovova i pušćanih cijevi ipak braća, da su svi isti, među njima nema razlike. Zbratimili se vojnici. Bijaše to usred rata, izvanredno stanje, a u potonjim godinama bilo koji oblik zbližavanja ili bratimljenja vojnika između zaraćenih strana bio je kažnjavan smrtnom kaznom! Bitna je

Nekoliko tjedana na tom istom mjestu gdje su vojnici jedni drugima pružali ruke, onkraj granica i neprijateljstva, kad su zajedno igrali i nogomet, deseci su tisuća vojnika izginuli kad je prvi put upotrijebljen otrovni ratni plin – iperit.

spoznaja, vojnici su a ne političari sklopili božićni mir!

Nekoliko tjedana na tom istom mjestu gdje su vojnici jedni drugima pružali ruke, onkraj granica i neprijateljstva, kad su zajedno igrali i nogomet, deseci su tisuća vojnika izginuli kad je prvi put upotrijebljen otrovni ratni plin – iperit (prema regiji zvanaj Ypern).

NADVREMENSKA SNAGA PJESME

Ostajemo naprosto bez riječi. Na jednom kraju svijeta planet Zemlja napravila mali „odušak“ i onečistila cijeli planet vulkanskim dimom i plinovima, promijenila klimu i povijest. Kako samo danas malo treba da zemlja nestane u oblaku dima i ohladi se zbog blokade i nepropusnosti sunčevih zraka i topline! Ili pak da prestanu zbog učestalih erupcija s radom svi sateliti i veze te poveznice putem elektromagnetskih valova u atmosferi. U Betlehemu, nezatnu mjestu, u štali, rodio se Bog i čovjek koji je preokrenuo ljudsku povijest. Negdje u austrijskim Alpama, nepoznati župnik i orguljaš, stvorili su besmrtnu melodiju koju svira cijeli svijet, svejedno, teisti ili ateisti, agnosticisti. Mali počeci, a koliki učinci! Pjesma je spjevana i skladana u nemirnim vremenima, autori, dvojac siromašna, proleter- skog podrijetla.

Pjesma je poveznica, most. Poglavito je u ovoj pjesmi temeljna poruka mira, usred patnje, ratovanja. To je poruka svih velikih pjesama. Unose tračak nade u teškim vremenima, ljepotu koja izvire iz patnje, nude utjehu i snagu. To je položeno u ljudsku narav, stoga pjesma ima svoju nadvremensku vrijednost, onkraj svih granica i razlika. Pjesma je s čovjekom „srođena“, konaturalna, daje se prilagoditi svakomu čovjeku, svakom ljudskom biću na ovoj zemlji. Pjesma je mirovna skladba, pjesma nade i utjehe, konačno, mirna sna u koji čovjek i čovječanstvo žele utonuti, u mirnoj noći, nakon prestanka ratova i ratovanja. Pjesma opijeva kršćansku nadu u Otkupitelja i otkupljenje.

Dvjesto godina slavi *Stille Nacht* – *Sveta noć*. Neka poruka te pjesme odzvanja cijelim svijetom i u svim budućim naraštajima. Bog je tu – *Jesus, der Herr, ist da!* Spasitelj Isus se rodio i donio mir zemlji! To je poruka našega Boga – Mirotvorca – Mironosca.

ISUS – MOLITELJ I UČITELJ MOLITVE

Kada bismo se iznenada našli pred zadatkom da likovno prikažemo neku karakterističnu zgodu iz Isusova života, što bi nam prvo palo na pamet? Možda bismo pomislili na Isusa koji ozdravlja nekog bolesnika, poučava slušatelje o kraljevstvu Božjem, umnožava kruh i ribu da bi nahranio gladno mnoštvo, raspravlja s pismoznancima i farizejima, tjera trgovce iz hrama itd. U svakom slučaju nama je nekako najbliža slika Isusa čudotvorca i učitelja. A gdje je tu Isus molitelj i učitelj molitve? Evanđelisti nisu zaboravili istaknuti tu važnu crtu Isusove osobe, njegov odnos s Ocem izražen u obliku molitve.

FRA IVAN DUGANDŽIĆ

MOLITVA U ISUSOVU ŽIVOTU

Isus je molio često, a pogotovo prije važnih odluka i trenutaka u životu. Molio je na različitim mjestima, podalje od buke svakidašnjeg života. On uvijek daje prednost molitvi pred velikom aktivnošću. Tako, nakon prvoga nastupa i čuda u sinagogi u Kafarnaumu, dok ga oduševljeno mnoštvo traži, evanđelist za nj veli: „On iziđe te ode na samotno mjesto i tu je molio.“ (Mk 1,35) Luka, koristeći trajni oblik glagola, želi naglasiti da je Isus to činio češće, kad nakon čudesnog ozdravljenja gubavca, dok je mnoštvo navalilo k njemu da ga sluša i ozdravi od svojih bolesti, naglašava: „A on se povlačio na samotna mjesta da moli“ (Lk 5,16). A prije postavljanja Dvanaestorice, „ode Isus na goru da moli. Tu provede cijelu noć moleći Boga.“ (Lk 6,12)

Izvršujući o preobraženju na gori, Luka također naglašava da se Isus povukao na brdo „da moli“ i „dok je molio, promijenio se njegovo lice, a odjeća mu postade bijela i sjajna“ (Lk 9,28-29). Kao i kod krštenja na Jordanu, i ovdje će doći potvrda s neba: „Ovo je Sin moj, Izabranik moj! Njega slušajte!“ (9,35) Koji je smisao Isusove molitve, najbolje otkrivaju dvije molitve koje u nekom smislu uokviruju čitav njegov aktivni život, molitva kod krštenja na Jordanu, koju je zabilježio Luka i molitva kojom Isus dragovoljno prihvaća od Oca mu namijenjenu muku i smrt za narod, a koju nalazimo u Ivanovu evanđelju.

Nakon što je opisao nastup Ivana Krstitelja, njegovu propovijed s pozivom na obraćenje i krštenje vodom u znak oprostjenja grijeha, Luka nastavlja: „Za krštavanja svega naroda bi kršten i Isus. Dok se molio, otvorilo se nebo, siđe na njega Duh Sveti u tjelesnom obliku, poput goluba. I dođe glas s neba: „Ti si Sin moj, Ljubljeni moj, koga sam odabrao.“ (Lk 3,21-22) Isus se, dakle svjesno pridružuje narodu koji je zahvaćen Ivanovom propovijedi i daje se od njega krstiti, ali se razlikuje od toga naroda po tome što moli i u molitvi prihvaća poslanje namijenjeno mu od Oca. U tom svjetlu treba promatrati sve njegove kasnije molitve kao dio njegova poslanja od Oca.

Da je Isus do kraja ostao dosljedan svom poslanju koje mu je namijenio Otac, najbolje potvrđuje početak

njegove veličanstvene molitve koju upućuje Ocu, a koja je s razlogom nazvana velikosvećeničkom molitvom. U njoj Isus nudi sebe kao novu žrtvu za grijeha naroda te tako postaje ujedno i novi Veliki svećenik i nova žrtva koja zamjenjuje sve stare žrtve. Uvodni redci te molitve glase: „Oče, došao je čas! Proslavi sina svoga, da i Sin tvoj proslavi tebe, i da, kao što si mu dao vlast nad svim ljudima, dadne život vječni svima koje si mu dao. A ovo je vječni život: spoznati tebe, jedinog pravog Boga, i onoga koga si poslao, Isusa Krista. Ja sam tebe proslavio na zemlji, izvršivši djelo koje si mi dao da učinim. A sada, Oče, proslavi ti mene kod sebe samog slavom koju imadoh kod tebe prije nego postade svijet.“ (Iv 17,1-5)

ISUS SLAVI OCA NEBESKOGA

Ne znamo doduše kako je Isus najčešće molio, koji je bio sadržaj njegove molitve, kojim se riječima Ocu obraćao. Ipak, Matej nam je zabilježio jednu molitvu u obliku zanosnog hvalospjeva koji je Isus uputio Ocu: „Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima. Dobro, Oče, jer je tebi tako bilo milo. Sve mi je predao Otac moj. Nitko ne pozna Sina nego Otac, i nitko ne pozna Oca nego Sin i onaj komu Sin htjedne objaviti.“ (Mt 11,25-27)

Treba reći kako je svaki hvalospjev u isto vrijeme i priznanje vjere i da se svako priznanje vjere vrlo lako može pretvoriti u hvalospjev, to jest veličanje Boga. Tomu potpuno odgovara glagol kojim započinje naš tekst. U grčkom izvorniku on glasi *exhomologoumai* – a to istovremeno znači „ja priznajem“ kao i „ja slavim“. Moramo se zapitati, što je potaknulo Isusa da se na ovakav način obrati Ocu, da ga priznajući slavi? U samome tekstu nalazi se više razloga za to.

Prvi razlog je više formalnog karaktera: Bog je nešto sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima. Tako se njemu sviđjelo, tako mu je bilo milo. Već nam Stari zavjet svjedoči kako je Bog uvijek na strani malenih i nemoćnih. I Isus to naglašava bez ikakva osjećaja nelagode prema mudrima. Jer, to je jednostavno činjenica. I budući da je to tako, to je dovoljan razlog da on počne slaviti Oca. Isus ne kaže što je

to Otac objavio, već samo kaže „to“. Ali iz Evanđelja znademo da se to odnosi na čitavo Isusovo učenje i na njegovo čudesno djelovanje. Svoje prvo blaženstvo uputio je „siromasi-ma duhom“ (Mt 5,3). A to su maleni, odbačeni i prezreni. Isus se u prvom redu obraćao takvima i oni su razumjeli njegovo učenje i prihvaćali ga. Iz redova takvih pozvao je i postavio dvanaestoricu.

Drugi razlog je u ljudima kojima se Isus obraća u Očevo ime. Mudri i umni su ostali prazni, jer nisu bili spremni slušati Isusa. Njima je Božja objava ostala skrivena, tako da oni kod zdravih očiju ne vide i kod zdravih ušiju ne čuju, pa se ne mogu ni obratiti i povjerovati. To je iskustvo već davno prije Isusa imao veliki prorok Izaija (usp. Iz 6,9sl). Kao i u Starom zavjetu, tako se i ovdje i prihvaćanje i odbijanje pripisuje Bogu. On je taj koji otvara ljudsko srce ili to srce zatvara, čini tvrdim. Dosta je prisjetiti se primjera egipatskog faraona, koliko je puta u Knjizi Izlaska ponovljeno da je Bog otvrdnuo njegovo srce, dok s druge strane čini sve moćnija čudesa kako bi ga potaknuo da pusti njegov narod.

No to se nikad ne događa bez vlastite čovjekove odluke i njegova stava. Ustvareni Bog samo odgovara na ono što je čovjek već odlučio u svome srcu, jednoga prihvaća, a drugoga odbacuje. Upućujući ove riječi svome Ocu, Isus je zasigurno u prvome redu mislio na židovske pismoznance. Oni su svoj razum upotrijebili za to, kako bi stvorili cjelovitu sliku o Bogu i o svijetu i nisu spremni tu sliku mijenjati, pa zato i ne prihvaćaju Isusa. Oni su uvjereni da znaju sve što treba o Bogu znati i da posjeduju ispravno učenje.

OČEVA OBJAVA KAO RAZLOG ISUSOVA SLAVLJENJA OCA

Pitamo se, što je to Bog objavio malenima i poniznima? Tu smo već kod sadržaja Očeve objave po Isusu. A to je važniji razlog takvog obraćanja Ocu od onog formalnog o kojem smo govorili. Prepoznamo ga odmah u prvoj rečenici: Otac je sve predao Sinu, sve mu je objavio, tako da možemo reći da je Isus svojom osobom Očeva nazočnost u svijetu. A tu nazočnost prepoznali su i prihvatili upravo maleni i ponizni,

DA JE ISUS DO KRAJA OSTAO DOSLJEDAN SVOM POSLANJU KOJE MU JE NAMIJENIO OTAC, NAJBOLJE POTVRĐUJE POČETAK NJEGOVE VELIČANSTVENE MOLITVE KOJU UPUĆUJE OCU, A KOJA JE S RAZLOGOM NAZVANA VELIKOSVEĆENIČKOM MOLITVOM. U NJOJ ISUS NUDI SEBE KAO NOVU ŽRTVU ZA GRIJEHE NARODA TE TAKO POSTAJE UJEDNO I NOVI VELIKI SVEĆENIK I NOVA ŽRTVA KOJA ZAMJENJUJE SVE STARE ŽRTVE.

El Greco: Agony in the Garden

Ne znamo doduše kako je Isus najčešće molio, koji je bio sadržaj njegove molitve, kojim se riječima Ocu obraćao. Ipak, Matej nam je zabilježio jednu molitvu u obliku zanosnog hvalospjeva koji je Isus uputio Ocu: „Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima. Dobro, Oče, jer je tebi tako bilo milo. Sve mi je predao Otac moj. Nitko ne pozna Sina nego Otac, i nitko ne pozna Oca nego Sin i onaj komu Sin htjedne objaviti.“ (Mt 11,25-27)

i to je razlog Isusova slavljenja Oca. Tu je dakle govor o spoznaji. Treba jasno reći da to nije znanje do kojeg se dolazi isključivo razumom, mozganjem, znanje koje je plod shvaćanja i zaključivanja. U biblijskom smislu spoznaja znači puno više. Slika „stabla spoznaje dobra i zla“ u raji zemaljskom označava sveobuhvatno znanje,

neposredan uvid u razloge i uzroke stvari. U tome imaju jednakog udjela volja, srce i razum, sve troje.

Isus kaže: „Nitko ne pozna Sina nego Otac“, isti Otac kojemu se on tim uzvišenim riječima upravo obraća. Sin je dakle sam on, jer on Boga zove „svojim Ocem“. Tu po prvi put u Matejevu evanđelju doživljavamo to duboko jedinstvo između Boga i Isusa, koji govori kao čovjek, jedinstvo koje skriva duboku tajnu. Slike „Otac“ i „Sin“, koje poznajemo iz našeg ljudskog života i iskustva ovdje su nositelj velike tajne o Bogu. Samo jedan, to jest Otac, poznaje Sina i samo jedan, to jest Sin poznaje Oca. A to poznavanje je u međusobnoj ljubavi, za koju Apostol s razlogom kaže: „Bog je ljubav“ (1 Iv 4,16).

Da Otac posve poznaje Sina, puno nam je lakše shvatiti nego da Sin potpuno pozna Oca, jer Isus je sve dosad kao čovjek o Bogu govorio ponizno i s naglašenim izrazom poštovanja. To naravno ostaje i dalje tako. Za njega, koji je postao čovjekom i koji svoj život dijeli s ljudima

Bog je dobri Otac pred kojim on stoji s poštovanjem. Ali u dubini svoga bića on je jednak Ocu, pa tako i on može posve i u svemu poznavati Oca. Zato Evandjelje može za nj reći: „Boga nitko nikada nije vidio; Jedinorođenac – Bog, koji je u krilu Očevu, on ga je objavio.“ (Iv 1,18)

Ali, Sin ne posjeduje tu spoznaju samo za sebe, već je treba objaviti ljudima. Njegovo poslanje jest da navijesti kraljevstvo Božje i da ljudima objavi Oca. Ali to što je rečeno o Bogu to je također djelo i Sina, jer u Isusovu hvalospjevu kaže se: „komu Sin htjedne objaviti“. Štogod Isus govori, pa i o samom sebi, to dolazi do nas kao dar iz dubine Božjega bića. Nije se lako u to uživjeti. Židovi su slušali kako im jedan od njih, čovjek Isus iz Nazareta, govori da je Sin Božji, dok se oni pitaju: Kako može tako govoriti, zar ovo nije sin Josipov i Marijin? (usp. Mk 6,3).

Ta poteškoća bila je stalno prisutna u susretu ljudi s Isusom i njegovim učenjem. Ako se njega susreće isključivo kritičkim razumom, kao što su to činili pismoznanci i farizeji, tada njegov govor ostaje neshvatljiv, a Isus postaje kamen spoticanja. Samo otvorena spremnost „malenih“, a ne ohola sigurnost „mudrih“ i „umnih“ rađa shvaćanjem Isusove riječi i prihvaćanjem njegove osobe. Njegovim riječima, to znači: „Tko ne primi kraljevstva Božjega kao malo dijete, taj sigurno ne će ući u nj.“ (Mk 10,15)

Isusov hvalospjev, upućen Ocu, ima i izvanjski razlog, konkretan povod: Neposredno prije toga evanđelist donosi Isusov oštar sud nad galilejskim gradovima, Korozainom, Betsaidom i Kafarnaumom, koji su često bili svjedoci njegova učenja i njegovih čudesnih djela, ali se nisu obratili. Ako je Matej ta dva teksta donio jedan nakon drugoga, očito je da te „mudre i umne“ treba tražiti u tim gradovima, koji su ostali ravnodušni na sve što je Isus govorio i činio u njima. A budući da je Isus, unatoč toj većini koja se nije dala pokrenuti, ipak i tu našao malenih koji su ga čuli i poslušali, bio je to dovoljan razlog da u jednom trenutku u obliku tog uzvišenog slavljenja Oca izbije njegova radost zbog tih malenih. U svakom slučaju evanđelist to promatra tako, a to iskustvo možemo i mi danas imati u našoj životnoj sredini.

FRA GORAN AZINOVIĆ

JOŠ JEDNA GODINA JE IZA NAS.

Vrijeme je to kada svatko od nas radi „inventuru“ života i svojih djela. Po čemu ćemo pamtititi godinu koju smo ostavili iza sebe? Kako smo iskoristili vrijeme i je li se moglo bolje? Jesmo li u proteklom razdoblju donosili dobre odluke, činili dobra djela ili smo propuštali prilike koje su nas mogle učiniti boljima?

Ovo je i vrijeme kada pravimo planove za razdoblje koje je pred nama. Donijeti ćemo i ovoga puta velike odluke i sebi zadati visoke ciljeve. Međutim, kako vrijeme bude odmicalo kroz godinu, većina ciljeva ostat će u sferi samo dobrih namjera. I tako, samo snatreći o velikim planovima, zanemarit ćemo one manje svakodnevnne odluke koje najčešće uzimamo zdravo za gotovo, a koje čine život.

Vrijeme nas sve iznenadi. Vrijeme ne čeka nikoga. Kaže jedan natpis: „Ako želiš znati što znači jedna godina, pitaj studenta koji je pao godinu zbog jednog ispita. Za značenje jednog mjeseca pitaj majku čija je beba došla mjesec dana ranije. Za značenje jednog dana pitaj izdavača novina. Za značenje jednog sata pitaj zaljubljenice koji čekaju

VRIJEME

da se vide. Za značenje jedne minute pitaj nekoga kome je pobjegao vlak, autobus ili pak avion. Za značenje jedne sekunde pitaj onoga koji je izbjegao prometnu nesreću. Za značenje jedne stotinke pitaj onoga kome je na olimpijskim igrama promakla zlatna medalja.“

Vrijeme je neponovljivo i nadasve dragocjeno. Ono je sastavljeno od trenutaka i svaki trenutak jedinstven i nepovratan. Čovjek i njegov načina života daju obilježje vremenu. Ako je naš život kvalitetan, onda je i kvalitetno naše vrijeme! Život ljudi određuje i vrijednost vremena! Ljudi često znaju u razgovoru reći kako su „bolja vremena“ bila prije, ali tako će i neki ljudi u budućnosti govoriti za ovo naše vrijeme da je bolje nego njihovo u kojem žive! Svi mi imamo neku čudnu potrebu da kažemo da je „prije“ bilo bolje! No je li doista tako? Zašto ovo današnje vrijeme „ne može“ biti dobro? Zašto ovome današnjem vremenu ne pružimo priliku?

I ovo današnje vrijeme može biti dobro, samo u njemu treba zavladati Kristov Duh, a ne „duh vremena“! Mi ovo današnje vrijeme moramo iznova učiniti *Kristovim vremenom*.

Kršćani ne smiju reći da su se prilagodili „duh vremena“, jer oni moraju nuditi *Kristovo vrijeme*. Netko je mudro zapisao: „Ako duh vremena postane čovjekov gospodar, onda čovjek postaje njegov rob i tada ga ovaj novi *Hronos* doista proždire. Ne smijemo dopustiti da nas „duh vremena pojede“, već mi moramo ovo vrijeme kao kršćani obasjati vječnošću. Mi svijetu moramo iznova otkriti da smo ispravnim življenjem vremena svakim danom bliži *vječnosti!*“

Marija nas ovdje u Međugorju neprestano poziva da molimo za mir, ona je Kraljica Mira. Slaveći misu zahvalnicu u novogodišnjoj noći u crkvi svetog Jakova, vladao je mir i molitva. U trenutku kada je svećenik hostiju koja posvećuje svijet i naše živote digao visoko u zrak i dok su u tišini naši pogledi bili usmjereni prema Kristu, izvan crkve je odjekivala buka jedne drugačije proslave. Svijet slavi na drugačiji način! U tom se trenutku crkva doimala poput „Noine arke“ u kojoj imamo priliku spoznati vječnost i biti spašeni od duha vremena.

Međugorje je „Noina arka“ koja nosi u ovom duhu vremena dio *vječnosti – Krista*.

Međugorje – to je Gospina škola u kojoj nas uči razlučivati. Primjerice, kad govori o miru: „Molite Boga da vam dadne pravi mir.“ (25. 1. 1996.) Iz ovog Gospina poziva, u kojem spominje pravi mir, zaključujemo da postoji i krivi, odnosno lažni mir. Kakav je to lažni mir?

slijeva.“ (Mk 10,37) No, Isus ih upozorava da im je želja krivo usmjeren: „Ne znate što ištete.“ (Mk 10, 38) Nije im uslišio želju, ali nije ju ni odbio, nego ju je preobrazio i dao joj novu usmjerenje – prema služenju drugima kao najuzvišenijem obliku ostvarenja sebe.

Što bi normalnije bilo nego poželjati svome djetetu da položi vozački ispit iz prvog pokušaja? No, je li ta želja uistinu dobra? Sjećam se, kad sam trebao polagati vozački ispit, moj stric Tomo mi je rekao: „Volio bih da padneš na prvom ispitu, i na testovima i na ispitu u vožnji.“ U tom trenutku to mi je bilo čudno, no kasnije sam shvatio da je moj stric meni želio dobro, jer je imao veliko iskustvo u vožnji i malih automobila i velikih kamiona pa je znao kako u vožnji treba biti oprezan. Znao je da je za moj izlazak na ceste s volanom u rukama potrebna dobra priprema.

Bliski suradnici fra Slavka Barbarića kažu da je za njega najteža riječ koju je morao izreći hodočasnici bila *ne*, a to se događalo kada su oni željeli biti nazočni kod Gospinih ukazanja. U sebi se mučio s pitanjima kao što su: Tko sam ja da kažem *ne može?*, a nebo se otvara zemlji i Bog nam šalje svoju Majku. No, morao je tako govoriti i odbijati hodočasnike jer ih je bilo puno, iz godine u godinu sve više, a prostori u kojima su bila ukazanja bili su premaleni. On se pak trudio procijeniti kome je od mnoštva hodočasnika potrebna istinska pomoć, a tko mu nepotrebno oduzima dragocjeno

vrijeme koje nipošto nije htio potrošiti na nebitne stvari. Međugorje – to je Gospina škola u kojoj nas uči razlučivati. Primjerice, kad govori o miru: „Molite Boga da vam dadne pravi mir.“ (25. 1. 1996.) Iz ovog Gospina poziva u kojem spominje pravi mir zaključujemo da postoji i krivi, odnosno lažni mir. Kakav je to lažni mir?

Svaki čovjek traži mir, ali pitanje je hoće li nas put koji smo izabrali dovesti do pravog mira? Zar alkoholičar ne želi mir? Istina, i takav kad popije alkohola, ima mir. No, kakav je to mir? I mladić i djevojka pronalaze mir kad konzumiraju drogu ili kockaju. I ljudi koji su optužili i dali Isusa razapeti imali su mirnu savjest. Ta sve su činili po Zakonu. No, mirna savjest ne znači imati pravi mir.

Osim što nas uči razlučivati, Gospa pokazuje put do pravog mira: „Samo je u Bogu pravi mir.“ (25. 1. 2000.) Gospa daje odgovor i na čovjekovu čežnju za radošću. „Zato vi, dječice, molite da bi vas Duh Sveti vodio pravim putem radosti i mira.“ (25. 5. 2016.) Opet nam Gospa pomaže razlučivati. Budući da govori o pravom putu do radosti, znači da postoji i krivi put. „Zato, dječice, ozbiljno se odlučite za Boga, jer sve ostalo je prolazno. Samo Bog je neprolazan! Molite, da biste otkrili veličinu i radost života, koju vam Bog daje.“ (25. 5. 1989.)

Svaki čovjek želi biti sretan, što je i Gospina želja: „Želim da svaki od vas bude sretan ovdje na zemlji i da svaki od vas bude sa mnom na Nebu. To je, draga djeco, cilj mog dolaska ovamo i moja želja.“ (25. 5. 1987.) No, Gospa upozorava na razliku između prave i lažne sreće, odnosno pravog i lažnog puta do sreće. „Želim da svatko od vas bude sretan, a s grijehom to ne može nitko biti.“ (25. 2. 1987.)

Gospa nas uči da „Bog svakom čovjeku daje da spozna dobro i zlo.“ (14. 3. 1985.) Pitanje je zašto svatko ne stekne tu spoznaju? Od mnogih uzroka jedan je svakako djelovanje Sotone. No, naša se ljudska zbnjenost povećava kad čujemo da nam i Sotona želi dobro. Što je zmijino uvjeravanje Adama i Eve ako ne „dobra“ želja? „Ne, ne ćete umrijeti! Nego, zna Bog: onog dana kad budete s njega jeli, otvorit će vam se oči, i vi ćete biti kao bogovi koji razlučuju dobro i zlo.“ (Post 3, 4-5)

Iz tog razloga Kraljica Mira nas upozorava da jako pazimo na Sotoninu lukavost, lijepo prerusene zamke i umilna šaputanja: „Zato vas pozivam da molitvom i životom pomognete... razotkriti prijevaru kojom se Sotona služi. Vi molite da istina prevlada u svim srcima.“ (25. 9. 1986.)

Kako doći do jasnoće u svakodnevnim životnim situacijama? Gospa nam pokazuje put: „U molitvi ćete spoznati najvišu radost i izlaz iz svake nezgode koja je bezizlazna.“ (28. 3. 1985.) „Čitajte Sveto pismo, živite ga i molite da biste shvatili znakove ovog vremena.“ (25. 8. 1993.)

Prema kazivanju njegovih suradnika fra Slavko Barbarić je svaki dan molio za umijeće razlučivanja: „Gospodine Bože, daj mi znak i pomoz mi da osjetim kojoj sam osobi danas uistinu potreban da joj se mogu posvetiti!“

Međugorje ćemo upoznati i shvatiti ako steknemo umijeće razlučivanja. Neki ga nisu prepoznali jer im se pogled zaustavio na nekim pojedinostima pa od stabla ne vide šumu. Zbog toga ne znaju razlučiti Božje djelovanje, koje je uvijek neobično, drukčije nego što mi ljudi očekujemo, od ljudskog djelovanja, koje je uvijek nesavršeno.

Steći umijeće razlučivanja – ne bi li to trebala biti jedna od naših najvažnijih želja i zadaća u novoj godini?

ŽELJE U NOVOJ GODINI

„Sve najbolje u novoj godini! Želim ti sve što se poželjeti može! Sve ti sretno bilo! Da ti se ostvari sve što poželiš...“ Uzvrćamo na isti način: „I ja tebi isto želim...“ Tako su otprilike glasile čestitke za novu godinu koje smo prijateljima napisali ili izrekli u svojim željama.

FRA MARINKO ŠAKOTA

NEMA NIŠTA NORMALNIJE OD DOBRIH ŽELJA, NO KAKVO JE DOBRO KOJE DRUGIMA ŽELIMO? Je li dakle dobro koje želimo drugoj osobi zaista za njezino dobro? Zar su roditelji mladića ili djevojke koji su upali u ovisnost droge ili kocke željeli zlo svome djetetu kad u određenom razdoblju njegova života nisu vodili dovoljno brige za nj i nisu provjeravali u kakvom društvu se kreće i na što troši svoj novac? Sigurno da nisu. Ili, zar je loše ako roditelji svome djetetu ispunjavaju svaku želju? Zar to nije znak ljubavi prema njemu? Zar je zlo ako roditelji

od svoga djeteta ne traže žrtvu, da se pomuču oko nečega?

Sveti Augustin je govorio: „Želiš li svom prijatelju dobar život? Dobro je što to želiš. Želiš li svom neprijatelju smrt? Nije dobro što to želiš. Jer možda je dobar život što ga želiš svojemu prijatelju za njega posve beskoristan, a smrt što je želiš svome neprijatelju za njega blagotvorna. Mi nikada ni za koga ne znamo je li nastavak njegova života nešto dobro ili pak loše.“

Priča se o starom seljaku koji je za obradu polja imao staroga konja. Jednoga dana konj je pobjegao u

brda i kada su susjedi došli utješiti ga zbog te njegove nesreće, on im je odgovorio: „Nesreća? Sreća? Tko to zna?“ Nakon tjedan dana konj se vratio s brda s krdom divljih konja i ovoga puta susjedi su čestitali seljaku na toj sreći. Njegov je odgovor bio: „Sreća? Nesreća? Tko zna?“ Kada je pak seljakov sin pokušavao pripitomiti jednoga od divljih konja, pao je s njega i slomio nogu. Svi su smatrali da je to gadna nesreća. No ne i seljak čija je jedina reakcija bila: „Nesreća? Sreća? Tko zna?“ Nekoliko tjedana poslije vojska je ušla u selo i unovačila sve sposobne mladiće koji su se

ondje našli. Kada su vidjeli seljakova sina sa slomljenom nogom, pustili su ga. Ponovno su susjedi pohitili da se obraduju s njim, no njegov odgovor je bio: „Sreća? Nesreća? Tko zna?“

Jedna od primarnih i urgentnih zadaća za roditelje, profesore, svećenike i druge odgojitelje u odgoju mladih ljudi je traženje odgovora na pitanje kako ih zaštititi od zamki koje danas posvuda na njih vrebaju. Toliko je ponuda, a sve se predstavljaju kao dobre. Kako pomoći mladima da razluče što je uistinu dobro, a što je put u provaliju, u zlo, u ovisnosti? Kako im pomoći da ostvare legitimne želje koje nose u svojim bićima?

Zebedejevi sinovi, Jakov i Ivan, imali su dobre namjere kad su od Isusa zatražili: „Daj nam da ti u slavi tvojoj sjednemo jedan zdesna, a drugi

OVO JE VRIJEME I MJEŠTO OBACENJA. OVDJE ZIVIMO NOVU EVANGELIZACIJU

Apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje nadbiskup Henryk Hoser posjetio je Radiopostaju „Mir“ Međugorje i susreo se s djelatnicima. U vrlo zanimljivom razgovoru s glavnom urednicom Sanjom Pehar podijelio je iskustvo dva desetljeća dugog djelovanja u misijama u Africi, usporedio je tamošnje marijansko svetište Kibehe i Međugorje, govorio o plodovima Međugorja, miru i Božiću, a na početku je rekao kako se raduje gostovanju u programu Radiopostaje „Mir“ Međugorje.

SANJA PEHAR

Kod župljana osjetimo radost i zahvalnost zbog Vašega dolaska u Međugorje i poslanja koje Vam je Sveti Otac povjerio. Kako se Vi osjećate ovdje u Međugorju?

Na ovo pitanje odgovaram jednako radošću. Doista sam vrlo sretan što sam ovdje. Tu sam već drugi put. Prošle godine imao sam poslanje posebnog izaslanika Svetoga Oca kako bih ispitao opće stanje, a sada sam ovdje kao stalni apostolski vizitator, a to je velika razlika jer sam sada ovdje stalno i trebam upoznati ne samo situaciju i naše ovdašnje probleme nego zajedno sa suradnicima naći rješenja.

Bliži nam se Božić. Kako se pripremiti za Božić, prije svega za duhovnu stvarnost Božića?

Najbolji način pripreme za Božić je živjeti liturgiju došašća. To je u smislu duhovne dimenzije sadržaja neobično bogato vrijeme, a sastoji se od dva dijela. Prvi dio je pripremna faza koja traje do 17. prosinca, a za njom slijedi neposredna priprema od 17. prosinca nadalje. Ovdje u župi pripremamo se ranijutarnjim misama zornicama. Te mise uvode Božji narod u otajstvo Božića.

Što nam Božić poručuje?

To je izvanredno bogata poruka i ja bih naglasio poruku mira. Anđeli koji su pastirima najavili rođenje Gospodinovo rekli su da donose mir svim ljudima dobre volje.

Isus je među nas ljude došao kao dijete u obitelji Marije i Josipa. Kroz povijest, obitelj je uvijek bila u kušnjama, a danas pogotovo. Kako sačuvati današnje obitelji i kako nam u tome može pomoći primjer Svete obitelji?

Treba najprije znati da je čovjek od samoga početka stvoren u okviru obiteljskih odnosa. Par muškarca i žene bio je blagoslovljen i zbog svoje plodnosti. Obitelj je slika Presvetoga Trojstva na zemlji, i obitelj izgrađuje društvo. Kako bi se danas sačuvao taj obiteljski duh – a to je u naše vrije-

me tako teško – treba naglasiti poslanje obitelji u svijetu, a to poslanje kaže da je obitelj izvor i način ispunjenja ljudske osobe.

Nadbiskupe, Vi ste liječnik, redovnik palotinač, misionar – sve je to zasigurno obilježilo i oplemenilo Vaš život. U Africi ste proveli 21 godinu. Možete li to iskustvo misija podijeliti danas s nama i slušateljima Radiopostaje „Mir“ Međugorje?

To je teško izreći u nekoliko rečenica. To je prije svega iskustvo različitih kultura koje sam upoznao u Africi, u Europi, u drugim zemljama. Veći dio svećeničkoga života proveo sam izvan svoje domovine, izvan svoje zemlje. Mogao bih na tu temu reći dvije konstatacije. Prvo, ljudska narav je posvuda ista. Kao ljudska bića, svi smo slični. Ono što nas razlikuje je kultura u pozitivnom i u negativnom smislu. Svaka kultura ima pozitivne, konstruktivne elemente koji su u službi razvoja ljudske osobe, ali može sadržavati i elemente koji uništavaju čovjeka. Živimo, dakle, u punini svoju ljudsku narav i pozitivne karakteristike svoje kulture!

Vi ste bili apostolski vizitator u Ruandi. Možete li usporediti tamošnje svetište Kibehe i Međugorje?

Da, ima mnogo sličnih elemenata. Događanja su počela 1981. Gospa je u Kibehe željela upozoriti ljude na ono što je imalo doći i što se pokazalo poslije kao genocid. To je poslanje Kraljice Mira koje je na neki način nastavak fatimskih ukazanja. Kibehe je priznato, Kibehe se razvija, to je jedino mjesto na afričkom kontinentu gdje su ukazanja priznata. Međugorska ukazanja počela su također 1981., nekoliko mjeseci prije Kibehe, i pokazalo se da je i to bilo u perspektivi rata do kojega je poslije došlo u tadašnjoj Jugoslaviji. U Međugorju se razvija pobožnost Kraljici Mira, i tu nalazimo sličnosti s ukazanjima u Fatimi. Naziv Kraljica Mira u Lauretanske litanije unio je papa Benedikt XV. godine 1917., što znači u godini fatimskih ukazanja, tijekom Prvoga svjetskoga rata i u godini sovjetske revolucije. Vidimo kako je Bog prisutan u

ljudskoj povijesti i On nam šalje Gospu da nam bude blizu.

Stvarnost svetišta jako je bitna u današnjem svijetu tako da je papa Franjo prebacio brigu za svetišta s Kongregacije za kler na Kongregaciju za evangelizaciju. Ostvaruje li se nova evangelizacija u Međugorju?

Nema sumnje. Ovdje živimo novu evangelizaciju. Marijanska pobožnost koja se ovdje razvija vrlo je dinamična. Ovo je vrijeme i mjesto obraćenja. Ovdje čovjek otkriva Božje postojanje u vlastitom životu i Božju želju da bude prisutan u ljudskom srcu, i sve to u društvu koje je laicizirano, koje živi kao da Bog ne postoji. Sva marijanska svetišta to čine.

Nakon višemjesečnog boravka u Međugorju, što biste istaknuli kao najvažnije plodove Međugorja?

To su plodovi dubokog obraćenja. Mislim da je najzreliji i najvažniji plod fenomen obraćenja kroz i preko ispovijedi, sakramenta mira i pomirenja. Od svega što se ovdje događa, to je najvažniji element.

Papa Franjo Vas je 31. svibnja ove godine imenovao apostolskim vizitatorom s posebnom ulogom za župu Međugorje. Riječ je o isključivo pastoralnoj službi kojoj je svrha osigurati čvrstu i trajnu pratnju župne zajednice te vjernika koji ovamo dolaze. Kako Vi gledate na pastoral u Međugorju?

Pastoralni život još uvijek očekuje svoj puni razvitak i okvir. Kvaliteta prihvatanja hodočasnika nije samo u materijalnom smislu koji se odnosi na noćenje i prehranu. Sve se to radi. Treba prije svega zajamčiti prikladan pastoralni rad koji je prilagođen broju hodočasnika. Želio bih naglasiti postojanje dviju kočnica koje sam primijetio. To je s jedne strane u nekim trenutcima kada ima jako mnogo hodočasnika, nedostatak ispovjednika za pojedine jezike. Ovamo, naime, dolaze hodočasnici iz osamdesetak zemalja svijeta. Druga kočnica koju sam primijetio je nedostatak prostora za slavljenje misa na različitim jezicima. Moramo naći prostore da se mogu slaviti mise na različitim jezicima, a napose da možemo održavati danonoćno klanjanje pred Presvetim.

Vi ste Poljak, a znamo da Poljaci gaje posebnu pobožnost prema Blaženoj Djevici Mariji. Koja je uloga Marije u Vašem životu?

Uloga Marije je doista velika. Poljska pobožnost je uvijek marijanska. Ne zaboravimo da je sredinom 17. stoljeća Majka Božja bila proglašena Kraljicom Poljske. To je bio i politični čin što ga je potvrdio kralj i parlament. U svim kršćanskim kućama u Poljskoj naći ćete sliku Blažene

Djevice Marije. Najstarija vjerska pjesma na poljskom jeziku koja potječe iz srednjega vijeka upućena je upravo Blaženoj Djevici Mariji, a svi Poljski vitezovi na svojim su oklopima imali znak Blažene Djevice Marije.

Mir je ono što nedostaje današnjem čovjeku. Mir u srcu, mir među ljudima, mir u svijetu. Kolika je tu uloga Međugorja, budući da znamo da hodočasnici koji dođu u Međugorje svjedoče da ovdje osjete mir koji ne mogu iskusiti ni na jednom drugom mjestu?

Dolazak Isusa Krista u našem ljudskom tijelu bio je najavljen kao dolazak Kralja mira. Bog nam donosi mir koji nam toliko nedostaje na svim razinama i čini mi se da nam mnogo pomaže škola mira koju imamo ovdje u Međugorju, jer svi naglašavaju tu mirnoću koju nalaze u ovom mjestu, te prostore tišine, molitve, sabranosti. Sve

su to elementi koji nas dovode do mira s Bogom i mira s ljudima.

Što biste za kraj ovoga razgovora poručili našim slušateljima?

Želio bih svima čestitati Božić riječima koje su izrekli anđeli: Mir ljudima dobre volje, ljudima koje Bog ljubi. Gospa naglašava da nas Bog sve ljubi. Jedan od temelja naše vjere je upravo Božja volja da spasi sve ljude bez razlike, i ako se to ne dogodi, onda je to zbog nas. Mi smo dakle na putu koji vodi u blistavu budućnost.

Prijevod: Lidija Paris

SVETI OTAC MEĐUGORSKOM ŽUPNIKU

PAZITE KAKO SLUŠATE MONS. HOSERA!

DARKO PAVIČIĆ

Koliko je važno promatrati zbivanja oko Međugorja u kontekstu, tj. u kontinuitetu pokazalo se u kratkom susretu Svetoga Oca i međugorskog župnika fra Marinka Šakote 29. studenoga, na kraju susreta s predstavnicima svetišta u sklopu nove evangelizacije, kada se papa Franjo osobno htio rukovati sa svih 600 sudionika skupa. Dakako, bila je to prigoda da međugorski župnik u ruci Pape ostavi krunicu od međugorske drače i kaže odakle dolazi, na što mu je papa Franjo rekao kako je važno slušati mons. Henryka Hosera, kojega je on imenovao apostolskim vizitatorom za župu Međugorje, jer sve ide prema dobrome.

Papa Franjo tom se prigodom zapravo nadovezao na ono što je

rekao u zrakoplovu na povratku iz Fatime u svibnju 2017. kada je na upit u Međugorju novinarima rekao kako je krajem 2013. i početkom 2014. primio rezultate komisije o Međugorju kardinala Camilla Ruinija.

„U komisiji su bili dobri teolozi, biskupi, kardinali... ali baš dobri. Vrlo dobri. Kao i komisija. Izvještaj Ruinija bio je vrlo, vrlo dobar. Zatim su u Kongregaciji za nauk vjere bile dvojbe, a Kongregacija je osudila mogućnost da se pošalje svu dokumentaciju svakom od članova FERIA Quarta (jednomjesečni sastanak u Kongregaciji za nauk vjere koja raspravlja o aktualnim slučajevima – op.), čak i onu koja se činila suprotnom Ruinijevom izvješću. Primio sam obavijest, sjećam se da je bila su-

...bila je to prigoda da međugorski župnik u ruci Pape ostavi krunicu od međugorske drače i kaže odakle dolazi, na što mu je papa Franjo rekao kako je važno slušati mons. Henryka Hosera, kojega je on imenovao apostolskim vizitatorom za župu Međugorje, jer sve ide prema dobrome.

bota navečer, kasno navečer... i nije se činilo ispravnim. Bilo je to kao da stavljam na dražbu, oprostite mi na toj riječi, Ruinijevo izvješće koje je bilo jako dobro. U nedjeljno jutro prefekt je primio pismo od mene da umjesto da ih šalju u FERIA Quarta, oni meni osobno pošalju mišljenja“, rekao je papa Franjo u zrakoplovu na letu iz Fatime i otkrio, zapravo, da su se oko Međugorja vodile mnoge nevidljive bitke, kojima je on svojim autoritetom stao na kraj. Te godine poslao je, kao što je poznato, tada još aktivnog varšavsko-praškog nadbiskupa, Poljaka mons. Henryka Hosera da izvidi situaciju u Međugorju, a sljedeće ga je godine, kada je otišao u mirovinu, imenovao vizitatorom, tj. međugorsku župu stavio pod izravnu upravu Svete Stolice.

„Pazite, dakle, kako slušate“, veli Isus u Lukinu evanđelju i upravo je to papa Franjo rekao međugorskom župniku u kratkom susretu i na spomen Međugorja. Naime, u tome dijelu Isus govori da „nitko ne užije svjetiljke da je pokrije posudom ili stavi pod postelju, nego da je stavlja na svijećnjak da oni koji ulaze vide svjetlost“ te da „ništa nije tajno što se ne će očitovati; ništa skriveno što se ne će saznati i na vidjelo doći“. Odnosno, da valja paziti kako slušamo, jer „onomu tko ima dat će se, a onomu tko nema oduzet će se i ono što ima.“

Papina skrb za Međugorje, naime, golema je. I to je vidljivo upravo iz ovakvih fragmenata, koje valja povezati u cjelinu, kako bi se dokučilo sve ono nevidljivo što se događa u pozadini formiranja službenog crkvenog stava o međugorskom fenomenu. I posve je jasno, slušati Papina vizitatora mons. Hosera danas u Međugorju znači slušati samoga poglavara Katoličke Crkve. Kako ga slušati? Upravo u duhu evanđelja i međugorske pobožnosti, koju on podržava i promiče, stavljajući Krista u središte duhovnoga života, jer je upravo on ona svjetiljka koja se (i u Međugorju) užije ne da se stavi pod postelju, nego u svijećnjak, da svi koji ondje dolaze vide svjetlost.

BAKINA GOSPA

Jeste li se ikada pitali kako djeca uče? Koje su prve rečenice koje nauče izgovarati u životu? Kako usvajaju pojedine vještine, a kako nauče što je to molitva? Tko im je bio prvi učitelj vjere? Koju su molitvu najprije naučili? Jesu li znali izgovarati sve riječi kako treba ili su neke dijelove izmijenili? Kojeg su sveca najprije upoznali? Jeste li ikada pitali kako izgleda Gospa iz njihove perspektive, a kako o Gospi govore odrasli?

FRA ZVONKO
BENKOVIĆ

ODRASLI ČESTO MISLE DA DJECA NIŠTA NE RAZUMIJU I DA NJIHOVE OČI NE VIDE ONO ŠTO ODRASLI RADE I KAKO SE PONAŠAJU. Ponekad misle da maleni ne čuju što potihogovore, ne razumiju njihovu svađu ili razgovore o teškim temama. Često se pokušavaju sakriti kako bi prikriili da ih nešto boli, da nisu umorni, iako su slomljeni od briga i posla, da nema dovoljno novca u kući, da im nije dodijalo proživljavati svakodnevne patnje i muke, ali jednako tako zaborave da djeca i to vide. Što je najneobičnije od svega, zaborave da i djeca to isto proživljavaju na svoj način. O svemu tome ne bih vam govorio da nam prije par mjeseci iz kuće nije otišla baka.

Kod bake sam ti ja naučio brojiti Zdravo Marije. Nije ti to bilo teško, iako se baka danima patila sa mnom ne bi li upamtio što ide prvo, a što drugo. Gledao sam ti ja kako to ona svaki dan ponavlja. Njoj je to tako dobro išlo od ruke da mi je nakon nekog vremena postalo zanimljivo pa sam to razumio kao igru koju bih

Foto: Athiv / CMM

trebao naučiti. Volio sam je slušati kako navečer moli pred svima u kući. Tad ti je ona bila najozbiljnija. Mater i čača su bili smiješni jer se nisu smjeli ni pomaknuti s mjesta niti govoriti išta drugo, dok je baka molila. Bili su mirni jednako kao i mi djeca. Kad sam naučio moliti Zdravo Marijo, onda sam ti ja počeo s njom moliti. Bio sam sav sretan, a baka je bila sva ponosan. Ta mi je molitva postala najbolja igra u danu. Svi bi me slušali, dok sam ja molio Zdravo Marijo, a onda bi u glas govorili Sveta Marijo i sve ostalo.

Od svih svetaca što sam ih poznao baka ti je uz svetoga Antu najviše voljela Gospu. Svaki ti je dan ona nju molila od jutra do mraka i nikada joj nije bilo dosta. Jednom sam ju pitao:

– Bako, a zašto se ti svaki dan moliš? A ona mi je rekla: – Zbog vas. Molim se za vas.

– Ali mi smo tu kraj tebe, ne trebaš moliti za nas – mislio sam na čaču, mater, braću i sestre, a zaboravio sam na stričeve i tete.

– Baš zbog toga i molim da mi vas Gospa čuva i drži na okupu.

Ništa mi to nije bilo jasno. Shvatio sam da je baka jako mudra i da ne govori puno, ali sam ju nastavio i dalje promatrati. Kako me je ona čuvala, sve sam s njom mogao raditi po danu dok je kuhala, čistila po kući, kopala u cvjetnjaku ili na bašti.

MOJA BAKA

Baka je bila moja prva učiteljica i najbolja teta iz vrtića u koji nikada nisam morao ići, jer me je ona čuvala kod kuće. Bila je precizna kao sat. Tamo nekada iza ručka ona bi ti se ušuljala u svoju sobu, uzela zrnca u ruke i pustila radio da moli. Onaj tamo neki bi molio kao i ja uvečer Zdravo Marijo, a baka bi molila Sveta Marijo i ono drugo.

Ponekad bih i sam ulazio za njom u sobu. Dok bi ona molila, ja bih se kao igrao s igračkama, a zapravo me zanimalo što to ona radi. Jednog dana sam ju opet pitao:

– A tko to tamo moli?

– Pratar.

– A tko ti je sad taj?

– To ti je naš fra Jozo.

– Ti njega znaš?

– I znam i ne znam.

– Kako sad to?

– Pa, ovako. Nisam ga nikada vidjela, ali često ga čujem kako na Radio Mir Međugorje moli. Od svih drugih pratara on ti je najbolji.

– Kako to?

– On ti je pravi ričac. Kad naš fra Jozo moli, ja ti imam osjećaj kao da su svi sveci sa mnom. Oni su ti drugi pratari malo meljavi. Em ti ne razumijem što sve govore, em sve to nekako na vrat na nos i sad pa sad završe, em ti mole na stranim jezicima pa ti ja opet moram pola krunice ispravljati da bi sve namirila što nisam razumjela, em se sva unervozim jer na drugoj krunici odbrojavam koliko sam propustila.

– Zašto ti onda sve ponavljaš za njim kad sama znaš moliti?

– Zato što se molim da te Gospa čuva.

– Koja ti je sad to Gospa?

– Jedna koja voli djecu i čuje sve kad ju nešto zamolim.

– Je li to samo tvoja Gospa?

– Dijete drago, nije. Ona je i tvoja i moja i svih ljudi.

– Može li ona čuti i mene, ako ju budem za nešto molio?

– Gospa bi bila sretna kad bi ju i ti molio, baš kao što joj se ja molim. – Dobro.

Meni je za taj dan bilo dosta i molitve i priče, a baka je nastavila ponavljati za onim pratrom u radiju sve zrno po zrno do pred mrak kad joj je pozlilo. Tata i striko su ju odvezli doktoru. Ne znam što je kod doktora bilo, ali nešto je bilo loše.

Sutra dan, kad sam se probudio, svi su bili tužni, a bake više nije bilo kod kuće. Nakon nekog vremena dovezli su neku drvenu kutiju s cvijećem i rekli su mi da je u njemu baka i da spava. Meni je bilo žao što baka više nije u svojoj sobi i što ne spava u svome krevetu kad joj se već toliko spavalo, a ne u toj nekoj velikoj drvenoj kutiji. Opet kad sam spavao i kad je došao novi dan, odvezli su i kutiju i cvijeće i baku koja spava u nekom bijelom kombiju na groblje. Onda su to sve spustili u zemlju. Svi su nešto plakali, dok je naš pratar molio. Ništa mi nije bilo jasno.

Nakon svega toga, kad smo došli kući, ušuljao sam se u bakinu sobu, uzeo njezina zrnca i počeo sam mo-

liti njezinu Gospu. Rekao sam joj:

– Bakina Gospo, nadam se da me ti sad dobro slušaš kako si slušala moju baku. Ne znam što ste vas dvije radile onaj dan kad sam ja otišao iz sobe, ali nešto je bilo loše. Je li se baka previše molila pa joj je onda bila muka i onda ju je tata odvezao doktoru ili si joj ti nešto rekla, a onda to nije mogla podnijeti, ne znam. Ali, bake više nema kod kuće. Možeš li mi ti objasniti kako se to moglo dogoditi kada je molio onaj bakin pratar, koji moli bez grješke i stranih jezika? Dok sam ja bio s njom u sobi sve je bilo dobro. Sigurno ćeš i ti šutjeti kao što je šutio i tata kad sam ga pitao zašto bake više nema kod kuće. On je bio samo tužan i suze su mu samo padale kao loptice iz očiju. Molio bih te samo da mi čuvaš baku baš kao što je ona čuvala mene. I nije ti baš neka fora što si baš sad pozvala baku kod sebe na nebo, jer ću ti ja sad morati ići kod tete u vrtić, a tamo mi se ne ide. U slučaju ako danas sretnoš moju baku, reci joj da mi jako nedostaje i da ju volim najviše na svijetu.

BAKINA ZRNA

Nakon nekoliko dana išao sam s tatom i mamom na groblje. Tamo je bila bakina slika, puno cvijeća i svijeća. Ispod jednog cvijeća baka mi je ostavila veliku papirnu paru, a ja sam joj u džepu donio njezina zrnca. Svi su na njih zaboravili. Pitao sam se kako će se sad tamo na nebu moliti s Gospom za nas ako ih ne bude imala kod sebe? Kako će znati kad se moli Kruh naš, a kada Oče naš? Kad moli pratar, a kad bi trebale odgovarati ona i Gospa? Zato sam zrnca stavio pokraj njezine slike, jer tata mi je rekao da će tako i baki biti blizu i da će ih uzeti kad god joj budu trebali.

Jednoga dana, kad porastem, otići ću vidjeti tu bakinu Gospu kojoj se molila preko radija. Reći ću joj sve što me je naučila i pitat ću je zašto ju je tako iznenada pozvala na nebo. Možda joj je bio potreban netko tko zna dobro moliti, a moja baka je bila pravi profesionalac u tome? Nadam se da će Gospa biti onako dobra, kao što je bila moja baka i da će zajedno sa mnom moliti na velika i mala zrna.

SVJEDOČANSTVO: P. Federico di Saverio

SVE JE U BOŽJOJ RUCI

Zakoračili smo u novu kalendarsku godinu. Prognoze govore kako će na mnogim područjima ovo biti odlučujuća godina. Sve nas se te globalne odluke tiču, ali za naše spasenje ipak su najvažnije one odlučujuće odluke koje ćemo donijeti mi u vlastitom životu. Mi kršćani se ne trebamo bojati promjene, jer Bogu ništa nije nemoguće! Ovo nam svjedočanstvo želi pokazati kako Bog preko svoje Majke i danas čini čuda u životima ljudi. Trebamo mu samo dopustiti i pitati ga: „Bože, što želiš od mene?“ – kako je učinio Federico. P. Federico di Saverio je u kolovozu 2018. godine boravio u Međugorju na hodočašću s mladima s kojima radi u svojoj provinciji. Kroz razgovor s njim shvatila sam kako ima interesantnu životnu priču, svjedočanstvo pravog prelaska iz tame u Svijetlo, a u tom obraćenju veliku ulogu odigralo je i njegovo prvo hodočašće u Međugorje. Donosimo vam stoga njegovo svjedočanstvo nadajući se kako će mnogima obnoviti vjeru u Boga koji sve vodi i okreće na dobro!

PAULA TOMIĆ

P. FEDERICO DOLAZI IZ TERRAMA, IZ PROVINCIJE ABRUZZO, ITALIJA. Ima 35 godina, a prije dvije godine zaređen je za svećenika. Priпада redu Pasionista.

O svom obraćenju svjedoči:

Godine 2005. prvi put sam došao u Međugorje i ono me vratilo na „kršćanski put“. Trebala je na ovo hodočašće zapravo doći moja mama, ali se dječ razbolio. Majka je bila tužna što ne može ići na hodočašće koje je bila namijenila molitvi za mene, za moje obraćenje. Bio sam naime pomalo „raskalašen“ momak. I pošto je nisam

mogao gledati tako tužnu, u jednom ludom trenutku samilosti rekao sam joj: „Daj, idem ja umjesto tebe, samo molim te prestani plakati!“

I tako sam došao na ovo hodočašće. Iza mene je bilo 11 godina za vrijeme kojih nisam više išao u crkvu niti sam se ispovijedao. Zapravo nakon svoje prve pričesti nisam više ušao u crkvu, a sa 15 godina sam bio napustio i školu jer sam tražio posao. Mislio sam naime da se sreća nalazi u posjedovanju zemaljskih, materijalnih stvari, da se nalazi u zabavi, provodu, sexu... A za sve te stvari treba ti novac. Zato sam želio početi raditi kako bih imao novaca da si „kupim“ sreću. Proživljavao sam sva ova svjetska iskustva, ali uvijek mi je srce bilo nekako ugašeno, prazno. Shvatio sam da me ove stvari ne ispunjavaju.

Tada se dogodio ovaj dolazak u Međugorje. Imao sam jednu prijateljicu koja je od svoje 8 godine bolovala od raka. Tada je imala 19 godina. Mislio sam: „Eto ako već moram ići u Međugorje kako bih utješio svoju majku, iskoristit ću to vrijeme kako bih molio za nju, jer eto ako postoji neki Bog, možda će je moći ozdraviti!“ Inače što se tiče religije, bio sam potpuno ravnodušan.

Već u autobusu naš vodič je započeo molitvu, krunica za krunicom. Ja sam se sjećao samo molitve Očenaša. Drugo nisam znao. Došavši u Međugorje – sve je za mene

bilo jedno „iskustvo Boga!“ Vjerujem da sam to mogao iskusiti zato što sam molitvom za ovu svoju prijateljicu zapravo otvorio svoje srce. Jer nije da sam ja želio susresti Boga ili nešto doživjeti. To je sve zapravo bilo izvan moje volje, ali zapravo baš ono što mi je bilo potrebno.

Ipak najveće iskustvo Boga se dogodilo za vrijeme klanjanja. Tada sam se odjedanput vidio kao u ogledalu. Vidio sam sve moje grijeh, grješke, pogrješne stavove, promašaje, pomislio sam i na sve one osobe koje sam povrijedio. I čuo sam u srcu Božji glas koji mi kaže: „Evo, sve sam ti oprostio, ali od sada ti se moraš promijeniti!“ Eto to je moje naj snažnije iskustvo prvog hodočašća: susret s Bogom koji se dogodio u molitvi klanjanja pred Presvetim.

Vrativši se kući, pokušao sam biti drugačiji. Svojim prijateljima sam pokušavao objasniti, ispričati što mi

se dogodilo, pozivao sam i njih na obraćenje, ali ubrzo sam shvatio da to ništa ne znači dok i oni sami to ne iskuse. Bez vlastitog iskustva Boga ne će moći nikada napustiti taj svijet grijeha u kojem smo živjeli.

Sada sam išao svaki dan na misu, svaki dan sam molio krunicu, uključio sam se i u molitvenu grupu, klanjanje. Moram priznati da sam imao i trenutak pada i kušnje, kada sam se želio vratiti starom životu. Ali zahvaljujem Bogu što je pokraj mene stavio osobe koje su mi bile podrška ne samo molitveno nego i svojom prisutnošću, tako da sam tu krizu prošao.

Djevojka za koju sam se molio u Međugorju je nakon 2 mjeseca od hodočašća umrla. Kad netko moli za nekoga da ozdravi, puno moli, moli... ako se to ne dogodi, može doći do razočaranja i obeshrabrenja: Kažeš „Bože pa gdje si?“ Ali meni je Bog dao puno znakova po kojima sam mogao shvatiti da je i njezina smrt bila u jednom velikom Božjem planu spasenja i da je sve tako trebalo biti. Mi mu samo trebamo vjerovati da je sve u njegovoj ruci.

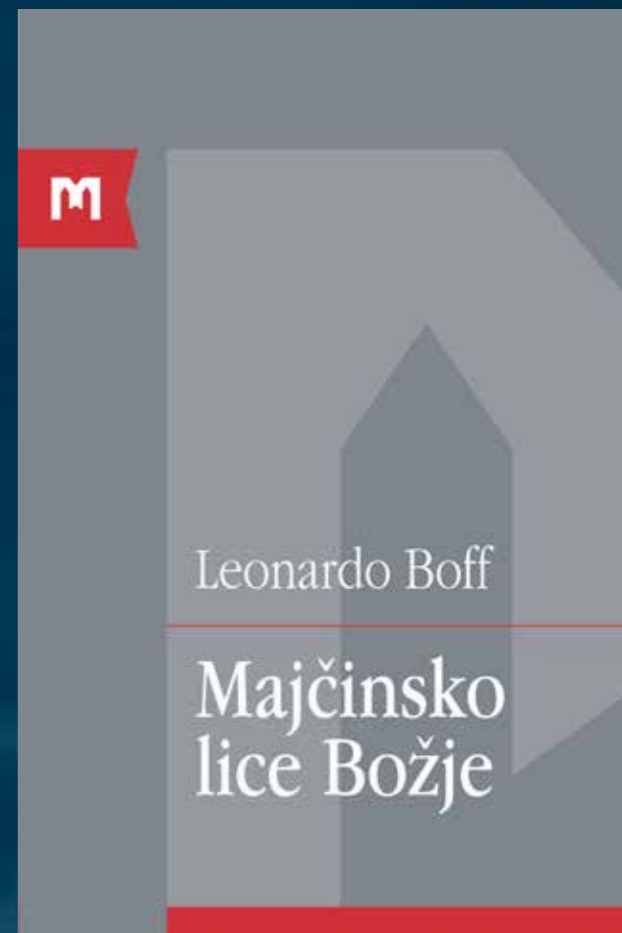
Tri mjeseca nakon povratka iz Međugorja krizmao sam se, a onda sam si postavio pitanje koje bi si trebali postaviti svi kršćani: Što Bog želi od mene? Jer ono što Bog od mene želi je i najveće dobro za mene samoga! I polako sam se uključio u jedan hod razlučivanja poziva. Prvo u mojoj biskupiji, a onda sam se pridružio redovnicima Pasionistima jer je samostan sv. Gabrijela od Žalosne Gospe udaljen par kilometara od moje kuće. Ovaj hod je trajao oko godinu dana za vrijeme kojeg sam napustio posao i nastavio školu te diplomirao. Nakon te godine razlikovanja odlučio sam se posvetiti Gospodinu. S jedne strane jer sam se želio potpuno predati Bogu, a s druge strane i jer sam osjećao u srcu kako trebam Bogu uzvratiti za sve ono što je učinio za mene: spasio mi je život! Da sam nastavio onim životom kojim sam bio krenuo, sigurno više ne bih bio živ.

Hod do zaređenja je trajao devet godina. Tri godine postulature, tri godine novicijata i tri godine u Rimu za vrijeme kojih sam završavao studij. Zaređen sam na misi uočnici blagdana Bezgrješne 7. 12. 2016. godine u mojoj župnoj crkvi. Sada već tri godine živim u svetištu sv. Gabrijela od Žalosne Gospe. Od prije godinu dana zadužen sam za pastoral mladih svetišta. Dakle u krugu od 11 godina prešao sam iz uloge vođenog u onog koji vodi druge kako bi shvatili, kako bi tražili da shvate koji je Božji plan u njihovom životu.

U periodu od 2005./2006. bio sam 4 puta u Međugorju. Za vrijeme formacije nisam smio doći, ali sam si bio obećao da čim budem mogao, ja dolazim. I to se dogodilo nakon 5 godina kada sam po prvi put došao sa svojom majkom (koja od one 2005. godine također više nikad nije mogla doći zbog mog djeda koji je 5 godina bio bolestan. Umro je dan prije mojeg oblačenja habita, odnosno ulaska u novicijat. U isto vrijeme, u tri sata u Teramu se događao njegov spirovod, a u Trevisu moje zaređenje. Tako se zapravo zatvorio jedan krug u kojem je Bog intervenirao i sve ovo dozvolio.)

Međugorje je sigurno jedno milosno mjesto. I upravo dolazeći ovamo razmišljao sam da to nije samo zato što se tu ukazuje Gospa i takoreći se Nebo spušta na zemlju. Nego je to i zato što se ovdje tako puno moli. Ovdje se puno osoba obraća Bogu s vjerom. Stoga se možemo zamisliti nad našim životnim stvarnostima: obiteljima, redovničkim zajednicama, župama... u kojima se vidi da nema milosti jer nema molitve, nema ovog živog odnosa s Bogom.

I druga stvar koja se tiče nas samih kod dolaska u Međugorje: strašno je važno imati otvoreno srce. U jednostavnosti, bez traženja ikakvih mističnih iskustava. Onda Bog može djelovati i na svakom hodočašću će biti drugačije. A to je stoga što On zna ono što nam je za dati trenutak potrebno. Naravno, prvi dolazak u Međugorje obično bude najjači, onaj koji te „zdrma“, ali i svaki drugi je važan jer ti pomaže ići naprijed na tvom hodu vjere i svjedočenja.

Leonardo Boff

MAJČINSKO LICE BOŽJE

„U Mariji je ženskost dobila povijesnu vidljivost, našla eshatološku anticipaciju i postala simbol onoga, što će se dogoditi sa svime što je žensko, a što se na razne načine ostvaruje u svim ljudima.“

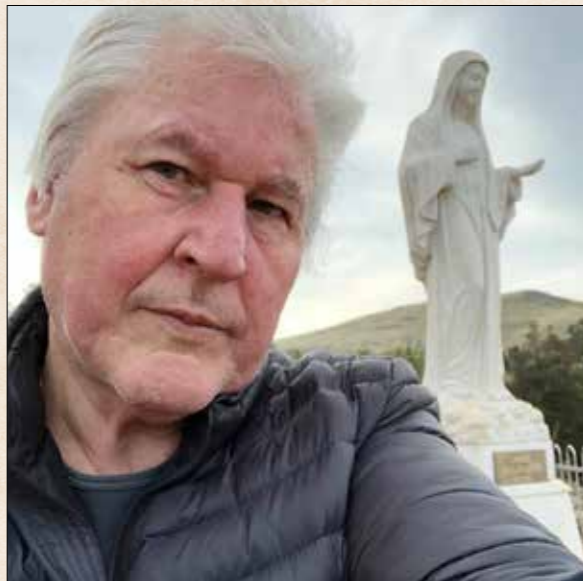
Knjigu možete naći u
Suvenirmici Informativnog
centra MIR Međugorje.

Pismo čitatelja

NEPROCJENJIVA DRAGOCJENOST

Krajem listopada 2017. godine zajedno sa svojom suprugom i kćeri stigao sam u Međugorje. Na ovo nas je hodočašće potakla naša kći kojoj je kao i meni ovo bio prvi posjet Međugorju. Iako sam o Međugorju često razmišljao, moram priznati da o svemu što se tamo događa nisam imao jasan stav. Iako nisam bio siguran vjerujem li zaista u Gospina ukazanja, krenuo sam na ovo hodočašće nastojeći biti pripravan na sve izazove s kojima bih se u Međugorju mogao susresti. Bio sam uzbuđen što ću konačno imati prigodu otkriti što Međugorje jest i pokušati ga razumjeti.

Tog prekrasnog jesenskog dana, tek stigavši u Međugorje, krenusmo na Križevac. Već na prvom koraku šok. Pomislio sam, ako je već podnožje Križevca prepuno oštrog kamenja razbacanog posvuda, što li nas tek čeka na strmoj i vijugavoj stazi prema križu. Moj prvi dojam bio je: Moraš biti lud da se penješ preko ovog kamenja. Kako već napisah, ovdje dođoh pripravan na sve izazove, no na ovo vas ništa ne može pripremiti. Penjanje gore za nas postade veliki izazov. Promatrajući hodočasnike koji su već silazili prema podnožju, od kojih je, na moje zaprepaštenje, većina bila bosa, primjetih da ovdje i nema nekog određenog načina penjanja i silaznja već morate

pronaći svoj vlastiti kako biste lakše savladali zaista opasnu stazu. Penjali smo se sporo i oprezno zastajkujući u molitvi i meditaciji na svakoj od 14 postaja križnoga puta. Iako je dan bio vedar i sunčan, cijelim nas je putem do vrha Križevca šibao jak vjetar sa sjevera, koji ovdášnji žitelji zovu bura. Međutim, sve ove Scile i Haribde koje su nas na usponu pratile samo su osnažile doživljaj zaista jedinstvenog prizora na vrhu Križevca. Uspeti se na vrh i ugledati veliki bijeli križ, koji prije jednog stoljeća podigoše ovdášnji mještani kao znamen vjere i nade, bilo je jedinstveno iskustvo ispunjeno posebnim zadovoljstvom i strahopoštova-

njem. Promatrao sam svoju kćer i suprugu u dubokoj molitvi dok sam ja istovremeno bio u vlastitim mislima, pitajući se iznova koje je značenje Međugorja, ali odgovora još nije bilo.

Nevoljko, odlučili smo krenuti nazad u međugorsku kotlinu. Spuštanje nije bilo nimalo lakše od penjanja već, dapače, bijaše za mene dvostruko izazovnije i stresnije. Nenaikao na ovakvu stazu upotrijebio sam svu koncentraciju kako bih pazio na sebe, suprugu i kćer. Opet smo stajali kod svakog stajališta kako bi povratili snagu i svježinu za krenuti dalje. I upravo tada kada sam najmanje očekivao, počeli su klijeti odgovori na moja pitanja.

Križevac – o kako lijepa slika našeg života. Svoj životni put biramo slobodnom voljom pokušavajući kročiti lakšim i jednostavnijim smjerom koji se u početku uvijek čini jednostavnijim i lakšim. No, izvjesno je da će nam se u tom hodu ispriječiti oštro „kamenje i drača“, koji će u jednom trenu našu životnu stazu učiniti teško prohodnom. I tada ćemo brzopleto pokušati naći instant rješenje nesvjesni da takav

mi nakon ovoga iskustva više nisu bila potrebna. Jasnoću vjere koju sam iskusio na ovom brdu nastojim živjeti svakodnevno. Možda sam podsvjesno i očekivao vidjeti neko čudo, no nakon ovoga iskustva to mi je postalo gotovo nevažno.

U podnožju brda nalazi se mala trgovina. Ušli smo u nju i tek što smo napravili korak – dva, najedanput je moja kći zastala. Primjetio sam da su se pete na čizmama koje

izbor ima i posljedice. A trebamo samo zastati i načas, kao kod ovih postaja križnoga puta, predahnuti. Osvježeni moći ćemo jasnije vidjeti potrebne koordinate i pravi smjer na našem životnom putu. Međutim potrebno je imati malo vjere. Barem toliko koliko stane u zrno gorušice. Svakim sljedećim korakom kroz život ona će rasti i tako s povjerenjem u Božju ljubav i zaštitu niti jedna prepreka ne će biti nesavladiva. Nikakva vidljiva čuda

je nosila potpuno raspale. Potrebna joj je bila naša pomoć kako bi napravila tih nekoliko koraka do stolice, inače bi se srušila jer su joj se gležnjevi uvijali sa svakim novim koračanjem. Tog je dana satima hodila gore-dolje po kamenju bez ikakvih poteškoća i kada je stupila na sigurno ravno tlo, tek tada su joj se čizme raspale. Uvjeren sam da je toga dana imala anđela čuvara koji je bdio nad njom i za nas je to bilo čudo.

Na putu prema crkvi pogled na nam privlačile prepune suvenirnice koje nude razne religiozne stvari. Moglo se u njima naći i suvenira dobre kakovine, no većina njih nudila je samo precijenjeni kič. Vidjevši sve to, nisam mogao a da se ne sjetim stolova koje je Isus prevrnuo i prodavače koje je izbacio iz Hrama u Jeruzalemu. No, niti to nije umanjilo dojam i iskustvo koje mi je darovano na Križevcu.

Sljedećeg dana rano ujutro išli smo na Brdo ukazanja. Penjanje Brdom ukazanja bilo je vrlo slično kao i ono na brdu Križevac dan prije. Čak štoviše, kamenje se dojmilo oštrije i zbijenije, ali ipak ne tako veliko. I Brdo je bilo niže, možda jednu trećinu visine Križevca.

Prošavši Plavi križ, mjesto na kojem su vidjeli prvi put ugledali Gospu, supruga je saplevši se o kamen gotovo pala. „Pazi na ovaj kamen!“, glasno me upozorila. Sljedećim korakom našao sam se točno iznad kamena. Pogledavši malo pozornije, primjetih na njemu obris križa. No, krenuo sam se dalje peti. Došavši do čistine, ostavio sam suprugu i rekao joj da se moram vratiti po onaj kamen. Imao sam osjećaj kao da me križ zove. Vratio sam se do mjesta na kojem je stajao kamen čvrsto udario po njegovoj lijevoj strani. Jasni zvukovi lupanja kamena o kamen odzvanjali su tihim brdom. Veći dio kamena ostao je zaglavljeno, dok se manji dio sa trodimenzionalnim križem odvojio. Možda sam učinio nešto što nisam trebao ili smio no, nije bilo vremena za prosuđivanje i razmišljanje. Jednostavno sam morao uzeti taj kamen i ponijeti ga sa sobom. Stavivši ga u torbu, nastavio sam do mjesta gdje smo ugledali bijeli kip Gospe.

U hotelu sam počeo detaljnije istraživati kamen. Iz jednog kuta gledanja križ je vidljiv samo s jedne strane kamena. Iz drugog kuta ili s druge strane vidljiv je nepogrješiv oblik ribe, a dio kamena koji je odlomljen od većeg kamena ima obrise Gospe. Tada sam jasno shvatio da u ruci držim nešto neprocjenjivo.

Nisam imao viđenje Gospe onako kako to vidioci imaju, ali je Ona izgleda našla način da je možda vidim kroz stvari koje sam, čini se na prvu, našao onako usput. Netko će reći da je ovo sve splet okolnosti ili tek puka slučajnost no, za mene je ovo još jedan jasan dokaz o čudesnim putevima Gospodnjim.

Imao sam snažnu potrebu ispričati ovu priču i onima koji vjeruju i onima koji ne vjeruju.

Dobio sam svoja čuda iako ih nisam tražio. Nakon puno mjeseci moja kći izašla je iz 'zatočeništva' svoje spavaće sobe, a ja sam pronašao osobno značenje Međugorja.

Pronašao sam i ovaj nevjerojatan križ u Međugorju. Vredniji od svih suvenira koji se prodaju u tamošnjim trgovinama, vredniji od svega što posjedujem. On, oblikovan bosim stopalima milijuna hodočasnika iz cijelog svijeta, natopljen bezbrojnim vapajima i molitvama, za mene je stvaran, prekrasan, neprocjenjiv i najljepši simbol Međugorja.

Ispunjen sam dubokom zahvalnošću što sam doživio ovo iskustvo u Međugorju.

Vladimir Mosmondor

Foto Arhiv ICMM

ZAKORAČI HRABRO U NOVU GODINU

Nova godina nosi nas ususret novom životu, novim doživljajima, kušnjama, trpljenjima, bolima, ali i sigurnim izlascima iz svega bolnoga u uvijek zdravo, čestito i vječno.

Poput dobrog prijatelja nova godina dolazi ti šapnuti da ne dopustiš da ti dani prolaze prazni.

Nije najbitnije jesi li bolestan ili zdrav, jesu li tvoje godine već pri kraju ili si mlad, čeka li te mnogo poslova ili te bolest slomila pa nemaš nikakvih poslova. Nije važno kome pripadaš i što radiš, nego kamo ćeš ubuduće ići, što ćeš raditi i kome vjeruješ. Ti znaš da ljude koji su dobri, koji vole čovjeka, koji druguju s Bogom, nitko ne može uništiti.

Zakorači hrabro u novu godinu. Odluči danas da ćeš u svakom danu imati bar pet minuta vremena

razgovarati s Bogom. Pronađi neku molitvu koja ti osobito odgovara srcu i nju svaki dan moli. Pronađi svoju glavnu pogriješku te ju u ovoj novoj godini pokušaj svaki dan polako kljaštriti da je potpuno iskorijeniš. Odluči danas oprostiti svima koji su ti neprijatelji, u srcu zamoli sve one koje si povrijedio da ti oproste, zagledaj se u Božje lice i zaželi da ti Bog sve oprosti i da budete prijatelji. Te odluke su dovoljne da ti nova godina bude sasvim sigurno uspješna, sretna i blagoslovljena. To će biti snaga koja će sve ispunjati uspjehom, zdravljem, mirom. Važno je načiniti prvi korak, sljedeći će biti lakši. Važno je vidjeti što hoćeš od svoga života i danas odlučiti ići tim smjerom.

prof. Tomislav Ivančić

Započela je nova godina.
Je li za tebe nova?

Čovjek kojemu više ništa nije novo, mrtav je čovjek. Takvomu je život postao težak i dosadan. Mora tražiti sve jače poticaje da bi mu život bio zanimljiv.
Zato umara i sebe i druge.

Ništa nije kao jučer niti će što biti sutra kao što je danas. Od jučerašnjeg zraka se ne živi niti se živi od jučerašnjeg otkućaja srca.
Svaki udisaj zraka je nov.
Svaki otkućaj srca je nov.

Što to može i treba biti novo da bi naš život bio nov?
Srce.

Zato treba samo obnavljati srce i sve drugo će biti novo. Treba se obnoviti nutrina, tvoj odnos prema Bogu, ljudima i stvarima i prema životu uopće.
Ljubav obnavlja srce.

Zato sada moli za ljubav.
Neka to bude tvoja osobna molitva.
Tvoj osobni susret s vječnom Ljubavlju.
Moli tu Ljubav da provre i u tvom srcu.
Da ispuni cijelo tvoje biće.
Da pročisti tvoje gledanje.
Da otvori tvoje oči.
Pa da možeš vidjeti što je dobro u drugima.
Da možeš prepoznati ljepotu i u najmanjem stvorenju.
Da se možeš čuditi i reći: O Gospode, hvala ti!
Kako je čudesno sve što si stvorio!

Nakon takve molitve ostani u tišini i šutnji.
I divljenju.
Osjetit ćeš kako je sve drukčije.
Novo.

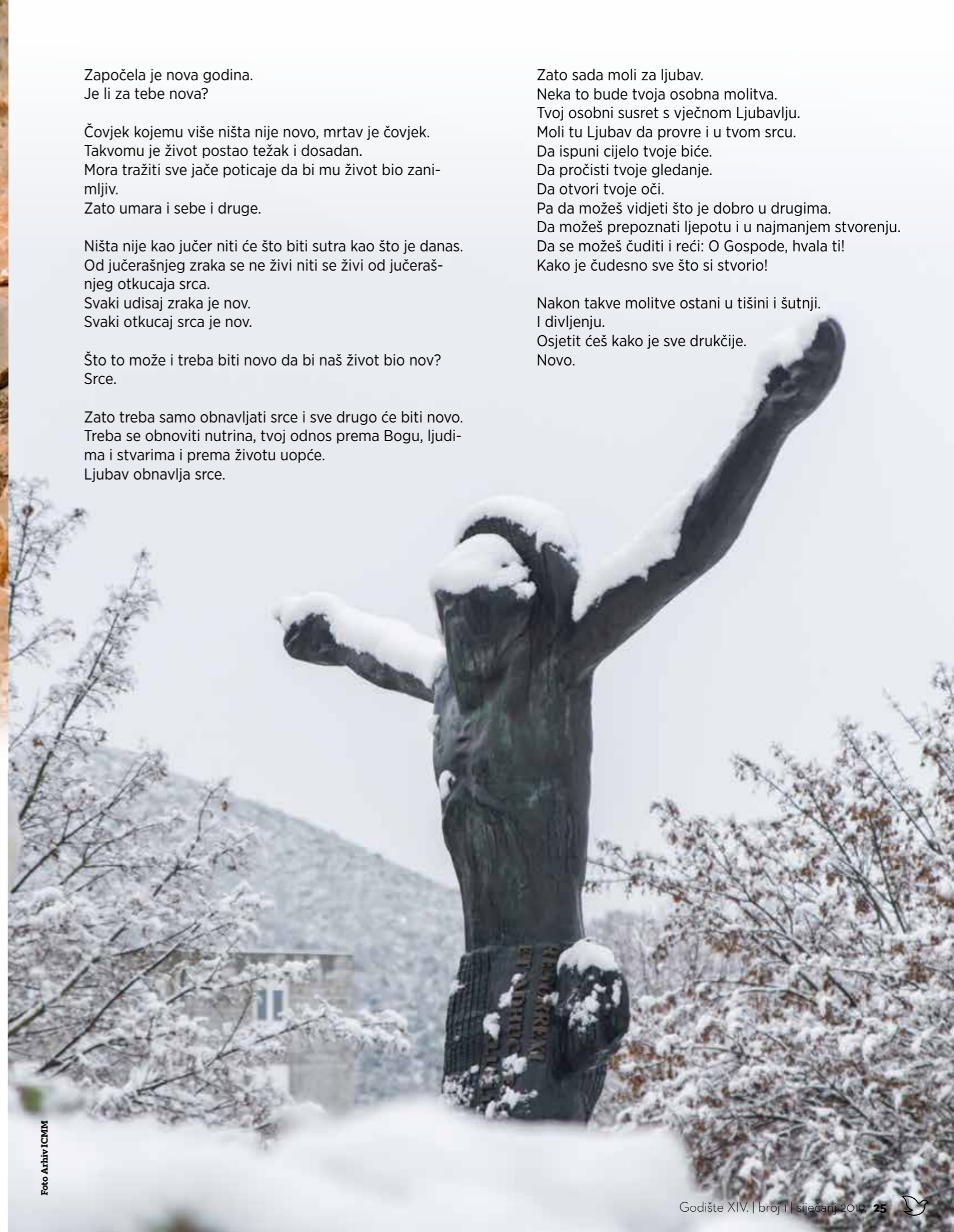

Foto Arhiv ICMM

Božićna i novogodišnja čestitka fra Miljenka Šteke, provincijala Hercegovačke franjevačke provincije

BOG U KRISTU POSTAJE MJERA VREMENA

STAROZAVJETNA PROROČANSTVA I SLUTNJA VJERE DOTAKLI SU VRIJEME KAO TRAJANJE.

I to baš u njegovo središte. Svim nagađanjima kultura i religija Kršćanstvo događajem Božića rađa istinski odgovor svim upitima, nedoumicama. Rađa Otkupitelja koji će spasiti čovjeka i vremenu dati eshatološku mjeru. Događaj Krista, kao dar večnoga u vrijeme, mijenja samu narav vremena. Bog u Kristu postaje mjera vremena. Dogodila se „punina“ za kojom su čeznula stoljeća „do dolaska našega Gospodina Isusa Krista...“ (1 Tim 6,14). Vrijeme postaje *bremenito smislom* jer je upisano u plan spase-nja – veli sv. Augustin.

Logos, Božja Riječ, Tijelom postade, nastani se među nama i uđe u vrijeme. Susrela je tolike na svome hodu. Očitovala im se otajstveno u svjetlu vječne milosti. Vrijeme i dalje teče, s novim prigodama susreta, noseći obilježja objave vječnosti.

To je na putu svoga konačnog obraćenja doživjela i sv. Terezija Avilska, pa svjedoči: „One svijetle noći, koju je obasjala slast Trojstva, drago, maleno i novorođeno dijete Isus je prošetalo kroz noć moje duše...!“ Pa iako je po ovakvim svjedočanstvima Božja Riječ puna privlačne, blažene ljepote, mnogi ostaju onkraj, podaleko, sa strane, izvana. Ostaju zagledani u neka svjetlucava zrcala svijeta, zapleteni nerazmrsivom mrežom šarenih lađa – kako bi to znakovito nazvali stari hrvatski pisci, pretvarajući se u čovjeka bez svojstava.

Liturgijska godina protječe kroz vrijeme, a božićnim blagdanima daruje nam se – u svojoj širini i duljini, visini i dubini (usp. Ef 3,18). Uz riznicu bogoslužja, nudi nam i vrijeme za pomirenje i praštanje. Vrijeme za pomaganje drugima. Vrijeme za poniznost, nadu, vjeru, veselje. Vrijeme u kojemu ćemo pogledati u čovjeka pored sebe i vidjeti na njemu jednaku bol koja je možda nekada grdila i moje lice i pružiti utjehu njegovu srcu skršenu, darovati iskren osmijeh, blagu riječ, mrvicu ljudske topline. Brinuti za svoje bližnje. I ne brinuti se samo za „izvanjskoga čovjeka“, nego još više za onoga „nutarnjeg“ (usp. 2 Kor 4,16). Jer, ne zaboravimo: „Noć je poodmakla, dan je blizu“ (Rim 13,12). Iz evanđelja znamo za jednu ovakvu pouku: nekome čovjeku rodila godina dobro, a on smislio plan kako će napraviti nove žitnice pa sjesti i uživati do

mile volje. Ali Bog mu reče: Luđače, kakvo uživanje? Još noćas zatražit će ti se natrag duša. Komu će pripasti ono što si skupio? (usp. Lk 12,16-21) Stigla je brodica koja će te povesti od obale do obale, u nedogled. Siromašna, u posvemašnjoj lišenosti takva užitka. Nema osmijeha na licu, a dolaze suze. Treba se rastajati.

Iako Božja Riječ odjekuje u svim vremenima, nama je ovo vrijeme darovano za susret s Njom. Ne utvarajmo sebi da ima vremena, da je beskrajna i nepresušna izvor vremena za susret s Božjom Riječi. A zapravo svaki trenutak bez Nje je nepopravljiv i nenadomjestiv gubitak. Jer, što će nam zaista sve vrijeme ovoga svijeta ako ga ne živimo po Njoj?

Sv. Franjo iz Asiza naučio nas je ovu lekciju. Božićno siromaštvo Djeteta i Njegove Majke, u svoj magli svijeta, izoštrilo je Franjin pogled na Boga, te postalo njegov neophodan uvjet istinske radosti. Svjetlo je došlo u njegovu tamu, kao što je nekoć došlo i u tamnu noć Betlehema. I mi imamo svojih tmina. Imamo tolikih zarobljenosti svjetskom i ovom krajevnom zamaglicom. Gotovo se ponekad osjećamo bespomoćni u rijekama razočaranja koje teku u prolazu našega onkraj, a hladan vjetar što puhne od časa do časa gura u daljinu i tuđinu. Pa i usprkos tomu, i drugim neizmjernim razočaranostima i tužbolicama, mi se hrpimice – a vidljivo je to bilo po zornicama – vraćamo istinskoj dubini i punini. Božić je ipak vrijeme drugačijega preobilja od onoga za čim obično posežemo! Naime, „bio svijet, ili život, ili smrt, ili sadašnje, ili buduće: sve je vaše, vi Kristovi, a Krist Božji!“ (1 Kor 3,22-23).

Na dobro vam došao Božić i Sveto Porođenje Isusovo! Njegovo svjetlo neka ne prestane pratiti životne korake na svim mijenama nove 2019. godine, uz zagovor One koja bijaše izabrana roditi Sina Božjega!

Proslavljena Svetkovina Bezgrješnog začeca Blažene Djevice Marije

U Međugorju je proslavljena svetkovina Bezgrješnog začeca Blažene Djevice Marije.

Svečano večernje misno slavlje u crkvi svetoga Jakova predslavio je apostolski vizitator za Međugorje mons. Henryk Hoser, uz koncelebraciju 14 svećenika. Slavljene su još dvije mise na hrvatskom jeziku, te jezicima inozemnih hodočasnika.

Molitva Blaženoj Djevici Mariji

Majko Božja Bezgrješna Marijo, posvećujem ti svoju dušu i tijelo, sve moje molitve i

poslove, moje radosti i žalosti, čitavu sebe i sve što imam.

Predajem ti se čitavim srcem da budem rob tvoje ljubavi. Predajem ti potpuno svoju slobodu da se sa mnom poslužiš u spašavanju ljudi i pomaganju Svetoj Crkvi čija si ti Majka.

Od danas želim sve činiti s tobom, po tebi i za tebe. Znam da vlastitim snagama ne mogu postići ništa, ali ti možeš učiniti sve što je volja tvoga sina i ti si uvijek pobjednica.

Druženje mons. Hosera sa župljanima prezimenama Vasilj

Apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje nadbiskup Henryk Hoser u Međugorju se 18. prosinca susreo i družio sa župljanima prezimenama Vasilj. Na večeri u hotelu Cesarica u Međugorju Vasilji su mons. Hoseru uručili i prigodni dar – sliku.

Mons. Henryk Hoser slavio misu i družio se s vjernicima u Šurmancima

U crkvi Milosrdnog Isusa u Šurmancima, filijalnoj crkvi župe Međugorje, u nedjelju 16. prosinca svečano misno slavlje predslavio je apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje nadbiskup Henryk Hoser u koncelebraciji s međugor-

skim župnikom fra Marinkom Šakotom.

Nakon mise mons. Hoser i fra Marinko ostali su na druženju s mještanima ispred crkve. Vjernici su zapjevali i zaplesali, a nastupili su HKUD Šurmanci i Tamburaški orkestar „Misericordia“ Šurmanci.

Duhovne obnove za štitićenike i djelatnike Majčina sela

Dana 10. prosinca održana je duhovna obnova za štitićenike Majčina sela. Obnovu je predvodio fra Perica Ostojić. Sv. misu u 11 sati predvodio je ravnatelj, fra Dragan u sklopu susreta s roditeljima korisnika u zajednici Milosrdni Otac.

Tjedan dana poslije, 16. prosinca, održana je obnova za sve namještenike Majčina sela kao i za rehabilitante iz zajednice Milosrdni Otac. Obnovu je vodio fra Ivan Macut, iz Splita. U svom izlaganju, polazeći od različitih poimanja vremena ukazao je na bitne oznake i elemente došašća kao vremena koje mora prožeti našu svakodnevicu. Samo tako ono ispunja svoju svrhu i dovodi do Onoga kojega čekamo. Obnova je završena slavljem sv. mise na kojoj je fra Ivan propovijedao o evanđeoskom ulomku toga dana.

Božić u Međugorju: Slijediti primjer Svete obitelji

Božićni dani u Međugorju bili su kao i inače okrenuti intimnosti obiteljskih priprema. Nije bilo puno hodočasnika, osim velike grupe od 900 hodočasnika iz Ukrajine koji su imali svoje programe u žutoj dvorani Ivana Pavla II. Na Badnji dan mnogobrojni župljani okupili su se još jednom na zadnjoj misi zornici u 6 sati ujutro. Bio je post i nemrs i nije se molila krunica na Podbrdu. Večernji molitveni program u župnoj crkvi započeo je krunicom u 17 sati. Sveta misa Badnje večeri bila je u 18 sati i na njoj su sudjelovali svi prisutni svećenici, pa tokom mise nije bilo ispovijedi koja je započela još u 16 sati. Kao i inače, redovi ispred ispovjedaonica bili su cijelu večer i za vrijeme molitvenog bdijenja koje je započelo u 22 sata.

Misu polnoćku predvodio je mons. Henryk Hoser. Na sam dan Božića župna misa u 11 sati bila je posebno posjećena, a iza nje župljani su se kao nekada okupili na temeljima stare crkve u čestitanju, razgovoru, čašćenju i druženju. Ovi dani protekli su u miru obiteljskih druženja te priprema za **BLAGOSLOV KUĆA**, odnosno **OBITELJI!**

Foto Arhiv ICMM

Božićna priredba u Majčinu selu

U četvrtak 22. prosinca u velikoj dvorani sv. Josipa u Majčinu selu djeca iz vrtića sv. Mala Terezija održali su svoju tradicionalnu božićnu priredbu. Prehlada je unijela malu pomutnju u redove malih glumaca, ali unatoč tomu zanos je bio nezaustavljiv. U zraku se udisalo blagdansko ozračje o kojem je progovorio ravnatelj, fra Dragan. Nakon njegova pozdrava i čestitke uslijedile su božićne pjesme, recitacije, kratki igrokazi, a sve to u izvedbi malih 'glumaca' koje su marne odgojiteljice izvrsno pripremile. Djeca su uživala zato što su mogla barem na trenutak pokazati svoje umijeće, a njihovi roditelji nisu krili ushit i ponos zbog svoje djece. Slavlje, čestitanje i druženje nastavljeno su poslije priredbe u prostorijama vrtića.

Blagdan Nevine dječice u Međugorju: Sveta misa, žive jaslice i darovi djece za Isusa

Na blagdan Nevine dječice 28. prosinca u Međugorju je zajednica Cenacolo još jednom uprizorila žive jaslice. Misa za djecu slavila se u 15 sati, a potom su uprizorene žive jaslice.

Djeca su prema Gospinoj želji pripremila dar Isusu i donijela ga pred jaslice ispred crkve. Članovi Marijinih ruku darove su odnijeli Isusu – djeci koja su siromašna, bolesna, bez rodi-

telja i potrebna naše pomoći diljem Hercegovine i Bosne. Uz dar, djeca su pisala i pismo Isusu, tj. djetetu koje će dobiti taj dar.

Žive jaslice zajednice Cenacolo u Međugorju uprizorene su još dva puta – 31. prosinca na Silvestrovo nakon večernje svete mise te na Novu godinu 1. siječnja 2019. također nakon večernje svete mise.

Godišnje ukazanje Jakovu Čoli

Na posljednjem svakodnevnom ukazanju, 12. rujna 1998., Gospa je Jakovu Čoli rekla da će ukazanje imati jedanput godišnje i to 25. prosinca, na Božić. Tako je bilo i ove godine. Ukazanje je počelo u 13:38 do 13:47 sati i trajalo je 9 minuta.

Gospa je došla s malim Isusom u naručju. Gospa je preko Jakova uputila sljedeću poruku:

„Draga djeco, na ovaj milosni dan pozivam vas na ljubav. Dječice, Bog vas neizmerno ljubi i zato, dječice, puni pouzdanja ne gledajući unatrag i bez straha u potpunosti mu predajte vaša srca da ih Bog ispuni svojom ljubavlju. Ne bojte se vjerovati Njegovoj ljubavi i milosrđu jer je Njegova ljubav jača od svake vaše slabosti i straha. Zato, djeco moja, puni ljubavi u svojim srcima uzdajte se u Isusa i izrecite mu svoje Da, jer je On jedini put koji vas vodi k vječnom Ocu.“

Godišnja statistika

Broj podijeljenih svetih pričesti: 1 672 000; Broj svećenika koncelebranata: 39 104; Kršteno: 76; Umrlo: 51; Vjenčano: 31; Prvu pričest primilo: 57; Krizmano: 33

Mjesečno Gospino ukazanje vidjelici Mirjani

Dan 2. siječnja obilježen je ranim jutarnjim okupljanjem hodočasnika kod „plavog križa“ na mjesečno Gospino ukazanje vidjelici Mirjani. Hladnoća, vjetar i pokoja pahulja snijega nisu spriječili mnoštvo hodočasnika da u molitvi dočekaju Gospin blagoslov i njezine majčinske riječi.

U toku ovih dana do svetkovine Bogojavljenja ostalo je još ponešto hodočasnika, iako se većina vratila svojim domovima i svakodnevnim obvezama. Nakon toga Međugorje će opet utonuti u zimsko mirovanje do početka ožujka.

Kroz ovo mirno vrijeme počinju se praviti planovi za novu hodočasničku sezonu, za koju već sada postoje dobre i povećane najave hodočasnika, a sabiru se i analiziraju aktivnosti i statistike za prošlu godinu, pa tako statistika župe Međugorje za 2018. godinu pokazuje:

Statistike za prosinac 2018.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 89 000
Broj svećenika koncelebranata: 1 603 (51 dnevno)

Doček Nove godine u Međugorju

U 2019. godinu tisuće hodočasnika u Međugorju ušlo je slaveći euharistiju, kojoj je prethodilo molitveno bdijenje u crkvi sv. Jakova. Hodočasnici pristigli sa svih strana svijeta ispunili su molitveni prostor u Međugorju – crkvu, dvoranu Ivana Pavla II., a mnogi su ostali i vani iako je bilo hladno te daleko od uurbanosti, buke, pucnjave... u molitvi ušli u Novu godinu. U 17 sati u Međugorju se uobičajeno molila krunica, a potom je slavljena i večernja sveta misa zahvalnica koju je, uz koncelebraciju 36 svećenika, predslavio fra Vjekoslav Miličević, nakon čega su uprizorene žive jaslice zajednice Cenacolo. Misno slavlje na prijelazu godina predslavio je i propovijedao apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini mons. Luigi Pezzuto, a koncelebrirali su apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje mons. Henryk Hoşer, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije fra Miljenko Šteko, međugorski župnik fra Marinko Šakota i još 102 svećenika.

Foto: Arhiv CMM

Propovijed Njegove Ekselencije apostolskog nuncija u BiH mons. Luigija Pezzuta prenosimo u cijelosti Dobra politika življena u službi ljudskog zajedništva

Preuzvišena Ekselencijo,
Predraga subraćo u svećeništvu,
Predragi redovnici i redovnice,
Ljubljena braćo i sestre u vjeri,

zaključiti jednu godinu da bi započeli drugu. Čini se da je to neumoljiv put, s kojega se neizbježno nitko ne može povući. Ali za vjernika nije tako. I vrijeme je dar Božji i kao takvoga ga treba živjeti, pamtiti i kroz njega proći. To je dimenzija u kojoj su u igri naši izbori, živi se iskustvo vlastitih granica, ali nadalje se živi iskustvo Providnosti koja dolazi od Oca koji je na nebesima. Zaista to je vrijeme spasenja. Međutim, to je i vrijeme koje treba proživjeti u zauzetosti, planiranju, ljubavi i milosrđu.

Početak nove godine, kao i obično, potiče nas usmjeriti svu našu pozornost na Mariju „Teotokos“, na Mariju Majku Gospodinu koju mi u ovome svetome mjestu častimo kao Kraljicu Mira.

Zbog toga nas euharistija koju slavimo poziva zaustaviti se u duhu da bismo meditirali, molili i preuzeli naše osobne i zajedničke odgovornosti pred vrijednošću „mira“, a to je još i danas izazov za cijelo čovječanstvo.

Na tom putu razmatranja i nadalje obraćenja nas samih u „tvorce mira“, vođeni smo i uzeti za ruku od pape Franje, koji je i ove godine želio povjeriti sveopćoj Crkvi svoju posebnu Poruku u prigodi proslave Svjetskoga Dana mira, 1. siječnja ove godine – 2019.

1. Sveti Otac, rekao bih vrlo hrabro, prodire u jednu ne laganu temu, ali u isto vrijeme, odlučan je u svojim sadržajima i strategijama u izgradnji jednog skladnog i nepristranog društva. Radi se o temi „politike“ za koju se papa Franjo nada da je „dobra“. Stoga je on stvorio slogan: „Dobra politika je u službi mira.“

Ali je pitanje: Što je i u čemu se sastoji „dobra politika“?

Odgovor na ovo pitanje nije lagan. Tijekom stoljeća bili su dani odgovori, ne uvijek dosljedni zdravoj osobnoj i društvenoj antropologiji, kako na filozofskom tako i na praktičnom planu. Po tim strategijama i politikama „dobra politika je traženje moći pod svaku cijenu“.

I vi i ja znamo da to nije „dobra politika“, jer „traženje moći pod svaku cijenu donosi zlostavljanja i nepravde“. To nas uči povijest.

Koji je onda koncept „dobre politike“, sukladan zajedničkom zdravom razumu, štoviše, rasvijetljen vjerom i kršćanskim iskustvom?

Odgovorit ću riječima samoga pape Franje: „Politika je bitno sredstvo za izgradnju civilizacije i ljudskog djelovanja (...), ali ona treba biti življena u službi ljudskog zajedništva.“

U tom smislu, nastavlja Papa, „politička funkcija i odgovornost su izazov za sve one koji dobiju mandat služiti vlastitoj Domovini“. I nastavlja: „Ako je ostvarena uz temeljno poštivanje života, slobode i dostojanstva osobe, politika zaista može postati dragocjeni oblik ljubavi.“

2. Osim toga, po papi Franji, a mi se potpuno slažemo, „dobra politika“ kao „dragocjeni oblik ljubavi, uključuje sve društvene skupine u dvojakom smislu: prvo, svi građani su primatelji dobre političke aktivnosti; drugo, 'dobra politika' je rezultat prepoznavanja darova i sposobnosti svake osobe koja treba ponuditi svoj originalni doprinos u svijetlu i ostvarenju same sebe.“

Između različitih društvenih skupina, treba dati privilegij mladima, posebno na našem bosansko-hercegovačkom prostoru, ali bih rekao i u svim Zemljama koje čine područje Balkana i cijeloga svijeta.

Veliki problem mladih danas – problem koji je u korijenu svih zala, je „napast upasti u nepovjerenje“. „Kada“ – kaže Papa – „izvršavanje političke vlasti teži samo očuvanju interesa pojedinaca, budućnost je izložena opasnosti, a mladi mogu biti u kušnji zbog nepovjerenja“.

Zaista, svjedoci smo ne malobrojnih situacija diskriminacije, u kojima se marginaliziraju ili isključuju određene kategorije osoba, između kojih na prvom mjestu mladi čovječanstva. Marginalizirati, diskriminirati znači dvije stvari: s jedne strane negirati „mogućnost sudjelovanja u jednom projektu“ da bi se izgradila budućnost; i s druge strane znači eliminirati mir iz savjesti zbog konkretnog nedostatka perspektive

za budućnost koja vodi očaju ili tjeskobnom traženju perspektive, ponekad i utopijske, izvan vlastite Zemlje podrijetla. To je zlokoban fenomen egzodusa mladih, čija je posljedica osiromašenje intelektualnih, radnih, umjetničkih i ostalih snaga u utrobi već krhkih naroda s poteškoćama na kvantitativnoj i kvalitativnoj razini.

Potrebno je, dakle, da mladi budu uključeni u djelo izgradnje budućnosti svake Nacije, dajući im povjerenje i osiguravajući im potreban prostor za djelovanje, da bi oni mogli biti protagonisti rasta i napretka svoje zemlje. Ali od mladih se traži zauzetost i raspoloživost biti protagonisti, a ne samo pasivni potrošači blagostanja svoje Zemlje.

3. Ima još jedna tema u Papinoj poruci koju ne možemo izostaviti. Radi se o pitanju vezanom za migracije i migrante.

Papa Franjo prepoznaje duboki uzrok migracijskih fenomena danas u teroru koji se vrši nad najranjivijim ljudima, a „koji prisiljava na egzodus cijele narode, u potrazi za novom zemljom mira“.

Teror istjeruje ljude, čineći ih krhkim u duhu i tijelu, tjerajući ih da ponekad naprave ekstremne izbore, koji su suprotni ljudskom dostojanstvu i pravdi.

Zbog ovoga i strogo upozorenje pape Franje svijetu politike: „Ne mogu se podržati – kaže Franjo – politički govori koji nastoje optužiti migrante za sva zla i siromašne lišiti nade.“ Umjesto toga, u pristupu migracijskom fenomenu, treba imati na umu poštivanje svake osobe, poštivanje prava i općeg dobra, kao i poštivanje Stvorenoga, na temelju etike i moralne savjesti.

Draga braćo i sestre, Mislim da nema boljega načina za zaključiti ove riječi od korištenja riječi samoga pape Franje: „politika Mira“ (...) uvijek se može izvući iz duha „Veliča“ koji Marija, Majka Krista Spasitelja i Kraljica Mira klikće u ime svih ljudi: „Od koljena do koljena dobrotu je njegova nad onima što se njega boje. Iskaza snagu mišice svoje, rasprši oholice umišljene: silne zbacis prijestolja, a uzvisi neznatne. (...) spominjući se dobrote svoje prema Abrahamu i potomstvu njegovu dovijeka. Amen.“ (Lk 1,50-55)

Foto: Arthur / CMM

Svetkovina Marije Bogorodice u Međugorju

Ove je godine svetkovina Marije Bogorodice u Međugorju bila osobito svečana. Uz župljane Međugorja svetkovinu su suslavili i brojni hodočasnici iz cijeloga svijeta. Misno je slavlje u 11 sati u prepunoj crkvi sv. Jakova predvodio mons. Luigi Pezzuto, apostolski nuncij u BiH. Prenosimo u cijelosti njegovu propovijed:

Preuzvišena Ekselencijo,
Predraga subraćo u svećeništvu,
Predragi redovnici i redovnice
Ljubljena braćo i sestre u vjeri,

na početku nove godine želimo postati svjesni činjenice da je za vjernika vrijeme dar Božji; i stoga se mora živjeti s osjećajem odgovornosti, jer u vremenu su u igri naši izbori, u vremenu također živimo iskustvo vlastitih granica, koje se nadilazi Providnošću koja dolazi od Oca, koji preobražava cijelo vrijeme spasenja.

I doista, u vremenu smo također pozvani prihvatiti i zajedno učiniti plodonosnim veliki dar mira o kojemu danas želimo razmišljati vođeni papom Franjom, koji nam i ove godine predaje svoju poruku za Svjetski dan mira, naslovljen: Dobra politika u službi mira.

U ovoj poruci Papa ide u korijen opredjeljenja za opće dobro. To je „poslanje“ – objašnjava – koje ne može ne uzimati u obzir „zašti-tu prava“ i poticanje „dijaloga između čimbenika društva, između generacija i kultura“.

Potvrda, bolje podsjetnik, koji, dok naglašava kako „politička odgovornost pripada svakom građaninu“, dodaje da ovo načelo vrijedi „posebno za one koji su dobili mandat da štite i vladaju“. Na njima je da preuzmu obveze, akcije, mjere, sposobne ojačati zajednicu, povezati u dijalog i vrlo udaljene čimbenike, raditi da bi se međusobno razumjeli. Daleko od predrasuda, u bratstvu. Doista, nema mira bez uzajamnog povjerenja. „A povjerenje kao svoj prvi uvjet ima poštivanje dane riječi“. Ne, dakle, praznim obećanjima, slikovitim obećanjima za koja se već zna da ne će biti održana. 'Da' djelima koja su sposobna uključiti sve društvene čimbenike u izgradnju općeg dobra.

„U skladu s vlastitim pozivom, kao što je Pavao VI. napisao u svojem apostolskom pismu 'Octogesima adveniens', politička moć se mora znati osloboditi od vlastitih interesa kako bi pažljivo uzela u obzir vlastitu odgovornost prema dobru svih, nadilazeći i nacionalne granice. Ozbiljno shvaćanje politike na njezinim različitim razinama – lokalnim, regionalnim, nacionalnim i svjetskim – znači potvrditi dužnost čovjeka, svakoga čovjeka, da prepozna konkretnu stvarnost i vrijednost slobode izbora koja mu je ponuđena, kako bi pokušao zajedno ostvariti dobro grada, naroda, čovječanstva“. Politika, dakle, kao krhka i istovremeno snažna stvar, ne smije se tretirati bez poštovanja prema potrošenim zajedničkim mjestima, već se uvijek mora poštivati. Kao poziv i zadaća. Kao najviši oblik ljubavi, ponovno uzeti sliku pape Montinia, koju često citira papa Franjo, zapovjednički odbaciti bez žalbi na teorije, postupke, promišljene intervencije i ostvarene samo da bi se podigli zidovi i nadvladalo drugoga, da bi se osnažile kulturne, društvene i političke podjele.

Poruka za dan 1. siječnja 2019. umjesto toga donosi sa sobom dobre mladice zajednice koja se temelji na društvenom prijateljstvu, koja vrednuje posebnosti, što se svodi na osobno i zajedničko zalaganje za dobro svih. Sveti Ivan XXIII. u enciklici „Mir na zemlji“ (1963.) podsjetio je: „Kada u ljudska bića prodre svijest o njihovim pravima, iz te svijesti ne može ne izvirati upozorenje i na njihove dužnosti: u subjektima koji su vlasnici tvrtki da vrednuju prava

kao nužnost i izraz dostojanstva radnika; te u svim drugim ljudskim bićima obvezu priznati ista prava i poštivati ih (7).“

Stoga smo pozvani „donijeti i navijestiti mir kao radosnu vijest jedne budućnosti u kojoj će svako živo biće biti shvaćeno u njegovu dostojanstvu i njegovim pravima“.

Vrlo je znakovito da u tom kontekstu papa Franjo posvećuje članak 5. svoje Poruke mladima i politici: „Dobra politika promiče sudjelovanje mladih i povjerenje u drugoga. To je posebno važno u Bosni i Hercegovini gdje možemo vidjeti ne migraciju nego upravo egzodus mladih u inozemstvo. Kada se umjesto toga politika konkretno svede na poticanje mladih talenata i zvanja koja traže ostvariti se, mir se širi u savjestima i na licima. To postaje jedno dinamično povjerenje, koje želi reći 'imam povjerenja u tebe i vjerujem tebi' u mogućnosti zajedničkog rada za opće dobro“. Jedan od razloga egzodusa nisu samo ekonomska pitanja, nego i nedostatak povjerenja. Mladi nemaju povjerenja u institucije. Ovo povjerenje bi trebalo biti pokazano na jedan uvjerljiviji način od strane odgovornih za opće dobro.

Nedostatak povjerenja rađa strah, koji se očituje protiv svega onoga što je drugačije. Vaša zemlja se nalazi u vrlo posebnoj situaciji. S jedne strane, to je zemlja u kojoj mnogi odlaze u inozemstvo, a s druge strane, to je zemlja prolaska brojnih ljudi koji odlaze u potragu za boljim životom. Često su nerazumijevanje i očaj izvor nesporazuma. U Svojoj poruci Sveti Otac kaže: „Ne mogu se podržati politički govori koji nastoje optužiti migrante za sva zla i siromašne lišiti nade. Potrebno je međutim naglasiti da se mir temelji na poštivanju svake osobe, bez obzira na njezinu životnu priču, na poštivanju prava i općeg dobra, kao i poštivanju Stvorenoga koje nam je povjereno, i na temelju moralnog bogatstva koji su nam predali prošli naraštaji.“

Na kraju, Sveti Otac povjerava politiku mira Gospi. S njim se također i mi povjeravamo.

U ovoj zadaći, danas i uvijek, neka nas prati majčinska zaštita i zagovor Majke Gospodinove, Majke Crkve i naše Majke, Kraljice Mira.

Čestitka apostolskog vizitatora za župu Međugorje mons. Henryka Hosera

Svetkovina Marije Bogorodice, koju slavimo u Međugorju dobila je jedno posebno značenje. Naša župa živi intenzivno marijansko štovanje i časti Majku Božju u Njezinu poslanju Kraljice Mira. Od srca zahvaljujem Njegovoj Ekselenciji, apostolskom nunciju mons. Luigiju Pezzutu, za njegovu nazočnost među nama i što je predslavio dvije glavne sv. mise: polnoćku i župnu sv. misu. U njegovoj pratnji je njegov tajnik mons. Henryk Jagodzinski, koji danas slavi rođendan, 50 godina života. Monsinjore, sretan Vam rođendan! Sudjelovanje Apostolskog nuncija na svetkovini u Međugorju snažno pokazuje pastoralnu skrb pape Franje prema ovome mjestu međunarodnih hodočašća i prema župljanima prošetima dubokom vjerom. Osim toga zahvaljujem ocu provincijalu fra Miljenku Šteki, koji nam se pridružio, i svim franjevcima, čuvarima župe sv. Jakova. Svima vama, od srca upućujem želje za novo vrijeme: sreće, radosti, puno nade za miran život tijekom cijele godine Gospodnje 2019. Kraljice Mira, moli za nas!

Moje uspomene na fra Slavka

NAJBOLJI UČITELJ U GOSPINOJ ŠKOLI

Odgajatelji i pedagozi slažu se u tome kako su za oblikovanje čovjeka u dobru i zrelu osobu najvažniji uzori koje je imao u životu. Dijete imitira ono što vidi da čine njegovi roditelji. Ne ono što govore, nego ono što rade. Kako odrasta, ti uzori se mijenjaju, odnosno nadopunjuju osobama koje su mu važne u životu: poput učitelja, župnika, duhovnika... U novoj godini koja je pred nama daju nam se i nove mogućnosti da svojim novim odlukama i možda promjenom uzora pokušamo biti bolji ljudi, što sličniji Isusu. Jer na kraju to bi trebao biti cilj svakog kršćanina: suobličiti se Kristu. Donosimo razgovor s međugorskim župnikom fra Marinkom Šakotom o njegovim uspomena na fra Slavka Barbarića. Čitajući ove retke otkrivamo koliko je fra Slavko bio uzor koji je u mnogome oblikovao fra Marinkov život i poziv. Neka tako bude i za svakog od nas!

SIMONA
AMABENE

Kakav je bio Vaš odnos s fra Slavkom?

Fra Slavko je ostavio neizbrisiv trag u mojoj duši. Bio je moj veliki učitelj života i duhovnosti, moj prijatelj i to nastavlja biti i danas. Bio sam spreman voziti se stotinama kilometara kako bih došao tamo gdje je on imao neko predavanje, ili kako bih slušao njegovu propovijed tamo gdje je slavio sv. misu. Čuvam svaki dragocjeni trenutak koji sam proveo u njegovoj prisutnosti. U jednom trenutku sumnje i zamagljenosti u životu, odlučujući je bio njegov savjet. Još nisam bio svećenik, moj razum je bio opsjednut mnoštvom pitanja i sumnji o tome koji je pravi poziv mog života. Obratio sam se fra Slavku za savjet, i s onom njegovom karakterističnom jednostavnošću, pozvao me sudjelovati na seminaru šutnje, molitve i posta koji je upravo te večeri započinjao. Shvatio sam kako moj odgovor nije u njemu, nego mi je on poput „prometnog znaka“ pokazivao. Onoga koga to trebam pitati preko molitve i posta. Bila je to temeljna lekcija: to je bio početak moje duhovne preobrazbe. Na kraju toga prvog seminara, postalo mi je jasno kako je svećenički poziv moj put. Zahvalio sam se fra Slavku koji je bio zadovoljan što sam pronašao svoj unutarnji mir. Od tog trenutka pa do njegove smrti ostao sam duboko povezan s njime.

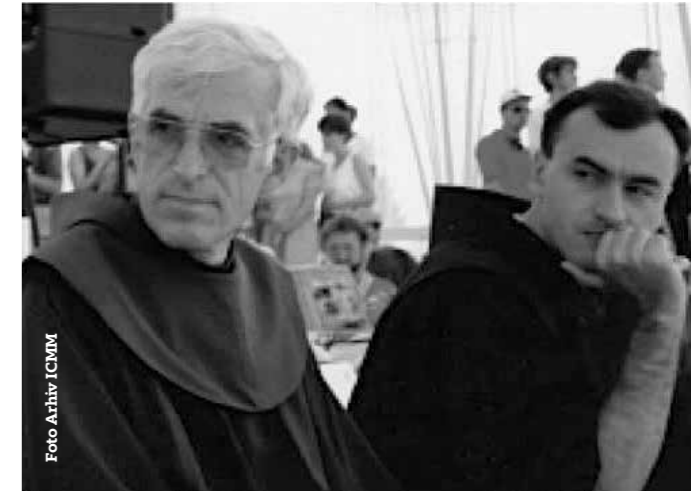
Što ste naslijedili od fra Slavka?

Svijest o tome da prava promjena polazi od nas samih: fra Slavko nije čekao da se drugi promjene, smatrao je da svako poboljšanje, na svim razinama, treba početi prije svega od našeg osobnog truda. Smisao toga da si kršćanin nije samo u tome da se boriš protiv grijeha, nego i da se boriš za pozitivne vrijednosti, da imaš volju osvojiti i zadržati svoju unutarnju slobodu. Bio sam dirnut njegovim neprestanim radom na sebi kroz molitvu, sakramente i puno posta, koji je volio zvati „život s kruhom“ i smatrao je kako je upravo post najučinkovitiji način za to. Često je ponavljao kako nema ništa teže od borbe s negativnim osjećajima i vanjskim uvjetovanostima koje žele nastaniti naše srce.

Jedan dan sam ga pitao postoji li neki „recept“ za zadržavanje unutarnje slobode koju si već jednom stekao? Odgovorio je: „Ne postoji recept. To je neprestani izazov. Ako je danas u tvom srcu pobijedilo dobro, ne misli da se sve riješilo. Sutra te čekaju nove kušnje, nove napasti, i onda ćeš nastaviti odande gdje si stao danas.“ Fra Slavko me naučio da ne sudim, nije u njemu bilo kritike koja je bila samo kritika. Ostale su mi u sjećanju njegove riječi: „Nikad ne reci osobama da su dobre ili loše, nego ih potakni da postanu bolje!“

Fra Slavko je znao živjeti u sadašnjosti i često je ponavljao kako mnogo ljudi živi oplakujući prošlost ili u strahovima od budućnosti. On je u potpunosti živio „danas“, nije gubio vrijeme osvrćući se unatrag, bilo da se radilo o nekom uspjehu ili neuspjehu. Njegovo geslo za svaki dan je bilo: „Zahvali za sve dobre stvari koje si primio, traži oprostjenje za zlo koje si učinio, gledaj u budućnost s povjerenjem u Božju Providnost i sve će biti dobro.“

Fra Slavko je bio čovjek bogat znanjem, s diplomom iz teologije, religiozne pedagogije, psihoterapeut, govorio je 8 stranih jezika, uključen u mnogobrojne aktivnosti,

Jedan dan sam ga pitao postoji li neki „recept“ za zadržavanje unutarnje slobode koju si već jednom stekao? Odgovorio je: „Ne postoji recept. To je neprestani izazov. Ako je danas u tvom srcu pobijedilo dobro, ne misli da se sve riješilo. Sutra te čekaju nove kušnje, nove napasti, i onda ćeš nastaviti odande gdje si stao danas.“

ali uvijek otvoren za nove spoznaje bez pretenzije kako uvijek on ima pravo; u poniznosti se znao povući i ispraviti se.

Što fra Slavko predstavlja danas za Međugorje?

Autentičnog svjedoka. Fra Slavko je bio učitelj nadasve svojim primjerom. U njega je bila savršena podudarnost riječi i djela. Od njega se neprestano moglo učiti, jer je on prvi neprestano nastojao učiti u Gospinoj školi, u kojoj Ona sama podučava, i kao najbolji učitelj daje nam vrlo praktične zadatke: molitvu krunice, prisustvovanje svetoj misi, ispovijed, čitanje svetog pisma, klanjanje... Cilj joj je da mi rastemo u vjeri i dostignemo mir u srcu. Svakoga dana, u ovoj školi, pozvani smo sve to propitati u susretu s bližnjim na poseban način preko praštanja.

Fra Slavko je živio vjerno Gospine poruke i gdje god se nalazio, i tokom svojih čestih putovanja po svijetu, nikada se nije zaboravljao sabrati u molitvi u trenutku uzakanja.

Vjerujem kako ne pretjerujem kad kažem da je ljubio Gospu. I sjećam se jednog osobitog trenutka koji mi potvrđuje ovu tvrdnju. Bila je zima 1996. godine. Vratili smo se kasno u samostan nakon jednog dugačkog dana u kojem je fra Slavko propovijedao u Vepricu. I unatoč umoru i velikoj hladnoći, on se uputio prema Brdu

Foto: Arhiv ICMM

ukazanja (Nije bilo dana u kojem se on nije popeo barem na jedno od dvaju brda) Odlučio sam ići s njime. Puhala je bura. Započeli smo uspon i sjećam se kako je glavu pokrio kapuljačom i započeo je pričati. Shvatio sam kako je započeo moliti. I ja sam to pokušavao, ali mi nije bilo lako zbog velike hladnoće. U tom sam trenutku shvatio što to znači stvarno nekoga ljubiti, kolika se motiviranost i žrtva nalazi u tome.

Njegova ljubav prema Gospi je uistinu bila velika. Bio je uvjeren

Također je bio svjestan opasnosti koje su prijetile Međugorju, kao i svakom drugom mjestu hodočašćenja: opominjao je svećenike, vodiče, hotelijere da štite originalne poruke Međugorja, da ostanu ponizni i da djeluju tako da Međugorje bude priznato preko njihovog ponašanja.

kako Njezina duga prisutnost u Međugorju nije zbog toga kako bi nam donijela neke novosti, nego kako bi nam pomogla živjeti ono što već znamo iz Svetog Pisma i iz KKC. I fra Slavko je doslovno živio poruke. Njegov način života je bio vjerodostojno svjedočanstvo i u potpunoj suglasnosti s Gospinim pozivima. Vrlo ga je žalostilo kad bi susreo hodočasnike koji su satima gledali sunce, posebno za vrijeme sv. mise, dok je Isus bio ispred njih na oltaru.

Također je bio svjestan opasnosti koje su prijetile Međugorju, kao i svakom drugom mjestu hodočašćenja: opominjao je svećenike, vodiče, hotelijere da štite originalne poruke Međugorja, da ostanu ponizni i da djeluju tako da Međugorje bude priznato preko njihovog ponašanja.

Kako Vas danas fra Slavko nadahnjuje u Vašoj dužnosti župnika?

Za vrijeme moje Mlade mise fra Slavko je izrekao jednu misao koju i danas čuvam poput blaga, a mislim da vrijedi i za svaki tip poziva: „Sve ono što radiš, ne čini stoga da bi te voljeli, kako bi bio odobran od drugih, jer ponekad ljudi te ne će voljeti i ti ćeš ostati razočaran. Čini sve iz ljubavi prema Bogu i prema bližnjem.“ I nadodao je: „Posveti se posebno onima koji ne izgledaju zauzeti traženjem Boga, njima najviše treba i stoga se o njima treba najviše brinuti.“

Naučio me je kako je svećeništvo u isto vrijeme i dar i zadatak koji se ostvaruje kroz služenje drugima u jednostavnosti i slobodi duha. Svi mi od fra Slavka možemo naučiti kako ljubiti Boga, bližnjega i sve stvari u životu, uključujući i sve stvoreno prema kojem je fra Slavko gajio veliko poštovanje. Puno puta se penjao na brda kako bi sakupio otpatke koje su nepažljivi hodočasnici ostavljali u prirodi.

Njegov grob danas posjećuje mnoštvo hodočasnika koji njegovom zagovoru preporučaju svoje poteškoće: čovjek molitve je postao mjesto molitve.

Fra Slavko nam pokazuje kako je moguće živjeti evanđelje i ako gledamo njegov primjer, i mi možemo činiti dobro, u ulozi i na mjestu na kojem smo pozvani živjeti.

Prevela: Paula Tomić

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

TREBAJU LI NAM ŠKOLE ZA RODITELJE U NAŠIM ŽUPAMA?

KREŠIMIR MILETIĆ

Tijekom različitih susreta s bračnim parovima, u onim iskrenijim razgovorima, lišenim potrebe ostavljanja dojma nekakvih super heroja koji znaju sve o svemu i čije obitelji nemaju baš nikakvih problema, na površinu bi vrlo brzo izbile brojne situacije nesnalaženja, osjećaja nemoći ili potrebe za savjetom ili poukom o kvalitetnijem roditeljstvu. Vrlo brzo bi se zapravo izrekla potreba za stjecanjem različitih znanja i vještina, primjerice o kvalitetnijoj bračnoj komunikaciji, konstruktivnom rješavanju problema, odgojnim izazovima s kojima se susreću tijekom odrastanja njihove djece itd.

Roditelj želi najbolje svojoj djeci. No, pitanje je jesmo li baš uvijek sposobni dati ono što je najbolje, osobito ako možda ni sami nemamo to što naša djeca trebaju? Ovdje ne mislim na materijalne stvarnosti. To je nešto što bilo tko može dati našoj djeci. Postoje stvarnosti koje djeca očekuju i za čim žude upravo od nas roditelja. Ljubav, razgovor, razmjena nježnosti, podrška, razumijevanje, usmjeravanje, jasnoća, sigurnost, odgoj.

Svako dijete ima pravo na roditeljstvo koje promiče njegovu dobrobit i puni razvoj potencijala. Unatoč razno-

RODITELJ ŽELI NAJBOLJE SVOJOJ DJECI. NO, PITANJE JE JESMO LI BAŠ UVJEK SPOSOBNI DATI ONO ŠTO JE NAJBOLJE, OSOBITO AKO MOŽDA NI SAMI NEMAMO TO ŠTO NAŠA DJECA TREBAJU? OVDJE NE MISLIM NA MATERIJALNE STVARNOSTI. TO JE NEŠTO ŠTO BILO TKO MOŽE DATI NAŠOJ DJECI. POSTOJE STVARNOSTI KOJE DJECA OČEKUJU I ZA ČIM ŽUDE UPRAVO OD NAS RODITELJA. LJUBAV, RAZGOVOR, RAZMJENA NJEŽNOSTI, PODRŠKA, RAZUMIJEVANJE, USMJERAVANJE, JASNOĆA, SIGURNOST, ODGOJ.

vrsnim čimbenicima koji utječu na obitelj, od roditelja se očekuje da stvaraju najbolje moguće okruženje za razvoj i odgoj djeteta. Pritom im je očito potrebna pomoć. Očekuje se da poznaju razvoj djeteta, znaju kako odgajati dijete, da posjeduju potrebne vještine da njihovo odgojno djelovanje bude optimalno, da rade na sebi i da se dobro osjećaju u roditeljskoj ulozi. No, paradoksalno je da zapravo ne postoji sustavan odgoj i edukacija za ove najvažnije uloge u društvu – roditeljske uloge, partnerske uloge – o kojima značajno ovisi kvaliteta života obitelji, ali i čitavog društva.

U školama učimo matematiku, povijest, jezik, biologiju... Učimo o svijetu koji nas okružuje. No, postoji li škola za biti dobar roditelj? Škola za biti dobar muž ili žena? Reći će mnogi, to se uči u svojoj obitelji. Od svojih roditelja. No, što ako naši roditelji nisu bili baš savršeni roditelji? Što ako su u naše ponašanje, naše stavove, naša uvjerenja utisnuli pogrešne obrasce? Što ako su i sami imali probleme na području primjerice komunikacije, nasilja, alkohola ili nekog drugog poroka, mane, ljudske slabosti ili grijeha? Ili jednostavno nisu bili tu, kraj nas, uz nas, nego uvijek u nekom poslu, uvijek negdje drugdje – izvan obitelji? Kakav brak ili kvalitetu obitelji očekivati od pojedinaca koji preko roditelja imaju utisnute negativne obrasce ponašanja, navike, stavove i uvjerenja, vrijednosti?

Mnogi se u svom svakodnevnom životu susreću s poteškoćama jer nisu u potpunosti zrele i izgrađene osobe. Možda je baš vrijeme nakon Božića pravo vrijeme za otvoriti ovu temu. Temu potrebe cjelovitijeg zahvata u ovo područje. Potrebe cjelovitije i sustavnije priprave za brak. Još od trenutka hodanja. Pa da postoji jedna cjeloživotna škola bračne i obiteljske komunikacije, razvoja obiteljskih kompetencija. U našim katoličkim župama postoje različite ponude za djecu i mlade. Postoje zborovi i župna pastoralna vijeća, molitvene grupe i različite druge aktivnosti. No, postoji li neko mjesto gdje mogu naučiti biti bolji tata, bolji muž? Gdje mogu naučiti kako ispravno postupiti u nekoj od situacija gdje ne vidim i ne znam što poduzeti u odgoju moje djece? Ili gdje mogu naučiti kvalitetnije komunicirati. Slušati. Čuti i razumjeti moje ukućane. Nedostaje nam ovakvih sadržaja, zar ne?

Roditelji žele imati mogućnost pristupa ovakvim znanjima, vještinama. Osobito kad se suoče s problemima koje ne mogu i ne znaju riješiti. Kad se osjete nemoćni pred izazovima svog roditeljstva. Potrebna nam je svima trajna formacija. Sam Gospodin nas je nazvao učenicima, otkrivajući nam tako jednu važnu istinu o nama. Da smo trajno potrebni učenja. Potrebno je biti u trajnom nutarnjem stanju otvorenosti za učenje. I tu je paradoksalno to da često mislimo kako nas ne treba nitko u ničemu podučiti, dok nesvjesno pristajemo biti učenicima duha svijeta. Pa polako sve više preuzimamo svjetovne običaje, uzore, vrijednosti, sadržaje, uvjerenja i stavove. Neki postanu pravi učenici odlikaši u školi svjetovnosti. A svoju vjeru jedva da i poznajemo.

Sam Božić je zapravo, unatoč činjenici da je adventsko vrijeme pripreme iza nas, jako dobra točka za početak

GOSPA NAM OVDJE U MEĐUGORJU POKAZUJE I KAKO ČEMO I S KOJIM 'POMAGALIMA' DOPUSTITI GOSPODINU DA NAS IZNUTRA OSPOSABI ZA OVAJ TRAJNI POZIV DA BUDEMO UČENICI, NA SPREMNOST ZA PROMJENU. EUHARISTIJA, ISPOVIJED, POST, KRUNICA, MOLITVA. DA, TO SE ČINI ZAHTJEVNO. UNIJETI TRAJNO U SVOJ ŽIVOTNI RASPORED VRIJEME ZA EUHARISTIJU, OBITELJSKU MOLITVU, POST, KRUNICU. I BITI SPREMAN UČITI.

razmišljanja o potrebi dubljih promjena na području mog roditeljstva. Promatrali smo Svetu obitelj. Mariju, Josipa i malog Isusa. I vidjeli smo primjer koji trebamo nasljedovati. Možda je pravo vrijeme da počnemo razgovarati sa drugim obiteljima iz našeg okruženja o potrebi pokretanja male obiteljske škole gdje bismo mogli razvijati naše roditeljske kompetencije. Da razgovaramo, dijelimo međusobno naše brige, pitanja vezana uz odgoj naše djece. Da pozivamo stručnjake da nas pouče. Da otkrijemo i snagu i ljepotu zajedništva Crkve. Jer slušajući jedni druge, brzo ćemo vidjeti da nas pritišću slične ili čak iste brige i iskušenja. I da jedni drugima možemo prenijeti iskustvo, znanje.

Gospa nam ovdje u Međugorju pokazuje i kako ćemo i s kojim 'pomagalima' dopustiti Gospodinu da nas iznutra osposobi za ovaj trajni poziv da budemo učenici, na spremnost za promjenu. Euharistija, ispovijed, post, krunica, molitva. Da, to se čini zahtjevno. Unijeti trajno u svoj životni raspored vrijeme za euharistiju, obiteljsku molitvu, post, krunicu. I biti spreman učiti. Učiti, između ostalog, kako biti bolji roditelj, bolji supružnik. Ali naša djeca zaista zaslužuju najbolje. I koliko mi budemo više radili na sebi, na našem roditeljstvu, toliko će više oni izrastati u zrele i odgovorne ljude, sposobne da odgovore na brojne izazove koje će susretati na svome životnom putu. Želim vam tu spremnost na učenje. Spremnost da otvorimo Gospodinu mogućnost da nas mijenja, da radi na našem srcu, na našim brakovima, obiteljima, na ulogama koje nam je povjerio. Neka nam na tom putu pomogne zagovor Kraljice Mira!

MOŽE LI SE USKLADITI POSAO I OBITELJ?

Vjerujem da se ženski dio čitateljstva zasigurno susreo s ovim pitanjem. Kako pomiriti posao i obitelj? Trebaju li oba supružnika raditi kako bi obitelj imala sve ono što joj je zaista potrebno? Što je važnije? Karijera ili djeca? Treba li se žena profesionalno ostvariti?

MIRTA MILETIĆ

OVOG BOŽIĆA PROMATRALA SAM NA POSEBAN NAČIN BLAŽENU DJEVICU MARIJU, MAJKU ISUSOVU. Promatrala sam jaslice i prisjećala se onih predivnih trenutaka kada su na svijet dolazila naša djeca. Sjećam se kako je u tim trenucima njihova djetinjstva bila prisutna punina radosti, neopisive radosti. Marija nije tada morala odlaziti na posao, ostavljati Isusa u vrtiću ili na čuvanju kod rodbine. Bila je uz Isusa cijelo vrijeme. Bila je i uz Josipa cijelo vrijeme, pružajući mu ljubav, podršku. I Sveta obitelj imala je baš sve što joj je bilo potrebno, sve što je najvažnije. Čak niti prijetnja Heroda i potreba bijega u Egipat, u izbjeglištvo, nije narušila taj sklad i puninu.

Da, to je istina. Kada su djeca sasvim mala, prisutnost majke je nemjerljiva. Dijete je nakon rođenja još uvijek potpuno ovisno o majci. I njezina blizina, toplina, miris, dodiri, neizmerno su važni djetetu. Djetetu u tom trenutku zapravo i ništa više ne treba. Ima sve, kad je majka tu kraj njega, uz njega. Svaki dodir, njež-

nost, zvuk, ... potiče do neslućenih razmjera razvoj onih najbitnijih i najosjetljivijih dijelova cjelokupnog djetetova bića. Ovu važnost danas priznaje i suvremena znanost, pa je i Unicef pokrenuo kampanju 'Prve tri su najvažnije', naglašavajući kako prve godine života u velikoj mjeri utječu na postignuća u odrasloj dobi. Mozak malog djeteta razvija se nevjerojatno brzo, a živčane veze potaknute u tom razdoblju interakcijom s najbližim osobama ostaju zauvijek. Zbog toga je majčina uloga u tom razdoblju nezamjenjiva.

Druga činjenica s kojom se susreću bračni parovi i mlade obitelji je i egzistencija. To je naša realnost. Često je jedna plaća premala i žena je jednostavno primorana raditi. Ili je pak uložila godine studija u svoju profesiju, pa sada želi ostvariti i taj dio sebe. Jednostavan odgovor na ovo pitanje, što odabrati kao smjer kojim će ići moja obitelj, ne postoji. I sama sam se često nalazila pred sličnim pitanjima. Djecu smo nakon druge godine života morali upisati u vrtić, jer sam se zbog financijske situacije morala vratiti na posao. Već je i taj ostanak kod kuće na porodičnom nakon godinu dana bio 'ludost' u očima nekih naših poznanika. Jer, nakon godinu dana iznos porodične naknade koju primaš je zaista nizak, toliko nizak da se većina žena vraća na posao nakon tih godinu dana.

Bila sam primorana raditi jer smo bili u kreditima. Kao i većina mladih obitelji borili smo se da osiguramo krov nad glavom i dostatna sredstva za svakodnevni život. Živjeli smo prilično skromno, ali smo bili sretni. Osjećali smo ovu istu puninu koju promatram nad jasicama. Nakon drugog djeteta mi je jako nedostajao moj profesionalni rad, nedostajala mi je škola, razred, rad s djecom. Bila sam gotovo tri godine na porodičnom, u 'pelenama', u prilično istim dnevnim rutinama i priznajem da mi je odgovarala ta promjena, taj povratak u „svijet“ odraslih.

No, ubrzo sam shvatila da ću morati dodatno ubrzati svoj tempo. Odjednom imaš dva posla. Posao kod kuće i na radnom mjestu. Trudiš se stići sve. I to ponekad frustrira. Iako je suprug bio tu, prisutan u našim dnevnim obave-

zama, kućnim poslovima, tempo je bio intenzivan. Primijetili smo da sve manje razgovaramo, a sve više trčimo za ispunjavanjem zadaća, poslova, obaveza. Znali smo završiti dan premoreni, a da se nismo susreli, popričali, osjetili onu radost opuštenog zajedništva. A za tim smo čeznuli više negoli za novcem kojeg je tada bilo više u kući, jer su sada primanja opet bila potpuna.

Zato sam još čvršće odlučivala da ću sa svakim slijedećim djetetom ostati kod kuće do kad budem zaista mogla. Što duže. Od mog ostanaka kod kuće profitirala bi sva djeca, ne samo ono najmanje. To je bilo jako blagotvorno i za stariju djecu. Mama bi ih dočekala kada dođu iz škole. Mogli su podijeliti ono što su doživjeli u školi. Imali

Iako nema jednoznačnog odgovora na ovo pitanje, danas nakon petero djece meni je u srcu potpuno jasno što želim. Želim biti tu za njih, u obitelji. Želim na prvo mjesto uvijek staviti dobro djeteta.

su skuhan ručak. Puno malih sitnica koje su zapravo jako važne za njihov razvoj. Ali su važne i meni, kao majci. Odjednom sam imala i nešto više vremena za razgovor sa suprugom. Otvorio se prostor i za nas dvoje. Vratila se ona radost međusobnog darivanja za kojom smo čeznuli.

Iako nema jednoznačnog odgovora na ovo pitanje, danas nakon petero djece meni je u srcu potpuno jasno što želim. Želim biti tu za njih, u obitelji. Želim na prvo mjesto uvijek staviti dobro djeteta. A sada, kad prolaze svoje adolescentske izazove odrastanja, vidim koliko im je važno da sam tu, kraj njih, uz njih. U razgovoru s prijateljicama lako je uočiti kako se često žale da nemaju više vremena za kvalitetan razgovor s djecom. 'Svatko u kući jede kad stigne', kaže jedna. 'Znaš, takav ti je danas tempo života!', reći će druga. No, ja ne želim tako živjeti i vjerujem da to nije dobro za moju obitelj. To će možda u nekim periodima tražiti moje odricanje od karijere, no sigurna sam da postoji vrijeme kad je moja uloga u obitelji nezamjenjiva. Važno je da žena o svemu odlučuje u slobodi. Da prihvati život, a ne da ga podnosi. Žena koja tek podnosi život, ne može udahnuti dah ljubavi po kojoj njena obitelj živi.

Trenutno se ponovno nalazim u razmišljanjima kako pomiriti financije i obitelj. Kada je Jakov, naše peto dijete, navršio dvije godine, vratila sam se na posao. Ostvarila sam pravo na rad s polovicom punog radnog vremena. Pola radnog vremena mi je uvelike olakšalo život. Ova mjera mi je omogućila da budem ranije kod kuće, ali i da radim na poslu. Slijedeće godine mi ističe pravo. Kada imaš više djece, onda posložiš prioritete malo drugačije. Potpuno mi je jasno da sam potrebna kod kuće i da je moja prisutnost u kući jako važna. I srednjoškolicima i osnovnoškolicima i Jakovu koji ide u vrtić. Sada nekim drugim očima gledam na dar djece, na njihov odgoj. Shvatila sam koliko je važno djeci podijeliti dan koji su proveli u školi i probleme s kojima se susreću. Važno im je da imaju s nekime podijeliti i svoje doživljaje, osjećaje, izazove s kojima se susreću toga dana. Ponekad je to tuga, plač, radost, zbunjenost, ogorčenost. Kada to izostaje, djeca ne dijele svoj svijet, udaljuju se i osamljuju. Emocionalnu blizinu traže negdje drugdje; na društvenim mrežama i drugim osobama izvan obitelji.

S druge strane, imaš i odgovornost materijalne brige za obitelj. I to je taj procjep u kojem se nalazimo! Potrebna je mudrost i hrabrost! Potrebna je i vjera! Francuska novinarka Christiane Collange u svojoj knjizi *Želim se vratiti kući* opisuje kako je htjela imati i obitelj i karijeru. Postala je uspješna novinarka i imala troje djece. Priznaje kako joj je bilo teško voditi sve u isti mah, usprkos bogatstvu takve egzistencije. Kad je rodila treće dijete, osjećala je da želi biti više sa svojom djecom. Što je vrijeme išlo dalje, odlučila je kako ne želi više živjeti takvim životom odvojenosti od svoje obitelji. Christiane je rješenje našla u kombiniranju i 'cjenkanju'. Odbijala je ugledna i bolje plaćena zaposlenja kako bi dobila više vremena za obitelj. Ona kaže kako je to bio kompromis u kojem zapravo nije moguće pronaći rješenje koje bi moglo u potpunosti pomiriti ova dva svijeta između kojih se nalazila. Jednostavno je morala odlučiti što je u određenom trenutku važnije za njezinu obitelj.

Možda je to dobar put u traženju odgovora za svakog od nas u ovom području, da u određenim životnim periodima mudro procijenimo što je najsmislenije rješenje, moleći pritom svjetlo Duha Svetoga. Nekada manje novaca može donijeti i više blagoslova. Nemojmo nikada biti toliko opterećeni materijalnim brigama da ne vidimo ili ne odgovorimo na ono što je važnije. Isus nas je na to osobito upozorio u prispodobu o Kraljevstvu nebeskom, gdje je naveo kako se neki nisu odazvali na njegov poziv i ne mareći odoše – jedan na svoju njevu, drugi za svojom trgovinom (usp. Mt 22,1-14). Želim Vam da tražite odgovore na ova pitanja gledajući dobrobit svoje djece, ali i sve one druge blagoslove koje donosi prisutnost majke i žene i obitelji. Neka vam u tome pomogne zagovor Kraljice Mira, Majke koja je prošla sve izazove majčinstva!

Jacques Philippe

**9 DANA
ZA RADOST
U MOLITVI**

Jacques Philippe

9 DANA ZA RADOST U MOLITVI

„Molitva nam pomaže sačuvati dimenziju besplatnosti. Smisao za besplatnost danas je veoma ugrožen jer se o svemu razmišlja u kategorijama isplativosti, učinkovitosti, dostignuća. Prava ljubav ne može se zatvoriti u kategoriju nečega korisnog. Čudesno je to, da kada naučimo biti s Bogom, naučili smo biti i s drugima.“

Knjigu možete naći u
Suvenirmici Informativnog
centra MIR Međugorje.

MARIJA – KRALJICA PATRIJARHA I PROROKA UKAZANJA U LA SALETTEU, FRANCUSKA – 1846.

Zbilo se to 19. rujna 1846., možda u najzapuštenijem i najpustijem dijelu Francuske, na visini od 1800 metara, na obroncima zapadnih Alpa. Tu se dogodio zahvat Neba na posve čudesan, gotovo bismo rekli apokaliptičan način, koji je potresao Francusku, a potom i cijeli svijet. Marija je navijestila poruku o kazni, o sudu koji će zadesiti svijet, ne obrati li se Bogu. Marija oslikava u apokaliptičkim slikama – kakve ćemo pronaći kod proroka u Starom zavjetu ili u Knjizi Otkrivenja – i posvješćuje da je krajnje vrijeme za obraćenje.

Marijin zov i Marijina poruka po prvi put usmjeruju se i obraćaju posve nespornima, vjerski neupućenim i gotovo nepismenima – malenim i siromašnim pastirima Melanie Calvat, kojoj bijaše 15 godina i Maximinu Giraudu, jedanaestogodišnjaku. Oboje su odrasli u tome napuštenom osamljenom kutu Francuske, u kome nitko nije govorio francuskim književnim jezikom, nego su govorili narječjem „patois“.

Negdje oko tri popodne njih dvoje ugledalo je prelijepu gospođu svu zaplakanu, u suzama, sva u svjetlu svjetliju od sunca. Ta je Gospođa pozvala njih dvoje da joj se približe. Nisu nimalo oklijevali. I smjesta se Gospa obratila djeci potresnim porukama, žalila se zbog bezboštva među ljudima, a ono će povući iza sebe još strašnije nesreće.

„Ako se moj narod ne obrati i podvrgne te pokori momu Sinu, bit ću prisiljena da se na sve vas spusti teška ruka moga Sina. Ta je ruka tako teška da je više ne mogu zadržati!“

Koliko samo dugo patim i trpim zbog vas. Prisiljena sam stalno zaklinjati svoga Sina da vas ne napusti! Ali vama je to svejedno. Vas za to nije ni briga. Krajnje ste ravnodušni. Možete moliti i činiti što hoćete, ali nikad ne ćete moći uzvratiti za sve ono što sam za vas poduzela! Pa sjetite se prošle godine kad su krumpiri istrunuli. Namjesto da se obratite, vi ste još više psovali, kleli, proklinjali Ime moga Sina. I opet će krumpir istrunuti, i do Božića ga više ne će biti!“

Te nam riječi samo pojašnjavaju koju je moć i ovlast dao Isus svojoj Majci. I to je samo početak marijanske poruke u La Saletteu. Djeci je još rečeno: „I nemojte sijati žito. Sve što god posijete, pojest će živina, a ono što nikne, raspast će se za vršidbe u prašinu. Doći će velika glad. I prije nego nastupi glad, djeca do sedam godina trest će se od groznice, hvatat će ih drhtavica i umirat će na rukama odraslih. Odrasli će činiti pokoru. Istrunuti će i orasi, isto tako i grožđe!“

Ako se, međutim, obrate, pretvorit će se brda u kruh, bit će i krumpira u izobilju... Za poruke je važno Marijino upozorenje da se trebaju objaviti svemu puku.

Naravno, riječ je o pokrajinskim pošastima koje su u to vrijeme snašle taj dio Francuske; nikakva ili loša žetva, glad, događaji koji su stvarno uslijedili, ali to lokalno ima i globalno značenje, kao i u svim Marijinih ukazanjima. Marija je svoje riječi obistinila u tome kraju da bi svijet povjerovao njezinim porukama. Isto kao u starozavjetnim

proročkim porukama.

Prisjetimo se proroka Zaharije (14,12): „I ovo će biti kazna kojom će Gospodin udariti sve narode koji su ratovali na Jeruzalem: On će učiniti da usahne njihovo tijelo, dok još stoje na svojim nogama. Oči će im sagnjiti u čeonim šupljinama: jezik će im istrunuti u ustima. Silan strah, poslan od Boga, bit će među njima u onaj dan.“

Što je uslijedilo nakon Marijinih ukazanja? U roku od pet godina priznata su Marijina ukazanja u La Saletteu; učinio je to biskup iz Grenoblea. Ali tko je čuo poruku? Uslijedili su veliki francusko-njemački rat, potom dva velika svjetska rata, i do danas nema mira. Stanje stalno sve zlo i gore!

„Melanie! Ovo što ti sada velim, ne će zauvijek ostati tajnom. Objavit ćeš ti to godine 1858. (Dakle, u godini znanih nam Marijinih ukazanja u Lurdu).“

Svećenici, službenici moga Sina, svećenici su svojim kvarnim i zlim životom, svojim nestrahopočitanjem, svojom nepobožnošću za slavljenja svetih tajna, svojom ljubavlju prema novcu, prema častima i užicima, postali kloakama nečistoće i prljavštine. Da, svećenici svojim životom izazivaju moga Sina na osvetu, i osveta je nad njihovim glavama. Jao svećenicima i Bogu posvećenim osobama koje svojim nevjernostima i svojim lošim življenjem iznova razapinju moga Sina! Grijesi Bogu posvećenih osoba vapiju u nebo i izazivlju osvetu, i gle, osveta je pred vratima. Nema više nikoga tko

bi molio za milosrđe i oprost za moj narod. Nema više velikodušnih duša. Nema više nikoga tko bi bio dostojan prinositi Vječnomu neokaljanu žrtvu neokaljana Jaganjca za spas svijeta.

Bog će udariti na primjeren način. Jao žiteljima zemlje. Bog će dati u potpunosti maha svomu gnjevu i srdžbi, i nitko ne će moći umaknuti tim zlima.

Vođe naroda Božjega zanemarili su molitvu i pokoru, a Demon je zamračio njihov razum. Postali su zvijezde luralice koje Đavao svojim repom za sobom povlači kako bi ih uništio. Bog će dopustiti staroj Zmiji podvojenosti među vladarima, zemljama, društvu, obiteljima. Ljudi će trpjeti fizičke i duhovne boli. Bog će prepustiti ljude samima sebi, on će poslati svoj sud u sljedećih 35 godina.

Čovječanstvo se nalazi u predvečerju najstrašnijih zala i najvećih događaja. Morate biti spremni da će vas voditi gvozdenom šibom te morate biti spremni ispiti kalež Božje srdžbe. Namjesnik moga Sina – Pio IX. – neka ne napušta Rim. On je postojan i velikodušan, i neka se bori oružjem vjere i ljubavi. Bit ću uz njega.

Ne vjerujem Napoleonu. Njegovo je srce podvojeno. On bi htio biti istodobno i car i papa, i Bog će se doskora od njega povući. On je onaj orač koji će se u svojoj težnji da se što više vine nasukati na mač...“

To je kazano god. 1846. kad je Napoleon II. bio u tamnici, a kako je bio osuđen na doživotni zatvor, nije se mogao sagledati kraj njegova kraljevanja.

„Italija će biti kažnjena zbog svoje žudnje da sa sebe zbaci jaram Gospodina nad svim gospodarima. I bit će izručena ratu. Krv će svuda teći. Crkve će se zatvarati i obeščašćivati. Svećenici i redovnici bit će protjerivani. Dopuštati će da umiru strašnom smrću. Mnogi će odbaciti vjeru. Bit će velik broj svećenika i redovnika koji će otpasti od prave vjere. Bit će među njima čak i biskupa.“

Neka se Papa čuva lažnih čudotvoraca. Došlo je vrijeme kad će se događati neobične, čudnovate stvari i na zemlji i u zraku.

Godine 1864. Lucifer će s velikom vojskom đavola biti pušten iz Pakla. Oni će postupno gasiti vjeru u ljudima, pa čak i u Bogu posvećenima, ne prime li posebnu milost. Mnoge će redovničke kuće posve izgubiti vjeru, a mnoge će duše povući za sobom u propast.

Doći će dan – a vjerojatno je vrlo blizu – kad će sva prijetvornost u svome očajničkom položaju morati biti prisiljena priznati: „Mi smo skroz naskroz bez Boga!“ S pravom se može naslutiti kako će se taj blagdan dogoditi početkom idućega tisućljeća. Ali, kako će u to doba svatko sjediti ili u automobilu ili na biciklu, možda nitko ne će ni iskoristiti prigodu da od radosti poskoči.

Bit će u izobilju pokvarenih knjiga po cijelom svijetu, a duhovi tame posvuda će širiti hladnoću protiv svega što Bogu služi. Imat će veliku moć i nad prirodom. Bit će čak i crkava u kojima će se klanjati Sotoni. Svećenici se moraju voditi duhom poniznosti, ljubavi i revnosti za Božju čast.

Čak će uskrisivati i mrtve (dozivati, naime, mrtve, kao u spiritizmu), ti će mrtvi uzimati obličje pravednih duša koje su živjele na zemlji kako bi spretnije zavele ljude. Ti takozvani mrtvaci navijestat će neko drugo evanđelje, protivno onomu istinskomu Isusa Krista.

Posvuda će biti izvanrednih čudesnih znakova jer se vjera utrнула, a lažno svjetlo zasjalo. Jao crkvenim prvacima koji žude za svojim autoritetom i gospodarenjem nad drugima.

Namjesnik moga Sina morat će mnogo trpjeti jer će Crkva biti izložena neko vrijeme veoma teškim progonima. Bit će to vrijeme pomračenja. Crkva će proživljavati strašnu i tešku krizu. Budući da je pala u zaborav vjera u jednoga Boga, svatko će biti sam sebi vođa i tražit će istomišljenike. Dokidat će se građanske i crkvene ustanove, svaki će poredak i pravednost biti gaženi nogama. Bit će posvuda ubojstava, mržnje, nezadovoljstva, laži i nesloge, bez ljubavi za domovinu i nesloge.

Sveti će Otac mnogo trpjeti. Bit ću uz njega do njegova kraja kako bih primila njegovu žrtvu... Zlikovci će mu više puta raditi o glavi, ali mu ne će nauditi. Ali ni on ni njegovi nasljednici ne će doživjeti trijumfa Božje Crkve.

Građanske će vlasti težiti za istim ciljem, naime, ukinuti sva vjerska načela i zasade, kako bi se stvorio prostor za materijalizam, ateizam, spiritizam i svaku vrst poroka. Godine 1865. na svetim će mjestima biti grozota pustoši. U redovničkim će kućama cvijeće trunuti, Đavao će vladati nad mnogim scrima. ...

Francuska, Italija, Španjolska i Engleska bit će uvučene u rat. Krv će teći ulicama. Svi će se boriti međusobno... Na neko vrijeme Bog se ne će spominjati Italije i Francuske jer je Kristovo evanđelje posve palo u zaborav... Pariz će gorjeti u vatri, isto tako i Marseille, mnoge će velike gradove zadesiti potresi. Ljudi će vjerovati kako je sve izgubljeno. Preostat će još samo ubijanje. Odjekivat će još jedino tutanj oružja te bogohule. Pravednici će mnogo pretrpjeti, njihove molitve, njihove pokore i suze uzlazit će k nebu, sav će Božji puk moliti za oprost i smilovanje, zazivati će svoju pomoć i moj zagovor.

Potom će Isus Krist činom svoje pravednosti i svoga velikoga smilovanja prema pravednicima narediti svojim anđelima da sve njegove neprijatelje izruče smrti. Iznenada će propasti progonoitelji Crkve Isusa Krista i sve oboje odane grijesima, zemlja će postati pustinjom.

Zatim će nastupiti mir, pomirenje Boga s ljudima. Ljudi će služiti Isusu Kristu, klanjati mu se i slaviti ga.

Ljubav prema bližnjemu posvuda će rascvasti. Novi će kraljevi biti desna ruka svete Crkve koja će biti snažna, ponizna, pobožna, siromašna, revna i slijednica krjeposti Isusa Krista. Evanđelje će se posvuda naviještati, a ljudi će napredovati u vjeri jer će zavladatai jedinstvo među radnicima Isusa Krista, a ljudi će živjeti u strahu Božjemu.

Ali taj mir među ljudima ne će biti duga vijeka. Dvadeset i pet obilnih žetava i ljetina učinit će da zaborave kako su grijesi ljudi uzrokom svih kazna koje dolaze na zemlju...

...Priroda žudi za osvetom zbog ljudi i trese se od užasa iščekujući sve ono što će se sručiti na nju zbog okaljivosti zločinima. Dršči zemlju i svi vi koji ste položili zavjete u službi Isusu Kristu, drščite svi vi koji se u svojoj duši sebi klanjate. Jer Bog je nakanio izručiti vas svojim neprijateljima, jer su sveta mjesta ogrezla u pokvarenosti. Mnogi samostani nisu više kuće Božje nego pašnjaci Asmodeja (tj. demona bluda i nečistoće) i njegovih slugu.

Tako će biti u vremenu kad se rodi Antikrist od jedne židovske redovnice, lažne djevice, koja će biti u savezu sa starom Zmijom, učiteljem i ocem nečistoće i bluda. Otac će mu biti biskup. Za njegova rođenja on će bljuvati bogohule. Imat će zube. Jednom riječju, to je utjelovljenje Sotone. On će ispuštati strašne, grozne krikove. Činit će čudesa, hranit će se bludom....

Zemlja će rađati samo lošim plodovima, zvijezde će napustiti svoje uobičajene putanje, mjesec će davati crvenkasto svjetlo. A na zemlji će voda i vatra prouzročiti strašne potrese i velike poremećaje, brda će i gradovi tonuti....

Rim će izgubiti vjeru i postat će sjedište Antikrista...

Bog će se pobrinuti za svoje vjerne slugu i ljude dobre volje. Evanđelje će se posvuda propovijedati, svi će narodi i svi puci imati spoznajnu istinu.

Upućujem žurni poziv cijeloj zemlji: Pozivam istinske učenike Boga koji gospodari i živi na nebesima. Pozivam sve istinske nasljedovatelje utjelovljenoga Krista, jedinoga i istinskoga Otkupitelja ljudi. Pozivam svoju djecu, svoje istinske pobožnike, one koji su mi se predali, da ih vodim svomu božanskom Sinu. One koje tako reći nosim u svojim rukama. One koji žive od moga Duha i po mome Duhu. I na kraju pozivam apostole posljednjih

Gradanske će vlasti težiti za istim ciljem, naime, ukinuti sva vjerska načela i zasade, kako bi se stvorio prostor za materijalizam, ateizam, spiritizam i svaku vrst poroka. Godine 1865. na svetim će mjestima biti Grozota pustoši. U redovničkim će kućama cvijeće trunuti, Đavao će vladati nad mnogim srcima. ...

vremena, vjerne učenike Isusa Krista koji su živjeli i život provodili u prijeziru svijeta i samih sebe, u siromaštvu i poniznosti, u prijeziru i šutnji, u molitvi i mrtvljenju, u čistoći i sjedinjenju s Bogom, u patnjama i skrovitosti od svijeta. Vrijeme je došlo da krenu i ispune svijet svjetlom. Idite i pokažite se kao moja ljubljena djeca. S vama sam i u vama sam ukoliko je vaša vjera svjetlo koje vas obasjava u ovim danima tjeskoba. Vaša revnost čini vas gladnima i žednima za slavom i čašću Isusa Krista. Borite se, djeco svjetla, vi, mali brojem, vi koji vidite. Jer došla je punina vremena, kraj krajeva.

Crkva će potamnjeti, svijet će biti u zgražanju. Ali, tu su još Henoh i Ilija, ispunjeni Duhom Božjim. Oni će propovijedati s Božjom snagom, a ljudi dobre volje vjerovat će u Boga i mnoge će se duše utješiti. Oni će snagom Duha

Svetoga snažno uznapredovati i osuditi đavolske zablude Antikrista.

Jao stanovnicima zemlje! Bit će krvavih ratova i gladi, kuge i zaraznih bolesti. Bit će strašnih tuča, gromova koji će potresati gradove, potresa koji će gutati zemlje. Čut će se tutanj u velikim visinama. Ljudi će udarati glavama o zidove. Zazivat će smrt, a s druge strane smrt će im donositi samo muke. Posvuda će teći krv. Tko bi mogao pobijediti kad Bog ne bi skratio to vrijeme kušnje? Bog će se dati ublažiti krvlju, suzama i molitvama pravednika. Henoh i Ilija bit će na smrt izručeni. Poganski će Rim nestati. S neba će se sručiti vatra i progutati tri grada. Sav će svijet biti udaren grozom i užasom. Vrijeme je došlo. Sunce pomračuje. Samo će vjera živjeti.

Vrijeme je došlo! Bezdane se otvara. Pogledaj samo, kralj kraljeva tmina! Gle, Zvijer sa svojim podanicima koja se naziva „Otkupitelj svijeta“. Oholo će se uzdignuti u visine, u nakani da se popne na nebo. Bit će ugušen dahom arkandela Mihovila. I ruši se, a zemlja – koja se nalazi tri puna dana u trajnom previranju – otvorit će svoje krilo prepuno ognja. I bit će progutan zauvijek sa svim svojima u vječne bezdane pakla. I potom će voda i vatra očistiti zemlju i uništiti sva djela ljudske oholosti, i sve će se obnoviti. I onda će služiti Bogu i on će biti slavljen i veličan!

Te riječi zapisane god. 1846. danas su aktualnije nego u doba kad su zapisane, napose što se tiče silovane zemlje i prirode. Marija izgovara i prijete, ali nas ne ostavlja bez utjehe i nade u bolja vremena u zajedništvu s njome i Isusom Kristom.

Oboje je djece bilo u audijenciji kod Pape. I Maksimjin je napisao ondje prema sjećanju svoju tajnu. Sveti je Otac pohvalio čistoću i prostodušnost, bezazlenost djeteta.

U La Salettu se obratio veliki francuski pisac Leon Bloy. Rodio se iste godine kad su se dogodila ukazanja u La Salettu. Marija je plakala. On je zapisao: „Plakala je s pravom i zbog mene, neobraćenika!“ Marija nastupa kao proročica u vremenu *kolapsa savjesti, infarkta ljubavi*, u vremenu za koje je prije više od sto pedeset godina – upravo u vrijeme La Saletta – rekao kardinal i obraćenik Newman: „Vrijeme je prepuno tjeskobe. Isusovo djelo nalazi se u smrtnoj borbi – u agoniji!“ – Ali nadodaje: „Pa ipak – nikada nije Krist stupao moćnije zemaljskim vremenom, nikada nije njegov dolazak bio jasniji, njegova blizina iskustvenija

– nego danas!“ – Tome u prilog zbere i Marijina prisutnost te njezina ukazanja tijekom minulih stotinu godina. Isti Leon Bloy izrekao je rečenicu koju ponavlja i sadašnji Papa: „Jedina je prava žalost i tragedija što nisam svet!“

LEON BLOY - ODSUTNOST BOGA

Znakovito je da u vremenu, kad je najtočnija informacija postala 'super-vještica', u svijetu nema više nikoga tko bi donio ljudima poruku od njihova Stvoritelja.

Bog je odsutan: iz gradova i polja, iz brda i dolina. On je odsutan u zakonima i znanostima, u umjetnostima i politici, odsutan je u odgoju i čudoređu. On je odsutan čak i u religioznome životu tako da čak ni oni koji bi htjeli biti još njegovi najintimniji prijatelji ne trebaju više njegovu prisutnost.

Bog je odsutan kao nikada dosada. Opće mjesto u psalmima nad kojim su stari Hebreji drhtali, ono *Ne dicant gentes: ubi es Deus eorum?* („Nek ne kažu pogani, ta gdje je Bog njihov!“), napokon se ozbiljilo u svoj svojoj punini. Za to je trebalo ni manje ni više nego devetnaest stoljeća kršćanstva.

Zacijelo će kršćani prigovoriti kako je Bog posvuda, u nebu, na zemlji, u podzemlju. Ali ta umirujuća sveprisutnost za masu koja ne vjeruje ni u Nebo ni u Pakao, koja nema zapravo pravoga pojma čak ni o zemlji, jest kao formulacija istoznačna s beskonačnom odsutnošću.

Odsutnost Boga postala je jedan od Božjih atributa. Time se dovršava razlaz i rastanak sa Stvoriteljem koga ljudi više ne trebaju otkako su izumili nešto bolje od raja. Bog je na isti način odsutan na koji je dostojan i klanjanja, do te mjere da bi čovjek morao misliti kako bi morao naučiti suprotno onome što se nalazi u katekizmu te kako se vječno blaženstvo sastoji ponajvećma u tome *da ga se ne vidi*.

Sve, samo to ne! Tu počiva veliki strah čovječanstva: *Non poteris videre faciem meam*, ne možeš vidjeti moje lice, jer „tko mene vidi, umrijet će“, rečeno je Mojsiju. Čovječanstvo se nikada nije moglo oporaviti od te riječi. Ako je to bilo jedva podnošljivo u vremenu svetaca, kako bi to onda moglo biti podnošljivo u našem vremenu? Bez nadnaravnoga života od koga se narodi sve dalje i više udaljavaju, gledanje Boga nije čak ni predočivo, a sama pomisao da bi se Boga moglo vidjeti prestala bi biti besmislena, kako bi postala povodom užasavanja.

Kaže se da su blaženi čista srca „jer će Boga gledati“. Stoga, živjela nečista srca istrunula, nastanjena gnojem i demonima! ...

Zacijelo, oni koji se još smatraju kršćanima, ne govore tako. Ali njihov bi nužni izbor morao takav ispasti!

Doći će dan – a vjerojatno je vrlo blizu – kad će sva prijetvornost u svome očajničkom položaju morati biti prisiljena priznati: „Mi smo skroz naskroz bez Boga!“ S pravom se može naslutiti kako će se taj blagdan dogoditi početkom idućega tisućljeća. Ali, kako će u to doba svatko sjediti ili u automobilu ili na biciklu, možda nitko ne će ni iskoristiti prigodu da od radosti poskoči. Čovjek će se zadovoljiti time da s krajnjom pomnjom pregazi ono nešto preostalih sažalnih pješaka koji su umaknuli prethodnim uništenjima te da se sunovraćuje u dvostruki ponor što ga sa sobom prizivlju ti ogavni strojevi: naime, maloumnost muškaraca i neplodnost žena. Ljudi će se *zabavljati* u rasapu i ludilu.

I sad, dakle, u iščekivanju tih prilika, u sadašnjem trenutku, kad trublje početka svršetka svijeta još nisu zatrubile, u ovoj skoro posljednjoj minuti, kad nadživljuje još nešto od onoga što bijaše *patnja Božjega Sina u svim njegovim udovima*, i kad još nekoliko duša kaska iza ogavne rulje te su još kadri trpjeti, kao što se nekoć trpjelo zbog misli kako se Bog neba i zemlje ne da otkriti: u jednome takvu trenutku koji je otprilike onaj čas smrti, čovjek se zbilja smije pitati, nije li odsutna isto tako i *slika* kao što je odsutan i izvornik (original), i hoće li u društvu bez Boga biti još uopće ljudi?

(Napisano prije više od stotinu godina!)
Priredio: fra Tomislav Pervan

MEDUGORJE

PORUKE
KRALJICE
MIRA

PORUKE KRALJICE MIRA

„Dragi čitatelji i Gospini prijatelji, preporučujemo vam ovu knjižicu. Ona ne sadrži ni novu objavu ni novo evanđelje. Njezino čitanje vodit će vas i upućivati na Isusa Krista, što je Gospina želja i smisao njezina dolaska k nama.“

Knjigu možete naći u
Suvenirmici Informativnog
centra MIR Medugorje.

Irak službeno proglasio Božić nacionalnim praznikom

Vlada u Bagdadu proglasila je Božić nacionalnim praznikom i time vrlo brzo odgovorila na zamolbu koju je tek prije nekoliko dana uputio kaldejski katolički patrijarh Raphael Louis Sako I.

Time 25. prosinac nije više slobodan dan samo za mjesne kršćane već i sve ostale građane u Iraku.

„Sretan Božić našim kršćanskim sugrađanima, svim Iračanima kao i onima koji ga diljem svijeta slave“, istaknuto je na Twitteru iračke vlade.

Prije američke invazije Iraka godine 2003. tamo je živjelo oko 1,4 milijuna kršćana, a danas ih je ostalo oko 300 000.

Uzdizanje Apostolskog egzarthata za vjernike bizantskog obreda koji žive u Srbiji u eparhiju i imenovanje eparhijskog biskupa

Papa Franjo uzdigao je Apostolski egzarthat za katoličke vjernike bizantskog obreda koji žive u Srbiji u eparhiju, dodjeljujući novom okružju naslov „Sveti Nikola od Ruskog Krstura“.

Papa je imenovao prvim eparhijskim biskupom mons. Djuru Džudžara, dosadašnjeg naslovnog biskupa Acrassa i apostolskog egzarthata istog okružja. Mons. Djura Džudžar rođen je u Đurđevu u Republici Srbiji u ru-

sinskoj obitelji 22. travnja 1954. godine. Zareden je za svećenika 7. rujna 1980. i inkardiniran je u Križevačku eparhiju (Republika Hrvatska). Više je godina bio na službi u Kongregaciji za istočne crkve. Dana 3. ožujka 2001. imenovan je naslovnim biskupom Acrassa i pomoćnim biskupom Mukačeva za Ukrajince primivši biskupski red 19. ožujka 2001. u Rimu iz ruku sv. Ivana Pavla II.

Pedeseta obljetnica posvete crkve sv. Antuna Padovanskog u Sydneyu

Jubilarna 50. obljetnica posvete prve hrvatske crkve u Sydneyu – sv. Antuna Padovanskoga na Summer Hillu proslavljena je u nedjelju 16. prosinca. Svečanom misu u nazočnosti brojnih članova hrvatske katoličke zajednice predvodio je nadbiskup Sydneya Anthony Fischer OP.

Nadbiskup Fischer odao je priznanje predanom pastoralnom radu hrvatskih franjevaca i članova hrvatske zajednice, posebice sa skupinama mladih. Istaknuo je da je crkva Sv. Antuna postavila temelje za uspostavljanje drugih hrvatskih župa u Sydneyu, u Blacktownu i St. John's Parku. Župljani su nadbiskupu darovali zlatni kalež u znak zahvale za predvođenje jubilarne proslave. Proslava je nastavljena poslije mise uz svečani ručak u Hrvatskom klubu u Punchbowlu.

Alessandro Gisotti imenovan privremenim ravnateljem Tiskovnog ureda Svete Stolice

Alessandro Gisotti imenovan je 31. prosinca privremenim ravnateljem Tiskovnog ureda Svete Stolice nakon što je papa Franjo prihvatio ostavku Grega Burkea i Palome Garcíe Ovejero, ravnatelja i zamjenice ravnatelja vatikanskog Tiskovnog ureda.

Alessandro Gisotti rođen je u Rimu prije 44 godine, oženjen je i ima dvoje djece. Do sada je bio koordinator za društvene medije pri Dikasteriju za komunikaciju, objavio je Vatican News u programu na engleskom jeziku.

Alessandro Gisotti je profesionalni novinar. Diplomirao je političke znanosti na rimskom sveučilištu „La Sapienza“ 1999. godine. Postao je zamjenik glavnog urednika na Vatikanskom radiju, gdje je počeo raditi 2000. godine. Između ostalog, pratio je aktivnosti posljednjih triju papa u Rimu i na raznim međunarodnim apostolskim putovanjima.

Crkva dobiva novoga blaženika, mučenika nacizma

Papa Franjo je krajem prosinca primio pročelnika Kongregacije za proglašenje svetih kardinala Angela Becciu, te dao dopuštenje da se objavi dekret o novom blaženiku, njemačkom svećeniku palotincu Richardu Henkesu, koji je krajem II. svjetskog rata umro u nacističkom koncentracijskom logoru.

Palotinski svećenik Richard Henkes bio je prije svega na glasu kao neustrašivi propovjednik, ali i kao izvrstan učitelj. Nakon dolaska nacionalsocijalističke stranke na vlast u Njemačkoj, s propovjedaonice je kritizirao režim, osuđujući posebice istrjebivanje osoba s invaliditetom. Zbog toga je bio zatvoren i deportiran

Započeo ekumenski susret mladih u Madridu

U Madridu je u petak 28. prosinca 2018. počeo 41. europski susret mladih u organizaciji zajednice iz Taizea na kojem je sudjelovalo oko 15 000 mladih iz cijele Europe. Pridošlu mladež pozdravio je prior ekumenske zajednice brat Alois, istaknuvši vrjednoto gostoprimstva.

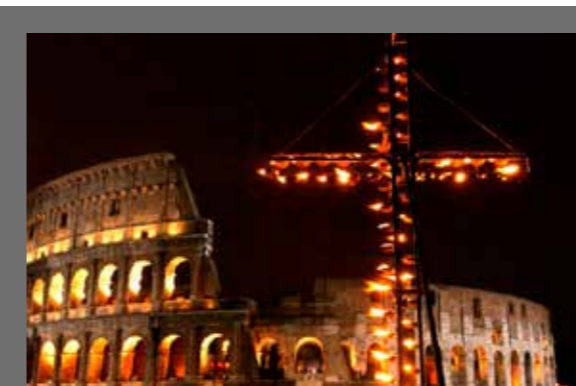
Tradicionalni novogodišnji susret u organizaciji zajednice iz Taizea ove godine okupio je između ostalih oko 1 300 mladih iz Hrvatske, 2 000 iz Ukrajine, 3 500 iz Poljske, 1 100 iz Francuske, oko 700 njih iz Njemačke i 600 iz Portugala. Papa Franjo pozvao ih je:

Budući da na susretima Zajednice iz Taizea sudjeluju protestanti, katolici i pravoslavni vjernici Papa je pozvao mlade da svoje talente, energiju i snage upotrijebe kako bi svijet učinili boljim, te kako bi svaka osoba pronašla svoje mjesto u krilu velike ljudske obitelji.

u koncentracijski logor Dachau, gdje je 22. veljače 1945. godine umro od tifusa, nakon što je dugo vremena u zloglasnom 17. bloku pomagao oboljelima od te bolesti.

Sveti je Otac priznao također herojske krjeposti 11 slugu Božjih, među njima jednoga laika, nekoliko svećenika i časnih sestara, te jednoga biskupa.

U 2018. ubijeno 40 katoličkih duhovnika i angažiranih laika

Prema podacima vatikanske agencije Fides ove je godine diljem svijeta ubijeno 40 katoličkih duhovnika i angažiranih laika. To je gotovo dvostruko više nego godine 2017. kada je 23 duhovnika i laika umrlo nasilnom smrću, većina njih u Africi. Među ovogodišnjim žrtvama je 35 svećenika, sjemeništarac i četvero laika. Najviše ih je život izgubilo u Americi, njih 21, a najmanje u Europi, gdje je jedan svećenik ubijen u Berlinu. U tu statistiku uključena su sva ubojstva, bez obzira na motiv; mnogi su stradali u pljačkama i provalama.

JOŠ MALO O SLAVI/VELIKOM SLAVA OCU

MILE MAMIĆ

U prošlom smo broju, poštovani čitatelji, govorili o Anđeoskom himnu *Slava Bogu na visini*. Po svojem sadržaju taj je himan sličan molitvi Slava Ocu. Zato neki kažu da je to veliki Slava Ocu. Razmotrili smo dvije temeljne riječi u „anđeoskom“ dijelu toga himna: *slava* (grčki δόξα, lat. *gloria*) i *mir* (grčki ειρήνη, lat. *pax*) te povezanost Božje slave i ljudskoga mira.

Osvrnuto ćemo se malo na strukturu „anđeoskoga“ dijela himna najprije u grčkome, latinskom i staroslavenskom, a zatim u hrvatskome i drugim jezicima.

Grčki: Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπι γῆς εἰρήνην ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίας. (Doksa en hypsistois Theo kai epi ge eirene en anthropois eudokias.) Latinski: **Gloria in excelsis Deo et in terra pax hominibus bonae voluntatis.**

Staroslavenski: **Slava vь viš-nihь** Bogu i na zemli mirь človēkomь blagovoleniě. Opća struktura: 1. Što? 1. Gdje? 1. Komu? i 2. Gdje? 2. Što? 2. Komu? Ka-kvim?/Kojim? Mogli bismo reći da se ta tri jezika strukturalno slažu.

Riječi označene plavom bojom ističu mjesto, najviši vrh, nebo/nebesa, prijestolje Božje. Stari su Grci imali Zeusa kao vrhovnoga boga, vrhovnika, najvišega. On je Grcima bio Hypsistos = najviši. Isti je superlativ upotrijebljen i u Anđeoskom himnu, samo što je u množini. Latinski i staroslavenski žele također istaknuti tu Božju superlativnost (najvišu visinu), ali ona nije formalno izražena. Ti (poimeničeni) pridjevi u ta tri jezika stoje u množini vjerojatno zbog tadašnjega višeslojnog poimanja neba/nebesa. *Višnji* = *Bog* je iznad najvišega sloja. Osim *Višnji* mi imamo i još snažnije: *Svevišnji*. Izrazi označeni ružičastom bojom u grčkom i staroslavenskom su jednočlani, tj.

formalno jedna riječ, ali složenica, dok su u latinskom dvije riječi. O tom smo govorili u prošlom broju Glasnika mira, pa ne ćemo ponavljati. Pogledajmo sad kako je to u drugim jezicima na temelju Večernjega molitvenog programa u Međugorju: Hrvatski: Slava Bogu **na visini** i **na zemlji** mir ljudima **dobre volje**. Engleski: Glory to God **in the highest**, and peace to his people **on earth**. Njemački: Ehre sei Gott **in der Höhe** und Frieden **auf Erden** dem Menschen **seiner Gnade**. Francuski: Gloire à Dieu, **au plus haut des cieux**, et paix **sur la terre** aux hommes **qu'il aime**. Talijanski: Gloria a Dio **nell'alto dei cieli** e pace **in terra** agli uomini **di buona volontà**. Poljski: Chwała **na wysokości** Bogu, a **na ziemi** pokój ludziod **dobrej woli**. Češki: Sláva **na výsostech** Bohu a **na zemi** pokoj lidem **dobré vůle**. Slovački: Sláva Bohu **na výsostiach** a **na zemi** pokoj ľuďom **dobrej vôle**. Slovenski: Slava Bogu **na višavah** in **na zemlji** mir ljudem, **ki so blage volje**.

Što se tiče opće strukture „anđeoskoga“ dijela himna, vidimo da samo poljski i češki imaju jednaku strukturu kao grčki, latinski i staroslavenski. Svi se ostali jezici više-manje udaljuju od te strukture. Što se tiče 1. Gdje?, prevladava imenica „visina“ u jednini ili množini, romanski jezici u opis mjestu uz „visinu“ uključuju i pojam „nebo, nebeski“. Njemački jezik uključuje i glagol (sei – neka bude), što drugi nemaju. Položaj 2. Gdje? U slavenskim je jezicima kao u spomenuta tri stara jezika; drugi jezici imaju „zemlja“ iza „mir“, a engleski na kraju. Iza 2. Komu? svi jezici osim engleskoga imaju dodatak riječi „ljudima“. U objašnjenju kakvim ljudima, kojim ljudima, većina jezika slijedi latinski predložak „bonae voluntatis“; slovenski to izražava zavisnom rečenicom. Jedino njemački i francuski više se oslanjaju na grčki izvornik, koji dopušta i drukčije prijevode; napuštaju „benevolentnost“ i posežu za drugim izrazima. Valja spomenuti da je hrvatski u himnu zadržao „dobre volje“, a u biblijskim čitanjima na temelju novijih prijevoda stoji „**miljenicima njegovim**“. Ostaje pitanje hoće li se to i u himnu preinačiti.

Nakon „anđeoskoga“ dijela himna slijedi, recimo uvjetno, „ljudski“. On se sastoji od četiri dijela: 1.obraćanje Gospodinu Bogu, 2. obraćanje Bogu Ocu, 3. obraćanje Bogu Sinu i 4. više usputno spominjanje nego obraćanje Duhu Svetomu.

U prvom dijelu „ljudskoga“ dijela himna s jezičnoga gledišta može biti sporan prijedlog *radi* („radi velike slave tvoje“). Taj prijedlog ima namjerno značenje. To bi onda moglo značiti: „da bi tvoja slaba bila velika“ ili „da tvoja slava bude velika“ i slično. Tu bi bolje odgovarao uzročni prijedlog *zbog*. Da se ipak ne bismo znatno udaljili od toga izraza na koji smo se stoljećima navikli, fra Petar Bašić (*O hrvatskome crkvenome nazivlju*) mudro predlaže prijedlog *poradi*, koji može biti i uzročni i namjerni. Bilo bi vrijedno o tom razmisliti.

Obraćanje Bogu Sinu je najbujnije, najprisnije, najzanosnije. Ta, kako i ne bi?! On je postao čovjek, naš brat, prijatelj, otkupitelj, spasitelj. I došao je na svijet radi nas i radi našega spasenja. U tom zanosu može se malo i pre-

tjerati. U tom dijelu stoji i ovo: „Jer ti si jedini svet. Ti si jedini Gospodin. Ti si jedini Svevišnji, Isuse Kriste.“ Zastanimo malo nad tim: Ovdje se tri puta ističe *jedini*, što bi značilo „nitko drugi“. Vrijedi li to za Oca i Duha Svetoga? Ili su „oni“ isključeni? Ovaj *jedini* tri puta je tako snažno istaknut da bismo olako mogli pomisliti da to za Boga Oca i Boga Duha Svetoga ne vrijedi. Sveti Atanazije bi se na to silno naljutio i uskliknuo: Svet Otac, svet Sin, svet Duh Sveti. I nisu tri sveta, nego je jedan Svet. Gospodin Otac, Gospodin Sin, Gospodin Duh Sveti. I nisu tri gospodina, nego je jedan Gospodin. Svevišnji Otac, Svevišnji Sin, Svevišnji Duh Sveti. I nisu tri svevišnja, nego je jedan Svevišnji.

Da nas to ne bi navelo na krivi zaključak i da se sveti Atanazije ne bi pobunio, bilo bi primjerenije da su se ti izrazi našli u prvome dijelu „ljudskoga“ dijela himna, gdje se obraćamo (trojedinomu) Bogu. Ne treba cjepidlačiti. Taj zanosni tekst treba razumjeti u širem kontekstu; ne treba ga shvatiti isključivo. To treba shvatiti u duhu Atanazijeva Vjerovanja i vjere Crkve.

Utjelovljenje Sina Božjega, njegov dolazak na svijet, njegov život, djelovanje, muka, smrt, uskrsnuće i uzašašće slava je i Oca, i Sina i Duha Svetoga.

Moglo bi se također primijetiti da je u Anđeoskom himnu, tj. u njegovu „ljudskom“, četvrtom dijelu na neki način Duh Sveti prikračen, slabije istaknut. On se tek usput spominje: „Sa Svetim Duhom u slavi Boga Oca.“ Razlog je tomu ograničeno ljudsko poimanje, ljudska predodžba. Oca i Sina promatramo antropomorfički, što je za Sina opravdano jer je postao čovjek, ali za Oca nije, ali mi ne možemo drukčije. Imamo takve, nesavršene naočale. Duh je neuhvatljiv, nevidljiv, nepojmljiv, nepredočiv. Zato ćemo teško naći svezu *Gospodin Duh Sveti*, a jest. Njegova je uloga u stvaranju svijeta, u Kristovu utjelovljenju, u stvaranju Crkve i vođenju Crkve velika.

Zato radosno pjevajmo: Tebe, Isuse, hvalimo, Sveto Trojstvo slavimo, majku tvoju častimo, svetu Djevu Mariju. Amen. Aleluja!

Tjedni molitveni program

zimski raspored (od 1. rujna do 31. svibnja)

PONEDJELJAK I SRIJEDA

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Krunica
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h Sv. mise na hrvatskom
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne Sv. mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj ćete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavlje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Utorak, 15. 1. 2019.

Heb 2,5-12; Ps 8,2a.5-9; Mk 1,21-28

Srijeda, 16. 1. 2019.

Heb 2,14-18; Ps 105,1-4.6-9; Mk 1,29-39

Četvrtak, 17. 1. 2019.

od dana: Heb 3,7-14; Ps 95,6-11; Mk 1,40-45

Petak, 18. 1. 2019.

Heb 4,1-5.11; Ps 78,3.4bc.6c-8; Mk 2,1-12

Subota, 19. 1. 2019.

Heb 4,12-16; Ps 19,8-10.15; Mk 2,13-17

Nedjelja, 20. 1. 2019.

Iz 62,1-5; Ps 96,1-3.7-8a.9-10ac; 1Kor 12,4-11; Iv 2,1-12

Ponedjeljak, 21. 1. 2019.

od dana: Heb 5,1-10; Ps 110,1-4; Mk 2,18-22

Utorak, 22. 1. 2019.

Heb 6,10-20; Ps 111,1-2.4-5.9.10c; Mk 2,23-28

Srijeda, 23. 1. 2019.

Heb 7,1-3.15-17; Ps 110,1-4; Mk 3,1-6

Četvrtak, 24. 1. 2019.

od dana: Heb 7,25 – 8,6; Ps 40,7-10.17; Mk 3,7-12

Petak, 25. 1. 2019.

vl.: Dj 22,3-16 (ili: Dj 9,1-22); Ps 117,1-2; Mk 16,15-18

Subota, 26. 1. 2019.

vl.: 2Tim 1,1-8 (ili: Tit 1,1-5); Ps 96,1-3.7-8a.10; Lk 10,1-9

Nedjelja, 27. 1. 2019.

Neh 8,2-4a.5-6.8-10; Ps 19,8-10.15; 1Kor 12,12-30; Lk 1,1-4; 4,14-21

Ponedjeljak, 28. 1. 2019.

od dana: Heb 9,15.24-28; Ps 98,1-6; Mk 3,22-30

Utorak, 29. 1. 2019.

Heb 10,1-10; Ps 40,2.4ab.7-8a.10-11; Mk 3,31-35

Srijeda, 30. 1. 2019.

Heb 10,11-18; Ps 110,1-4; Mk 4,1-20

Četvrtak, 31. 1. 2019.

od dana: Heb 10,19-25; Ps 24,1-4b.5-6; Mk 4,21-25

Petak, 1. 2. 2019.

Heb 10,32-39; Ps 37,3.6.23-24.39-40; Mk 4,26-34

Subota, 2. 2. 2019.

vl.: Mal 3,1-4 (ili: Heb 2,14-18); Ps 24,7-10; Lk 2,22-40

Nedjelja, 3. 2. 2019.

Jr 1,4-5.17-19; Ps 71,1-4a.5-6b.15ab.17; 1Kor 12,31 – 13,13; Lk 4,21-30

Ponedjeljak, 4. 2. 2019.

Heb 11,32-40; Ps 31,20-24; Mk 5,1-20

Utorak, 5. 2. 2019.

od dana: Heb 12,1-4; Ps 22,26b-28.30-32; Mk 5,21-43

Srijeda, 6. 2. 2019.

od dana: Heb 12,4-7.11-15; Ps 103,1-2.13-14.17-18a; Mk 6,1-6

Četvrtak, 7. 2. 2019.

Heb 12,18-19.21-24; Ps 48,2-4.9-11; Mk 6,7-13

Petak, 8. 2. 2019.

Heb 13,1-8; Ps 27,1.3.5.8b-9c; Mk 6,14-29

Subota, 9. 2. 2019.

od dana: Heb 13,15-17.20-21; Ps 23,1-6; Mk 6,30-34

Nedjelja, 10. 2. 2019.

Iz 6,1-2a.3-8; Ps 138,1-5.7c-8; 1Kor 15,1-11; Lk 5,1-11

Ponedjeljak, 11. 2. 2019.

Post 1,1-19; Ps 104,1-2a.5-6.10.12.24.35c; Mk 6,53-56

Utorak, 12. 2. 2019.

Post 1,20 – 2,4a; Ps 8,4-9; Mk 7,1-13

Srijeda, 13. 2. 2019.

Post 2,4b-9.15-17; Ps 104,1-2a.27-28.29bc-30; Mk 7,14-23

Četvrtak, 14. 2. 2019.

Post 2,18-25; Ps 128,1-5; Mk 7,24-30

Petak, 15. 2. 2019.

Post 3,1-8; Ps 32,1-2.5-7; Mk 7,31-37

24 godina s vama u molitvi

RADIOPOSTAJA
mir
MEĐUGORJE

Tel.: ++387 36 653 580 uredništvo, 653 548 marketing

Fax: ++387 36 653 552, E-mail: radio-mir@medjugorje.hr

Uživo na internetu: www.radio-medjugorje.com

Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje od 25. studenoga 1997., a od blagdana sv. Franje 4. listopada 1999. emitira program preko interneta. Zahvaljujući satelitskom programu, glas naše Radiopostaje može se čuti u cijeloj Europi, na Bliskom istoku. Svaki dan emitira uživo kronicu i sv. mise iz crkve sv. Jakova u Međugorju. Iz studija se 24 sata emitiraju svakodnevni govorni i glazbeni programi. Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje u sklopu Informativnog centra "Mir" Međugorje.

Poslanje radiopostaje "MIR" Međugorje: povezati hodočasnike Kraljice Mira, naviještati zdrave vjerničke stavove, podupirati normalne općeljudske odnose, širiti ekumensko ozračje među ljudima.

Jajce 87,8 Mhz, Mostar 100 MHz, Banja Luka 87,8 MHz, Hercegovina 101,5 MHz, Lašvanska dolina 100 MHz, Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz, Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz, Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz, Sjeverozapadna Bosna 106,7 Mhz, Žepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz, Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz, Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz, Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz, Satelit za Europu i Bliski istok: EUTELSAT 16°E

